

D 19-2017

15.11.2016.

GRUBORI

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKI SUD U ZAGREBU
Trg Nikole Šubića Zrinskog 5

15.11.2016

Poslovni broj 7 K-Rz-8/15

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Županijski sud u Zagrebu, u Vijeću sastavljenom od suca Ivana Turudića kao predsjednika vijeća te sudaca Krešimira Devčića i Irene Kvaternik kao članova Vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Suzane Cvitković, u kaznenom predmetu protiv **I optuženog Frane Drlje i drugih** zbog kaznenih djela iz članka 120. stavka 1. i drugih OKZRH povodom optužnice Županijskog državnog odvjetništva u Zagrebu broj K-DO-358/09, nakon javne rasprave održane dana 15., 16., 17., 18., 19., 22., 23., 24. i 25. veljače 2016. godine u nazočnosti zamjenika Županijske državne odvjetnice u Zagrebu Roberta Petrovečkog, I optuženog Frane Drlje i II optuženog Bože Krajine, branitelja I optuženika, odvjetnika Ljube Pavasovića Viskovića, odvjetnika Ivana Stanića i odvjetnika Nikole Mandića te braniteljice II optuženika, odvjetnice Jadranke Sloković, dana 26. veljače 2016. godine objavio je, a dana 25. veljače 2016. godine

p r e s u d i o j e

I optuženi FRANO DRLJO, sin Drljo Jure i Ivke rođene Ljubić, rođen 9. listopada 1963. godine u mjestu Pajići, općina Prozor, BiH, s prebivalištem u Zagrebu, Braće Domany 8, državljanin Republike Hrvatske, OIB: 70758651829, nezaposlen, bez primanja, oženjen, otac dvoje punoljetne djece, sa završenom VSS, vojsku služio 1984/1985. u Benkovcu, bez čina, sudionik Domovinskog rata od 05.08.1990. godine do završetka, vlasnik stana na adresi prebivalište, neosuđivan, ne vodi se drugi kazneni postupak, i

II optuženi BOŽO KRAJINA, sin Krajina Tomislava i Anice rođene Pokrajčić, rođen 1. siječnja 1957. godine u mjestu Roško Polje, općina Tomislavgrad, BiH, s prebivalištem u Zagrebu, Davora Zbiljskog 28, državljanin Republike Hrvatske, OIB: 01697046488, umirovljenik, mjesečna mirovina oko 10.000,00 kuna, oženjen, otac jednog djeteta, sa završenom SSS, vojsku nije služio, vlasnik stana na adresi prebivališta, neosuđivan, ne vodi se drugi kazneni postupak

temeljem odredbe iz članka 453. točka 3. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" broj 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13 i 152/14 dalje u tekstu: ZKP)

OSLOBAĐAJU SE OPTUŽBE

da bi

dana 25. kolovoza 1995. godine u Plavlјanskoј dolini, za vrijeme trajanja oružanog sukoba između oružanih snaga Republike Hrvatske i srpskih paravojnih formacija, tijekom akcije pretrage terena pod nazivom "Oluja obruč" u kojoj su pripadnici antiterorističke

jedinice "Lučko" bili raspoređeni u četiri grupe i za vođu grupa bili određeni Branko Balunović, Stjepan Žinić te I optuženi Frano Drljo i II optuženi Božo Krajina, protivno članku 3. stavak 1. točka a) i članku 147. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine, nakon što su grupe pod zapovjedništvom I optuženog Frane Drlje i II optuženog Bože Krajine ušle u zaselak Grubori, I optuženi Frano Drljo i njemu podređeni, sada pokojni Igor Beneta, iz vatrenog oružja pucali u civile, dok su drugi za sada neutvrđeni pripadnici iste grupe također iz vatrenog oružja pucali u civile i palili kuće u zaselku Grubori, pri čemu I optuženi Frano Drljo nije poduzeo nikakve dužne radnje u pravcu da pripadnike svoje grupe spriječi u tome, s II optuženi Božo Krajina vidjevši da i njemu podređeni pripadnici njegove grupe zajedno s navedenima ubijaju civile i pale kuće, nije poduzeo nikakve dužne radnje u pravcu da pripadnike svoje grupe spriječi u tome, pa su tom prilikom Milica Grubor, Marija Grubor, Jovo Grubor, Jovan Grubor pok. Damjana, Miloš Grubor i Đuro Karanović zadobili strijelne ozljede od kojih su preminuli, a u zaselku Grubori zapaljena je većina stambenih i gospodarskih objekata,

dakle, I optuženi Frano Drljo kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba ubijao civilno stanovništvo i iako je bio dužan propustio spriječiti da se ubija civilno stanovništvo i samovoljno uništava u velikim razmjerima imovinu, što nije opravdano vojnih potrebama, a **II optuženi Božo Krajina** kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba, iako je bio dužan, propustio spriječiti da se ubija civilno stanovništvo i samovoljno uništava u velikim razmjerima imovinu, što nije opravdano vojnim potrebama,

pa da bi time počinili kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva - i to I optuženi Frano Drljo opisano i kažnjivo po članku 120. stavak 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 31/93, 108/95 i 28/96; nastavno: OKZRH) i članka 120. stavak 1. u svezi članka 28. stavak 2. OKZRH, a II optuženi Božo Krajina opisano i kažnjivo po članku 120. stavak 1. u svezi članka 28. stavak 2. OKZRH.

Na temelju odredbe iz članka 149. stavka 1. ZKP-a troškovi kaznenog postupka iz članka 145. stavka 2. točke 1. do 5. ZKP-a, te nužni izdaci optuženika i nužni izdaci i nagrada branitelja **padaju na teret** proračunskih sredstava.

Obrazloženje

Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu podnijelo je ovome sudu optužnicu broj K-DO-358/09 od 15. prosinca 2010. godine protiv I optuženog Frane Drlje, II optuženog Bože Krajine i III optuženog Igora Benete zbog kaznenih djela iz članka 120. OKZRH.

Podneskom od 1. ožujka 2012. godine zamjenik ŽDO je, nakon obustave postupka protiv III optuženog Igora Benete, izmijenio činjenični i zakonski opis, te pravnu kvalifikaciju kaznenog djela pa je tako I optuženom Frani Drlji i II optuženom Boži Krajini stavljeno na teret počinjenje kaznenog djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva – i to I optuženom Frani Drlji opisano i kažnjivo po članku 120. stavku 1. i članku 120. stavku 1. u vezi članka 28. stavak 2. OKZRH, a II optuženom Boži Krajini opisano i kažnjivo po članku 120. stavku 1. u svezi članka 28. stavak 2. OKZRH.

Pozvani da se očituju o tome kakav stav zauzimaju prema optužbi I optuženi Frano Drljo i II optuženi Božo Krajina su iskazali da se ne smatraju krivima.

U tijeku dokaznog postupka ispitani su u svojstvu svjedoka Neven Juričić (listovi 2476-2478 spisa), Krno Mihalinić (listovi 2478-2479 spisa), Siniša Kebet (listovi 2479-2480 spisa), Slavko Turudić (listovi 2481-2482 spisa), Tihomir Babok (listovi 2482-2483 spisa), Vjekoslav Hegedušić (list 2483 spisa), Branko Balunović (listovi 2485-2488 spisa), Stjepan Žinić (listovi 2488-2489 spisa), Zdravko Janić (listovi 2493-2495 spisa), Josip Turkalj (listovi 2495-2496 spisa), Željko Sačić (listovi 2497-2499 spisa), Berislav Garić (listovi 2499-2500 spisa), Tomislav Kartelo (list 2501 spisa), Renato Išpan (list 2502 spisa), Adolf Krizmanić (listovi 2502-2503 spisa), Josip Barun (listovi 2504-2505 spisa), Marijan Huško (listovi 2505-2506 spisa), Nenad Petek (list 2506 spisa), Josip Čelić (listovi 2508-2511 spisa) i Mladen Markač (listovi 2512-2514 spisa).

Na temelju odredbe članka 430. ZKP-a pročitani su zapisnici o ispitivanju odnosno iskazi svjedoka Igora Radočaja, Ante Jurendića, Jove Grubora, Marijana Šoše, Damira Cvetka, Marka Gojevića, Joze Bilobrka, Ive Galića, Karolja Donda, Ante Kneževića, Marijana Viduke, Davora Kovačeva, Marka Krpana, Zdravka Lončara, Sergeja Latina, Petra Novakovića, Dražena Čurkovića, Čede Romanića, Jure Ninčevića, Ivica Golčića, Mladena Grgića, Ivica Matanića, Jose Luketića, Renata Novaka, Milana Porobije, Josipa Mihaljevića, Drage Palijana, Stjepana Buhina, Ivana Barića, Miroslava Eleka, Zvonka Gambirože, Miloša Mihića, Ivica Vrtičevića, Franje Đurice, Ivana Krvavice, Slavka Raspovića, Ilije Živka, Stjepana Bege, Željka Vidakovića, Vinka Vrbanca, Ivica Delimara, Darinka Mikulića, Tomislava Čavleka, Željka Markovića, Zorana Cvrka, Vinka Budiše, Danijela Krole, Aleksandra Miloševića, Joška Morića, Marijana Benka, Milijana Brkića, Smiljana Reljića, Ivana Čermaka i Veselina Karanovića.

Na temelju odredbe članka 430. ZKP-a pregledana je dokumentacija, odnosno isprave:

- kompletna dokumentacija u spisu i to zapovijed (list 38 spisa), karta šireg područja Plavlanske doline (list 40 spisa), izvješće pomoćnika zapovjednika ATJ Lučko Josipa Čelića od 25.8.1995. (list 41 i 42 spisa), izvješće načelnika Odjela za borbu protiv terorizma Zdravka Janjića od 25.8.1995. (list 43 i 44 spisa), izvješće pomoćnika ministra unutarnji poslova, general pukovnika Mladena Markač od 26.8.1995. (list 45-48 spisa), izvješće vođa grupa ATJ Lučko od 25.8.1995. (list 49-52 spisa), rješenje i personalna dokumentacija MUP-a RH na ime Frane Drljo, Branka Balunović, Bože Krajine i Stjepana Žinića (list 53-64 spisa), dokumentacija o pronalasku leševa i identifikaciji za pok. oštećenike Miloša Grubor, Milku Grubor, Jovu Grubor, Mariju Grubor i Đuro Krajinović (list 65-96 spisa), dopis MUP-a Uprave za tehniku, Odjela prometne tehnike od 20.7.2001. (list 97 spisa), dokumentacija o ekshumaciji, obdukciji i identifikaciji mrtvih tijela pok. oštećenika Miloša Grubor, Milke Grubor, Jove Grubor, Marije Grubor i Đure Karanovića (list 98-148 spisa), spisak pripadnika ATJ Lučko koji su dana 25.8.1995. sudjelovali u akciji "Oluja-obruč" (list 149-151 spisa), zapisnik o očevidu PU Šibensko-krinske PP Knin od 6.10.2009. godine (list 152-153 spisa), preslika satelitske snimke područja sela Grubori (list 204 spisa), zapisnik o ekshumaciji Županijskog suda u Šibeniku od 17. i 18. studenog 2009., preslika službene zabilješke načelnika PP Knin Miloša Mihić od 26.8.1995. (list 347-349 spisa), preslika izvanrednog izvješće Ministarstva obrane Ureda za UN i EU Izvornog ureda Knin od 26.8.1995. (list 354-355 spisa), izvješće linijskog inspektora Tomislava Čavleka (list 410 spisa), izvješće

specijalne jedinice PUZ (list 411 spisa), izvješće specijalne jedinice PU brodsko posavske (list 412-413 spisa), izvješće specijalne jedinice PU osječko-baranjske (list 414 spisa), izvješće specijalne jedinice PU sisačko-moslavačke (list 415 spisa), izvješće specijalne jedinice PU Split (list 416 spisa), dopis Ureda UN u Ženevi, Centra za ljudska prava, specijalne izjestiteljice za ljudska prava, specijalne izjestiteljice za ljudska prave Elizabeth Ren od 27.2.1996. (list 420-422 spisa), spisak osoba pronađenih tijekom pretresa terena (list 423-424 spisa), izvješće o vršenju pretrage terena (list 425, 426 spisa), popis pripadnika ATJ Lučko (list 427-428 spisa), izvješće Odjela krim. policije (list 429-430 spisa), zapisnik o pretrazi stana i drugih prostorija Bože Krajine (list 440 spisa), potvrda o privremenom oduzimanju predmeta – Krajina (list 442 spisa), zapisnik o pretrazi stana i drugih prostorija Frane Drlje (list 445 spisa), potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od Slavice Drljo (list 449, 449a, 450, 451 spisa), izvješće Odjela krim. policije o ekshumaciji (list 476 spisa), transkripti telefonskih razgovora u žutoj omotnici (list 482 spisa), popis oružja (list 847-849 spisa), dopis Uprave krim. policije zapovjedništvu specijalne policije – dostava oružja, međuskladišnica - razduženje oružja (list 852 spisa), dopis ATJ Lučko zapovjedništvu specijalne policije (list 853 spisa), dopis zapovjedništva specijalne policije upravi krim. policije (list 854 spisa), rješenje o otpisu naoružanja (list 855-858 spisa), dostava rješenja o otpisu naoružanja (list 859 spisa), izvješće Stjepana Žinića (list 864, 886, 892 spisa), izvješće Bože Krajine (list 865, 887, 891 spisa), izvješće Branka Balunovića (list 866, 884, 893 spisa), popis pripadnika ATJ Lučko sa podjelom na grupama (list 868 spisa), izvješće Josipa Čelića (list 869, 888-889, 890 spisa), izvješće Frane Drlje (list 885, 894 spisa), izvješće general pukovnika Mladena Markača (list 900-902, 903-905, 941-942 spisa), shematski prikaz zapovjedne i koordinirajuće crte u postrojbama specijalne policije (list 940 spisa), spisak osoba pronađenih prilikom pretrage terena (list 943-944 spisa), dopisi pomoćnika Ministra unutarnjih poslova (list 946-962 spisa), zapovijed (list 968-969 spisa), izvješća (list 970-976 spisa), dopisi general pukovnika Ivana Čermaka (list 979-980 spisa), zapovijed načelnika sektora Željka Sačića (list 981 spisa), izvješća (list 982-987 spisa), zapovijed Josipa Turkalja (list 988 spisa), zapisnik o ispitivanju svjedoka Mirka Perić (list 1211-1214 spisa), obdukcijски nalazi (list 1382-1406 spisa), prijevod pisma Elizabeth Ren Ministru vanjskih poslova RH (list 1407-1409 spisa), dokumenti, a koji su ratni put Antiterorističke jedinice Lučko kojeg je Sektoru specijalne policije 16. veljače 1998. dostavio zapovjednik Antiterorističke jedinice Lučko, Josip Turkalj, koji su označeni brojevima 03501994-03502087, (list 1502-1595 spisa), izvješća koja su 25. kolovoza 1995. pisali Stjepan Žinić, Branko Balunović i Božo Krajina nakon akcije u selu Grubori, a što je numerirano brojevima 03508013, 03508015 i 03508016, 02937277, 03508014 (list 1596-1600 spisa), zapovijed zapovjednika ATJ Lučko Josipa Turkalja od 1. rujna 1995. te njegovo izvješće od 20. rujna 1995. što je numerirano brojevima 03508010, 03508011 (list 1601-1602 spisa), dopis zapovjednika ATJ Josipa Čelića od 13. travnja 2004. Zapovjedništvu specijalne policije – zapovjedniku Zdravku Janiću uz "popis djelatnika ATJ Lučko" koji su 25. kolovoza 1994. sudjelovali u VRA "Oluja-obruč", a koji sadrži imena djelatnika te zaduženja naoružanja, a što je numerirano brojevima 04651851-04651860 (list 1603-1612 spisa), dopis Ravnatelja stožera osiguranja, General bojnika Mile Čuka načelniku 6. Odjela SZUP-a Igoru Božikoviću – predmet: OA "Knin 95" od 23. kolovoza 1995. (list 1613-1614 spisa), izvješća Sektora specijalne policije koja su numerirani brojevima 06092954-06092960 (list 1615-1621 spisa), skica svjedoka Aluna Robertsa (oznaka BCS 0632-3591-0632-3591), dnevni izvještaj HRT od 8. - 11. rujna 1995. koji je označen brojevima 03087343-03087345 (list 1622-1625 spisa), dopis zapovjednika ATJ Lučko Josipa Čelića zapovjedniku specijalne policije 28. svibnja

2004. godine brojčanom oznakom 06745161 (list 1616 spisa), podnesak Ravnateljstva policije, Uprave krim. policije Glavnom Državnom odvjetniku, gosp. Mladenu Bajiću (listovi 1691-1705 spisa), izvadak iz Matice umrlih za III optuženog Igora Benetu (list 1726 spisa), nalaz i mišljenje stalnog sudskog vještaka za forenzičnu balistiku i mehanoskopiju Vedrana Nuića, dipl. inž (list 1736-1748 spisa), izvješće o pretrazi terena za dan 25.8.1995. pisano rukom, koje je potpisao Načelnik odjela za BPT Zdravko Janić, nalaz i mišljenje liječnika vještaka prof. dr. Davora Strinović dan na zapisnik od 10. travnja 2013. (list 1938 spisa), podnesak tvrtke "Major & Major" d.o.o. (list 1943-1951 spisa), podnesak Ravnateljstva policije, Sektora za potporu krim. policije, Služba za međunarodnu policijsku suradnju od 8. svibnja 2013. (list 1960 spisa), zapisnik s rekonstrukcijom od 17. svibnja 2013. (list 1963-1972 spisa), podnesak Ravnateljstva policije, Uprava krim. policije, Sektora općeg kriminaliteta, terorizma i ratnih zločina od 21. lipnja 2013. (list 1983-1987 spisa), dopis Sektora za pravne poslove MUP-a (list 1997 spisa), dopis Zapovjedništva specijalne policije upravi za pravne poslove i ljudske potencije MUP (list 2000 spisa), odluka Ministra unutarnjih poslova o deklasifikaciji dokumenata (list 2002 spisa), odluka o formiranju stožera akcije "Knin 95" (list 2003 spisa), rasporedi službe u ATJ Lučko (list 2006-2026 spisa), izvješće general pukovnika Mladena Markača generalu Zbora Zvonimiru Červenku (list 2027-2028 spisa), spisak pronađenih osoba prilikom pretresa terena (list 2029-2032 spisa), izvješća (list 2033-2042 spisa), popis djelatnika ATJ Lučko s dnevnicama (list 2043-2047 spisa), izvješća o pretrazi terena (list 2048-2050 spisa), odluka o skidanju oznaka tajnosti sa privremenih pravilnika o ustrojstvu MUP-a (list 2051 spisa), pravilnici o ustrojstvu MUP-a (list 2052-2086 spisa), shematski prikaz unutarnjeg ustroja SJP (list 2087-2089 spisa), evidencije korištenja vozila (list 2108 spisa), rukom pisano izvješće Josipa Čelića (list 2126 i 2127 spisa), raspored službe (list 2128-2129 spisa), zapovijed načelnika sektora (list 2130 spisa), odluka o osnivanju stožera akcije (list 2131 spisa), zemljovid (list 2137 spisa), preslika sadržaja rokovnika Željka Sačića (list 2139-2141 spisa), zapisnik s rekonstrukcije (list 2175 spisa), nalaz geodetskog vještaka dipl. ing. geodezije Vladoja Relića (list 2177-2194 spisa), pregledana je DVD snimka UN-a i HTV-a (u prilogu spisa), dnevnik događaja (u prilogu spisa), razgledan je fotoelaborat rekonstrukcije od 17. svibnja 2013. (u prilogu spisa).

Pročitani su dokazi prikupljeni po tijelima Međunarodnog kaznenog suda u postupku protiv I okrivljenog Ante Gotovine, II okrivljenog Ivana Čermaka i III okrivljenog Mladena Markača sukladno članku 28. Zakona o primjeni statuta Međunarodnog kaznenog suda i progonu za kaznena djela protiv međunarodnog ratnog i humanitarnog prava (N.N. 175/03, 29/04, 55/11 i 125/11) i to:

- ovjereni prijevod iskaza svjedoka Richarda Lynttona od 15. i 16. rujna 2008. (prilog spisa)
- ovjereni prijevod izjave svjedoka Petra Romasseva od 8. lipnja 1997. (prilog spisa)
- ovjereni prijevod iskaza svjedoka Reynauda Therunensa od 11. prosinca 2008. (prilog spisa)
- ovjereni prijevod izjave svjedoka Jovana Grubor od 23. svibnja 1997. (listovi 2218/a-2218/g spisa)
- ovjereni prijevod iskaza svjedoka Aluna Robertsa od 21., 22 i 23. srpnja 2008. (prilog spisa)
- ovjereni prijevod iskaza svjedoka Edwarda Flynnna od 9., 10. i 11. travnja 2008. (prilog spisa)
- prijevod izjave svjedoka Richarda Lynttona od 3. svibnja 2001. (listovi 2199-2206 spisa)

- transkript video snimke UNTV, a koja snimka je razgledana tijekom dokaznog postupka (listovi 2207-2218 spisa)
- izjava svjedoka Milice Karanović od 1. travnja 1998. te dopunska izjava ovog svjedoka od 12. srpnja 2007. (listovi 2219-2225 i 2226-2228 spisa)
- prijevod izvješća Ureda za tisak, sektora jug od 29. kolovoza 1995. (listovi 2229-2238 spisa)
- izjava svjedoka Aluna Robertsa od 4. ožujka 2008. (listovi 2271-2274 spisa)
- dodatna izjava od 30. srpnja i 1. kolovoza 2008. (listovi 2275-2287 spisa)
- skica doline Plavnog (list 2288 spisa) i izjava svjedoka Aluna Robertsa od 27. kolovoza 1997. (listovi 2239-2270 spisa)
- izjava svjedoka Edwarda Flynna od 29. lipnja 1997. godine (listovi 2289-2310 spisa) i
- zapovijed Josipa Turkalja od 1. rujna 1995. godine (list 2311 spisa).

Pročitani su izvodi iz kaznene evidencije za I optuženog Franu Drlju (list 1491 spisa) i II optuženog Božu Krajinu (list 1490 spisa), ispitani su I optuženi Frano Drljo (list 2515 spisa) i II optuženi Božo Krajina (listovi 2515-2516 spisa).

Na osnovu ovako provedenog dokaznog postupka cijeneći svaki dokaz zasebno te u njihovoj međusobnoj povezanosti, sud nije našao dokaznim da bi I optuženi Frano Drljo i II optuženi Božo Krajina počinili kaznena djela koja su im optužnicom stavljena na teret.

Ispitan na raspravama dana 25. veljače 2016. (2515), 24. studenoga 2011. (1492-1494) i 7. veljače 2014. godine (2162-2164) **I optuženi Frano Drljo** poriče da bi počinio kazneno djelo ratnog zločina koje mu se stavlja na teret. Kao hrvatskog ratnika, vjernika i čovjeka zgražava ga zločin opisan u optužnici.

Nesporno je da je bio 25. i 26. kolovoza 1995. godine u akciji na mjestu događaja i da je njegova postrojba 26. kolovoza vraćena u bazu u Zagreb. Znatno kasnije, obavještajno političke strukture su počele tražiti pisana izvješća o tim akcijama. Navodi kako je po stažu jedan od najstarijih pripadnika Antiterorističke jedinice (ATJ) Lučko čiji je član od osnivanja. Bio je instruktor i obučavao je specijalce, a u nekoliko navrata je dobivao promaknuća i odlikovanja. Odlikovanja je odbijao zbog toga što su ih dobivali ljudi koji nisu trebali pa tako i jedan čovjek koji je za vrijeme akcije Bljesak bio na međunarodnim policijskim igrama u Kini.

Sudjelovao je u svim akcijama postrojbe, njih preko dvjesto, pa je tako 1990. godine uhapsio Željka Ražnjatovića Arkana, a iste te godine u okolici Petrinje tadašnje srpske vođe Zelenbabu, Opačića i Gorana Hadžića.

Kod kuće čuva svoju odoru na kojoj se nalazi krv pokojnog Josipa Jovića.

U Okučanima je zarobio Milana Čeleketića s dvanaest tenkova, a taj čovjek je kasnije bio zapovjednik vojske tzv. Republike Srpske. Uhitio je i generala JNA Milana Aksentijevića. Nikome od tih ljudi se nije ništa dogodilo, sve ih je predao hrvatskim vlastima. Ništa se nije dogodilo niti stotinama neprijateljskih vojnika u vojarnama koje je zarobio pa se pita zašto bi onda ubijao nedužne starce ili zapovjedio svojim ljudima da to učine.

U svezi akcije u Gruborima, sve do 2001. godine je bilo zatišje, kada je pozvan u policiju. Jedino on nije htio pisati izvješće jer to nije htio činiti retroaktivno i lažno nakon čega je započela njegova sotonizacija u medijima.

Priveden je u Ravnateljstvo policije kako bi preuzeo poziv iz haškog suda kao osumnjičenik, a priveo ga je njegov zapovjednik Zdravko Janić. Kod zamjenika ravnatelja Jakova Bukvića vidio je na stolu kovertu sa svojim imenom iz koje je izvađen poziv kojega je potpisao. Tražio je da mu daju i ostale dokumente koji se odnose na njega no odbili su ga uz obrazloženje da mu ne mogu reći razloge radi kojih mu ih ne mogu dati. Ponudili su mu da ne ide na ispitivanje kod haških istražitelja u njihovo sjedište u Selskoj, već da će mu srediti da ga se ispita u Ravnateljstvu policije, a to je I optuženik odbio. Odbio je i odvjetnika i vozača za ispitivanje.

Nakon toga su mu naredili da se javi u Vladin ured za suradnju s haškim sudom, što je i učinio.

Čovjek prezimena Cindrić mu je rekao da je uobičajeno da na ispitivanjima osumnjičenika pred haškim istražiteljima bude netko iz Vladinog ureda, ali da to nije obavezno, pa je I optuženik i to odbio. Otišao je tamo sam.

Istog dana kada je ispitan ujutro je kupio novine u kojima je pisalo kako je odbio razgovarati s haškim istražiteljima. Nazvao ga je tadašnji odvjetnik Mladena Markača, Miroslav Šeparović i rekao mu da su pročitali u novinama kako je I optuženik Mladenu Markaču 26. kolovoza rekao: "Da, ja sam to počinio, što mi možeš". Pristao je razgovarati s odvjetnikom Šeparovićem.

U odnosu na sam događaj navodi kako je doista razgovarao s generalom Markačem 26. kolovoza 1995. On je jedinicu postrojio u selu Oklaj i vikao na vojnike zbog kuća koje su gorjele u selu Ramljani. Jedino je I optuženi Frano Drljo podigao glavu i pitao ga zašto se dere na njih, jer bi izginuli da neki nisu uzvratili vatru pošto je u Ramljanima došlo do borbe s neprijateljskim vojnicima, a što je vidljivo i iz izvješća koja su se nalazila u spisu.

Selo Grubori se nalazi sjeverozapadno od Knina prema bosanskoj granici, a selo Ramljani tridesetak kilometara dalje i južno od Knina pa general Markač niti teoretski nije mogao predbacivati postrojbi radi nečega što se dogodilo u selu Grubori.

Na ispitivanju kod haških istražitelja oni su ga napadali prvenstveno radi toga što nije pisao izvješće o događaju u Gruborima kako su zahtijevali od njega prije. I optuženik nije htio pisati lažna i retroaktivna izvješća, a kasnije su istražitelji shvatili da su ta izvješća lažna pa su ispitivali sve pripadnike koji su ih pisali. Rekao im je da se događaj zbio prilikom osiguravanja pruge kojom je trebao proći predsjednik države, dr. Franjo Tuđman i da se nije radilo ni o kakvoj vojno-redarstvenoj akciji. Taj vlak je nazvan Vlak slobode i tako im je predstavljeno u Lučkom prije odlaska na teren. Konačno, postrojba je bila upućena na dio unsko-sanske pruge kojom se predsjednik nije niti trebao kretati.

Nakon toga, tek 2009. godine, odveden je na policiju radi ispitivanja i tada mu je inspektor koji ga je ispitivao rekao neka zaboravi na patriotizam jer su dobili nalog za njegovo hapšenje. I s njime je odbio razgovarati.

Uhićen je 16. prosinca 2009. kada ga je nakon večernjeg Dnevnika na televiziji preko portafona pozvao njegov zapovjednik da siđe ispred zgrade i tamo ga dočeka sa specijalcima i priopćio mu da je uhićen. Nije mu dopustio niti da se vrati u stan i dolično se obuče, niti da javi ženi da je uhićen.

Poriče da bi imao ikakve veze s Vicom Vukojevićem i Nikolom Štedulom kako je pisalo u medijima.

Što se tiče same akcije u Gruborima, sjeća se da su iz baze krenuli u noći prije akcije. Išli su terenskim vozilima u koloni. Prošli su pored Gračaca i došli u selo Ilići, ime kojega je zapamtio jer se tako prezivaju ljudi s kojima je odrastao. Vozeći se dalje od tog sela prošli su kroz neku šumu i došli na rub nekog polja, tada nije znao da se radi o dolini Plavno. Kolona se zaustavila na jednom raskrižju i od tuda su nastavili pješice prema selu Bašincu. Sjeća se škole i crkve i tu je negdje vidio civile. Nakon što su prošli pokraj škole i crkve u koloni su skrenuli desno u brdo. Popeli su se do jednog proplanka gdje je bila jedna livada pa su se počeli spuštati do potoka i željezničke pruge. Sjeća se da je na nadstrešnici željezničke stanice pisalo Strmica. Ušli su u vozila i krenuli prema Gračacu gdje su sljedećeg dana prespavali.

Od izlaska iz vozila pa do ponovnog ulaska prošla su tri do četiri sata. Putem su prošli pored jedne ili dvije kuće i ne sjeća se da su naišli na neko selo.

Osim civila koje je sreo po izlasku iz automobila misli da drugih civila nije vidio. Prilikom rekonstrukcije je pokazivao raskrižje od kuda su krenuli, a nemogućim ocjenjuje opis kretanja s početne linije kako su to pokazali Josip Čelić, Branko Balunović i Stjepan Žinić. Navodi kako je apsolutna laž da bi jedinica u akciji bila podijeljena u grupe jer ih nitko nije podijelio.

Prema podacima iz Ratnog puta jedinice na popisu sudionika se nalazi 47 osoba, a petero od njih je reklo da nije bilo u akciji. Vozači najmanje osam vozila kojima su došli također nisu išli u akciju. Jedinicom je tada zapovijedao Josip Čelić, a tijekom rata nikada jedinica nije imala dva zapovjednika, a kamoli pet, kako bi proizlazilo iz iskaza Josipa Čelića.

I u toj akciji, kao i u svim drugim akcijama u ratu, bio je prvi ili među prvima, a ne sjeća se da su u akciji bili Josip Čelić i Branko Balunović. Smatra da govore o grupama i na taj način žele spasiti sebe. Niti civila o kojima govore nema niti na kojem popisu. Smatra kako njih dvojica ne govore istinu.

I u toj kao i u svim drugim akcijama je bilo pucnjave, a tko tvrdi suprotno, laže.

Konfiguracija terena kojim su se kretali je takva da se nije moglo ići razvijeno u strijelce već isključivo u kolonama obzirom da se radi o strmom terenu s klisurama i šumama.

I u akcijama Oluja i Bljesak redovito su se kretali u kolonama, primjerice, sa Svetog Roka u Lovinac, pješice od Gračaca do Gospića pa do Donjeg Lapca, što je 30 do 40 kilometara po ravnom terenu. Nije mu jasno kako su završili na unsko-sanskoj pruži kada im je bilo rečeno da idu na osiguranje Vlaka slobode.

Nije dobio kartu, a misli da je samo Josip Čelić morao imati kartu. Karta koju je kasnije vidio je također lažirana jer je na nju plan akcije uertan kasnije. Nije znao 25. kolovoza 1995. da postoji snimka koju su sačinili pripadnici UN-a na kojoj se vidi gdje su parkirana vozila ATJ Lučko. To je vidio tek na raspravi, a tada je vidio i skicu koju je sačinio pripadnik UN-a, a koja odgovara položaju kako ga je opisao I optuženik.

Osim vozila ATJ Lučko nije vidio vozila drugih postrojbi. Misli da je bio prvi ili među prvima koji su činili kolonu. Nije tada znao da je Josip Čelić napustio jedinicu. Smatra da je morao odrediti nekoga tko će ga zamijeniti ako se povukao s terena. Nije mu bio niti pomoćnik niti zamjenik nego običan vojnik u postrojbi.

U to je vrijeme bio instruktor specijalističke obuke, a pored njega u akciji su sudjelovali i instruktori Ante Jurendić, Tihomir Babok, Berislav Garić, II optuženi Božo Krajina i Stjepan Žinić, a ne zna je li instruktor bio i Branko Balunović, međutim, svi su oni u ovoj akciji bili obični vojnici.

Smatra da se Josip Čelić nije smio udaljiti iz postrojbe, a kada je to već učinio trebao je odrediti nekoga tko će ga zamijeniti. Ne zna niti gdje niti kada se Josip Čelić povukao.

Na karti je uočio da se do crkve i škole odakle su kretali može doći s dva puta, a više ne zna kojim su se oni kretali.

Iako gledajući kartu vidi da su krećući se tim pravcima mogli doći do Grubora ne sjeća se da su tamo i bili.

Što se tiče pucnjave, misli da ju je čuo kada se nalazio na brdu, na višem položaju.

U spisu je pročitao da je u selu pronađena čahura 7,62 mm za pušku kalašnjikov koju on nije nikada dužio. Nije vidio dim niti da bi išta gorjelo.

Grubore za koje ga se pita bi opisao kao zaselak. Zaključuje da su izvješća koja se nalaze u spisu nastala najranije 1998. godine. To zaključuje po popisu sudionika o kojem je prethodno govorio, a za koji zna da je nastao 1998. godine.

I optuženik je 1997. ili 1998. godine pozvan da piše lažno izvješće u bazi u Lučkom, što je odbio. Smatra da je general Markač svoje izvješće pisao po izvješću Josipa Čelića koji u akciji nije bio, da bi ga ponovno nakon dvadesetak dana tražio da napiše izvješće iako ga je imao.

Ispitan na raspravama dana 7. veljače 2014. (2164) i 25. veljače 2016. (2515-2516) II **optuženi Božo Krajina** je naveo da je pripadnik ATJ Lučko od njenog osnivanja 7. rujna 1990. godine. Bio je u svim akcijama jedinice i sve ih je profesionalno obavio kao uzoran vojnik.

U oslobodilačkoj akciji Oluja je ranjen i nije se potpuno oporavio kada mu je rečeno da mora ići u navedenu akciju. Ne sjeća se točno, ali misli da su u Gračac krenuli večer prije akcije. Bilo ih je četrdesetak od čega desetak vozača. Išao je u vozilu u kojem su bila četiri mlađa policajca, Viduka, Vidaković, Ninčević i Hegedušić, a o kojima se inače brinuo u bazi.

Iz automobila su se iskrcali na mjestu koje je prepoznao prilikom rekonstrukcije na jednom raskrižju, a sjeća se da su prošli pokraj škole i crkve. Zapovjednik im je bio Josip Čelić, a kretali su se u koloni. Bilo je loše vrijeme, vidio je neke kuće, a uz njega su prilikom kretanja bili mlađi pripadnici postrojbe. Nisu imali borbenih djelovanja jer za to nije bilo potrebe. Nakon što su se popeli na neko drvo spustili su se do pruge gdje je bila završna linija akcije.

Napisao je prvo izvješće u kojem je naveo da se tijekom akcije nije ništa dogodilo, a kasnije je Josip Turkalj zapovjedio da se napišu nova izvješća i to pod prijetnjom otkaza. Josip Čelić im je diktirao drugo izvješće koje je lažno i neistinito, a pisao ga je po zapovjedi. U jedinici je zapovijedao pripadnicima koji su bili najmlađi i borbeno neiskusni. Prirodno je bilo da ti mladići i na terenu nastoje biti jedni pored drugih. Spontano bi se priključili jedni drugima, tim više što stariji pripadnici postrojbe nisu željeli biti s njima radi njihovog neiskustva.

Pred selom Grubori se kretao krajnje desno, kroz isto nije prošao, nego pored njega. Smatrao je da izvješće niti ne mora pisati, ali ga je radi nekih viših ciljeva ipak pristao napisati. Optuženikovo izvješće i izvješće Stjepana Žinića su podudarni, a Branko Bažunović je odstupio od dogovora na način da se više bavio optuženikovom aktivnošću nego svojom.

II optuženik navodi kako ne zna tko je pobio ljude u Gruborima.

Sud je kao istinitu prihvatio obranu I optuženog Frane Drlje u kojoj poriče počinjenje djela koja su mu stavljena na teret.

I optuženi Frano Drljo ne poriče da je dana 26. kolovoza 1995. razgovarao s generalom Markačem ali u vezi događaja toga dana u selu Ramljani. Tu je činjenicu potvrdio i svjedok Mladen Markač koji je u svom iskazu naveo da nikada nije s I optuženikom razgovarao o događaju u Gruborima 25. kolovoza 1995. nego o događaju poslije akcije kod sela Ramljani. Valja napomenuti da se radi o mjestima udaljenim tridesetak kilometara.

Sud je prihvatio i obranu I optuženika u dijelu u kojem navodi da postrojba nije bila podijeljena u grupe kao i u pogledu mjesta s kojeg je krenula i puta kojim se kretala, a što je potvrđeno i saznanjima prilikom pregleda terena na licu mjesta kao i nalaza geodetskog vještaka.

Nije prihvaćena obrana I optuženika u dijelu u kojem poriče da bi uopće bio u zaseoku Grubori jer je nedvojbeno utvrđeno da je u Gruborima bila cijela postrojba. Doduše, tu je tvrdnju i sam I optuženik u kasnijem iskazu relativizirao.

Činjenica da navodi kako nije bio u zaseoku Grubori sama po sebi ne može biti razlog za zaključak da bi I optuženi Frano Drljo počinio kazneno djelo za koje se tereti.

Sud je također prihvatio i obranu II optuženog Bože Krajine posebice u odnosu na dio u kojem govori od kuda je postrojba krenula u pretragu i kako su se kretali.

Također je prihvaćen dio da nisu imali borbenih djelovanja jer za to nije bilo potrebe iako je sam II optuženik u izvješću napisao da su imali borbeni kontakt s neprijateljem

međutim, radi se o lažnom izvješću koje je II optuženik pisao po diktatu Josipa Čelića koji nije mogao imati neposrednih saznanja o događaju jer je napustio jedinicu neposredno nakon polaska u akciju.

Nije prihvaćen dio njegove obrane u kojem govori da nije bio u zaseoku Grubori jer je kao i cijela postrojba istim prošao.

Napose prihvaćena je i obrana II optuženika da nije počinio kazneno djelo koje mu je stavljeno na teret jer tijekom postupka nije proveden niti jedan dokaz koji bi upućivao na to.

Nesporno je u ovom postupku utvrđeno da su u selu Grubori dana 25. kolovoza 1995. godine Milica Grubor, Marija Grubor, Jovo Grubor, Miloš Grubor i Đuro Karanović zadobili prostrijelne ozljede od kojih su preminuli i da je u selu Grubori zapaljena većina gospodarskih i stambenih objekata. Za Jovana Grubora (pokojnog Damjana) nije nesporno utvrđeno je li ubijen toga dana ili dan prije.

Činjenice smrti navedenih osoba su utvrđene na temelju dokumentacije u spisu, posebice fotoelaborata i obdukcijских nalaza pa je utvrđeno da je uzrok smrti pokojne Milice Grubor povreda od metka iz pištolja u predjelu trupa. Utvrđeno je da se radi o dva projektila od kojih je jedan ispaljen u grudni koš te u području desne ključne kosti, a drugi u prednju stranu prsa.

U odnosu na pokojnu Mariju Grubor istu su usmrtili projektili iz pištolja u predjelu glave i trupa. Radilo se o gotovo potpuno izgorenim ostacima, a utvrđeno je da se na području lubanje nalazi moguća ozljeda od ispaljenog metka u glavu, da je drugi projektil ispaljen u trup i prelomio četvrto do sedmo rebro, te četiri stražnja dijela kralježaka, a da su ostale ozljede nastale najvjerojatnije nakon nastupa smrti. U dokumentaciji je kao očita greška navedeno da se radilo o muškoj osobi.

U odnosu na pokojnog Jovu Grubora utvrđeno je da su uzrok smrti ozljede od metka iz pištolja u predjelu trupa. Na tijelu je utvrđena ozljeda na bradi za koju nije moguće tvrditi kada je nastala. Metak ispaljen u trup uzrokovao je razaranje desnog trećeg rebra, ozljedu četvrtog lijevog rebra s prijelomima drugog i trećeg rebra te lom stražnja dva kralješka i prijelome glava desnog desetog i jedanaestog rebra te razaranje obje strane srca. Utvrđeno je da je prijelom desne nadlaktične kosti, metakarpalne kosti i obje kosti palca uzrokovan metkom. Utvrđen je i višestruki prijelom gornjeg kraja osi lijeve nadlaktične kosti. Sve ove ozljede su vjerojatno nastale prije nastupa smrti osim ozljede brade za koju nije utvrđeno kada je nastala.

Za pokojnog Miloša Grubora utvrđeno je da su uzrok smrti prostrijelne rane u glavu i prsa. Utvrđeni su višestruki prijelomi na lijevoj strani lubanje i lica, višestruki prijelomi na ključnim kostima, lijevoj i desnoj lopatici, srednjem dijelu prsne kosti i rebrima, višestruki prijelom trećeg proksimalnog dijela lijeve bedrene kosti, desne bedrene kosti, desne goljenice i fibule. Utvrđen je niz drugih ozljeda za koje se ne može utvrditi jesu li nastale prije ili nakon smrti.

Za pokojnog Đuru Karanovića utvrđeno je da su uzrok smrti ozljede od metaka iz pištolja u grudi. Utvrđena je prostrijelna ozljeda lica koja je prouzročila fragmentaciju desne

stane gornje čeljusti, a u lubanji je pronađena horizontalna fraktura kroz stražnji dio nepca i fraktura vilice. Metak ispaljen u glavu razorio je vanjsku trećinu desne ključne kosti, prelomio desnu lopaticu i vršio frakturu desnog drugog, trećeg i petog rebra. Došlo je do loma trećeg do sedmog torakalnog kralješka i prostrijelne ozljede desnog ramena te desnog kuka.

Za pokojnog Jovana Grubora (pokojnog Damjana) ne postoji nikakva dokumentacija, a njegova smrt je utvrđena iskazom svjedoka Jovana Grubora koji je naveo da je ta osoba bila u zaselku Grubori kada su oni odlazili u Plavno radi sastanka s UNPROFOR-om, a da ga nakon njihovog povratka više nije bilo. Iz iskaza svjedokinje Milice Karanović utvrđeno je da je selo granatirano i prije 24. kolovoza 1995. kada su neke kuće uništene pa se ne može utvrditi točan datum smrti imenovanoga.

Vrsta i količina prostrijelnih rana i posljedično zadobivenih ozljeda upućuje na besprizornu brutalnost počinitelja.

Također je nesporno da su 25. kolovoza 1995. bili zapaljeni i stambeni i gospodarski objekti, a što je utvrđeno pregledom videosnimaka čiju autentičnost stranke nisu poricale. Iz iskaza svjedokinje Milice Karanović proizlazi da su u zaselak i dan prije padale granate i da su neke kuće tom prilikom uništene međutim s obzirom na činjenicu da su kuće gorjele i sljedeći dan, 25. kolovoza, nesporno je da je većina njih upravo tada zapaljena.

Da bi se mogla ocijeniti vjerodostojnost i istinitost iskaza ispitanih svjedoka i provjeriti obrana optuženika provedena je rekonstrukcija na licu mjesta (1969-1972 i 2175), izvršen je pregled terena kojim su se pripadnici postrojbe kretali, a u skladu sa zapovijedi i kartom na licu 40 spisa i provedeno je geodetsko vještačenje (2177-2194) sačinjeno nakon što je vještak bio na mjestu događaja.

Na listu 40 spisa nalazi se vojna karta iz koje proizlazi da se početna linija od kuda su pripadnici ATJ Lučko krenuli u pretragu terena nalazi na cesti koja je na toj karti označena crveno-bijelom isprekidanom bojom. Na karti se nalazi, odmah pored crvenim brojevima upisane oznake "35" i oznaka "ATJ". Granica odgovornosti ATJ Lučko je na toj karti omeđena lijevom i desnom crvenom linijom s time što je, kako proizlazi iz karte, s lijeve strane, gledajući u smjeru kretanja, bila zona odgovornosti policijske postrojbe iz Osijeka, što je označeno oznakom "OS", a s desne strane je bila zona odgovornosti splitske policijske postrojbe, što je označeno oznakom "ST". To je prikazano i na fotografijama 3 do 7 fotoelaborata od 19. ožujka 2014. godine (u daljnjem tekstu: fotoelaborat 2014.), i na fotografijama broj 3 do 19 fotoelaborata od 20. lipnja 2013. godine (u daljnjem tekstu: fotoelaborat 2013.).

Ispitan tijekom dokaznog postupka svjedok Damir Cvetko iz Odsjeka za unutarnju kontrolu specijalne policije MUP-a koji je osobno izradio ovaj zemljovid, odnosno upisao odgovarajuće oznake i ucrtao odgovarajuće granice, naveo je da se na tom zemljovidu vidi po širini terena koji prostor trebaju pretražiti pojedine postrojbe, a kompletno područje pretrage odredilo je operativno zapovjedništvo ove akcije. Kada mu je predložena karta, naveo je da brojke koje očito označavaju satove nije pisao on, već je to vjerojatno pisano kasnije te da je očito i to da su se tim satima označavale pozicije gdje su se postrojbe u tom vremenu nalazile. Nadalje navodi da tanke crne linije unutar pravaca kretanja trebaju prilagoditi konfiguraciji

terena. Već sama činjenica naknadnog korigiranja karte upućuje na sumnju da se pretraga terena odvijala na način i u vrijeme kako je na karti ucrtano.

Iskaz ovog svjedoka sud u cijelosti prihvaća zbog toga što je svjedok objektivno nezainteresiran za ishod ovog postupka, a sam iskaz je logična i zaokružena cjelina kojom stranke u postupku nisu prigovarale niti ga dovodile u bilo kakvu sumnju. U biti svjedok potvrđuje i navode obrane i optuženog Frane Drlje da su pravci kretanja na karti ucrtavani naknadno.

U svom nalazu i mišljenju vještak Vladivoj Relić (2177-2194) za zonu odgovornosti ATJ navodi da se radi o terenu širine 750 do 850 metara i dužine oko 7500 metara. Na fotografijama broj 2 i 3 nalaza i mišljenja (2182), vide se lijeva i desna zona odgovornosti ATJ što je još plastičnije vidljivo na prikazima broj 9, 10 i 11 (2187-2188). Kako će se vidjeti iz daljnjeg teksta ovog obrazloženja, u skladu sa zapovijedi, u skladu s ovom kartom i u skladu s iskazima svjedoka Josipa Čelića, Branka Balunovića i Zdravka Janića, polazna linija s koje su kretali pripadnici ATJ Lučko u ovu akciju je vidljiva i na karti broj 3 (1281), to je dio ceste koji se nalazi između točaka B i C, s time što je teren preko kojeg su morali pripadnici ATJ Lučko ići vidljiv na fotografijama na listu 2182.

Opisujući teren u zoni odgovornosti ATJ Lučko, vještak u svom nalazu na listu 2187 spisa, navodi kako je teren u zoni odgovornosti ATJ Lučko, od svog početnog dijela pa do puta koji se nalazi između sela Kurajice i Đurići, a što je vidljivo na karti (list 2181, te fotografije na listu 2182) ravničarski teren, odnosno oranica, a nakon toga se teren postepeno penje na obronke planine iznad sela Kurajice i iznad sela Đurići. Ovaj dio terena je vidljiv na fotografijama 3 do 7 fotoelaborata 2014. Od tog ravničarskog dijela pa do tjemena brda iznad sela Kurajice i Đurići uspon iznosi oko 24 %.

Objašnjavajući ovaj uspon od 24 %, vještak je taj uspon usporedio s nekim opće poznatim usponima u Zagrebu i okolici kako bi se stekao dojam o nagibu tog terena, od ravničarskog dijela pa do tjemena brda Obadine iznad sela Kurajice i Đurići, pa je tako naveo da Činovnička livada na vrhu Medvednice ima nagib od 20 %, da Schlosserove stube u Zagrebu imaju nagib od 30 %, a da zagrebačka uspinjača savladava visinsku razliku od 52 %.

Upravo s tjemena tog brda fotografiran je teren (unazad), dakle prema početnoj liniji ove akcije (2186), a ta pozicija je vidljiva na fotografiji broj 4 fotoelaborata 2014. i nalazi se u ravlini s gornjom granicom zimzelene šume s desne strane, a vidljivo je kao svjetliji dio terena bez vegetacije i tu se vidi cesta s koje su pripadnici ATJ Lučko trebali krenuti u skladu sa zapovijedi, ravničarki dio preko kojeg su se kretali te vegetacija na usponu do tjemena brda Obadine, a taj dio terena se vidi i na fotografijama 44 do 49, fotografijama 55, 59 do 62, te 64 i 65 fotoelaborata 2014. Od tuda se teren opet spušta i to u kotlinu u kojoj se nalazi selo Grubori.

Na listu 2185 spisa je fotografija snimana također s tjemena brda Obadine ali u smjeru pretpostavljenog kretanja postrojbe, dakle prema selu Grubori, od kuda se teren spušta prema selu. Teren s te pozicije, pa prema selu Grubori, vidljiv je na fotografijama 50 do 54 i 66 do 78 fotoelaborata 2014.

Vještak nadalje navodi kako se teren od tuda spušta u kotlinu sela Grubori. Uz desnu južnu granicu zone odgovornosti spuštanje je do puta za selo Grubori, po sredini zone spušta se do samog sela, a uz lijevu granicu, spušta se iza sela, odnosno, sjeverno od nje.

Vještak je na karti broj 5 (2185) ucrtao dio žičane ograde koju je označio slovom "R". Naime, kako je razvidno iz zapisnika o rekonstrukciji, predsjednik vijeća u prethodnom postupku se s ostalim sudionicima rekonstrukcije uspinjao cestom po zoni odgovornosti ATJ Lučko od zaselka Đurići do visoravni, odnosno onog dijela kojeg je vještak opisao kao tjeme brda Obadine. Nakon toga su sudionici rekonstrukcije krenuli niz to brdo prema zaselku Grubori, a na otprilike pedesetak metara od samog sela, zatečena je žičana ograda koja se sastoji od dvije usporedne vodoravne bodljikave žice koje su pričvršćene na drvene stupove. Na tom mjestu je vještak krenuo udesno prateći ovu ogradu i kasnije ju je tako ucrtao u kartu na listu 2158 spisa.

Predsjednik vijeća je s ostalim sudionicima krenuo uz ogradu lijevo i pratio ju sve dok se je to moglo, s obzirom na gustoću vegetacije, a pri tome je utvrđeno da je ograda po cijeloj svojoj dužini neoštećena.

Sudionici rekonstrukcije su ogradu pratili do visine druge građevine koja se nalazi na suprotnoj strani potoka, u odnosu na ostale kuće u zaselku Grubori. Ova ograda je vidljiva na fotografijama 72 do 77 fotoelaborata 2014. Nakon toga su se sudionici rekonstrukcije spustili niz plitko strmo korito potoka da bi došli na glavnu cestu u zaselku Grubori i tom prilikom je utvrđeno da je zaselak Grubori položen uz glavnu cestu pored koje teče prije spomenuti potok u izrazito strmom koritu.

Rekonstrukcija je okončana tako što su se sudionici rekonstrukcije vratili cestom u zaselak Vukobradi koji se nalazi uz cestu koja vodi od Bašince do Đurića, a što je sve vidljivo na karti na listu 2181 spisa.

Na fotografiji broj 80 fotoelaborata 2014. razvidno je da se na kamenom zidu s desne strane ceste pedesetak metara od prve kuće u selu Grubori, a kada se ide iz tog sela prema glavnoj cesti, također nalazi cijela žičana ograda, s time što se i taj dio terena nalazi u zoni odgovornosti ATJ Lučko, kako je to prikazano na karti na listu 40 spisa.

Na samom početku rekonstrukcije, obojica optuženika su pokazali raskrižje na kojem su bila zaustavljena vozila ATJ Lučko prije odlaska pješice u pravcu zaselka Grubori, a to mjesto je vještak označio slovima "D" i "E" na karti na listu 2181 spisa.

Analizom karte na listu 40 spisa utvrđuje se da je raskrižje koje u svojim obranama spominju I-optuženi Frano Drljo i II optuženi Božo Krajina, kao mjesto od kuda je počela akcija i od kuda su se pješice uputili do mjesta gdje su vidjeli crkvu i školu, raskrižje koje se vidi na karti u zoni odgovornosti splitske postrojbe, odmah pored oznake "15".

Analizom ove karte utvrđuje se da se tom cestom stiže do mjesta Bašinac, od kuda vodi cesta do sela Vukobradi, a od kuda kreće planinski put do zaselka Grubori, s time što su Vukobradi, prema karti, u teritorijalnoj nadležnosti splitske postrojbe.

Ovo raskrižje vidljivo je na fotografijama 22 do 24 fotoelaborata 2013. Na fotografijama 25 i 26 tog fotoelaborata vidljiva je prije spominjana crnogorična šuma, na fotografiji 26 je ona iza visokog stabla na lijevoj polovici fotografije, a zaselak Grubori se tu vidi s lijeve strane, odmah pored crnogorične šume.

Ovo raskrižje vidljivo je i na fotografiji broj 8 fotoelaborata 2014. i tu se također, iza tamno zelene crnogorične šume, vidi mjesto na kojem se nalazi zaselak Grubori.

Prilikom rekonstrukcije 17. svibnja 2013. (1969-1972) sudionici rekonstrukcije su s tog raskrižja asfaltiranom cestom došli do mjesta Bašinci koje je, prema karti na listu 40, u zoni odgovornosti splitske postrojbe i tu se na malom trgu, koji je vidljiv na fotografiji 29 fotoelaborata 2013., nalazi crkva i groblje, a prije toga, u prilasku se nalazi velika srušena zgrada koja je vidljiva na fotografiji 29 fotoelaborata 2013., te 10 i 11 fotoelaborata 2014., kao i susjedna zgrada pošte koja se vidi na fotografiji 14 tog fotoelaborata. S trga se kreće makadamskom cestom prema prilaznoj cesti za zaselak Grubori. Ta makadamska cesta je vidljiva na fotografijama 33 do 38 fotoelaborata 2013., a prilazna cesta prema zaselku Grubori vidljiva je na fotografijama 39 do 47 fotoelaborata 2013., a na kojoj fotografiji se vidi prva kuća u tom zaselku.

Sudionicima te rekonstrukcije bilo je potrebno 20 minuta hoda po prilaznoj cesti prema zaselku Grubori. Ta cesta je na karti na listu 2181 spisa, vidljiva s time što se ulazak na nju s ceste između zaselka Bašinci i Đurići nalazi u istom kvadratu gdje je i zaselak Bašinci. Prilikom te rekonstrukcije utvrđeno je da je uz tu cestu potok, najprije s desne strane, a da je iza potoka strm, zarastao i nepregledan teren, isto kao i s lijeve strane te ceste, te da je takav teren uglavnom uz cijeli put tom makadamskom cestom do zaselka Grubori, s time što pred samim selom potok radi zavoj i prolazi ispod ceste i dalje prema svom izvodu prati praktično ravnu liniju uz glavnu cestu zaselka Grubori, a što je opisano u prijašnjem dijelu ovog obrazloženja kada je opisivano kako su se sudionici rekonstrukcije spuštali s brda Obajdine u zaselak Grubori.

Dakle, zaključno, u odnosu na konfiguraciju terena, utvrđeno je da je početna linija od kuda su sve postrojbe specijalne policije, pa onda i ATJ Lučko, trebale krenuti cestom koja vodi prema zaselku Cvijanovići, koji zaselak je, dakle, na krajnjoj lijevoj strani zone koju su tog dana postrojbe specijalne policije trebale pregledavati i pregledavale.

U odnosu na ATJ Lučko, te početne linije, nalazi se ravnica u dužini od oko 1,2 km do puta koji spaja sela Kurajice i Đurići. Nakon toga se dolazi blagim usponom, od oko 24 %, do tjemena brda Obadine iznad ova dva sela, s jedne strane i iznad zaselka Grubori, a s tjemena tog brda do zaselka Grubori se teren spušta u rasponu od 14 do 37 % nagiba. Slijedeći taj smjer kretanja, najprije se nailazi na žičanu ogradu koja je i u vrijeme očevida i rekonstrukcije funkcionalna, pa nakon toga se kroz rijetku šumu dolazi do potoka čije strmo korito prati glavnu cestu koja prolazi rubom zaselka Grubori.

Utvrđeno je da je drugi smjer prilaska selu kolni put, kako je već opisano u ovom obrazloženju, a predsjedniku vijeća i sudionicima rekonstrukcije, trebalo je oko 20 minuta hoda tim putem, nakon skretanja na njega s "glavne ceste" koja vodi od zaselka Bašinci prema zaselku Vukobratu i Đurići.

Ovakva analiza je bila potrebna da bi se kasnije mogli cijeniti iskazi ispitanih svjedoka i da bi se mogle ocijeniti obrane optuženika.

U odnosu na kretanje postrojbi specijalne policije, koje su sudjelovale u ovoj pretrazi terena, valja reći sljedeće:

Svjedok Jovo Grubor navodi kako je on osobno vodio jednu grupu hrvatskih policajaca iz zaselka Cvijanovići preko sela Kurajice, pa preko sela Grubori na Krivanjsku previju. Zaselak Cvijanovići se nalazi, kako je rečeno, na krajnjoj desnoj strani terena koji se tada pregledavao. Iz logike kretanja po terenu, kako je on opisuje, Krivanjska previja može biti samo previja, odnosno lokalitet koji se nalazi u zoni odgovornosti splitske policijske postrojbe, a na karti se nalazi pored broja "7" koji je upisan crvenim flomasterom. Konačno i ovaj svjedok navodi da je ta lokacija u smjeru "Golog brda" koje se također nalazi u zoni odgovornosti splitske postrojbe pored oznake "13,20". Naime, svjedok Jovo Grubor navodi kako je kroz zaselak Grubori prošao vodeći tu postrojbu do te previje kako bi se oni spustili do pruge, a da je iz sela izišao tako da mu je vrh planine Orlovac bio s lijeve strane, a kada se je vraćao prema Gruborima, taj mu je vrh bio s desne strane i upravo se iz toga može zaključiti samo to da je svjedok Jovo Grubor iz sela Cvijanovići vodio do te lokacije splitsku postrojbu koja se od tuda spustila na završnu liniju akcije.

Ovaj isti svjedok opisuje i to kako je drugu grupu hrvatskih policajaca Savo Kurajica vodio i to upravo na njihov zahtjev. Savo Kurajica je grupu vojnika, odnosno policajaca, vodio od sela Cvijanovići preko sela Opačići na Đurića previju. Selo Opačići se nalazi na krajnjoj desnoj strani zone odgovornosti osječke postrojbe, na granici između ravničarskog dijela i početka uspona na brdo ili planinu. Lokacija Đurića previja se nalazi u zoni odgovornosti osječke policijske postrojbe, a na karti se unutar te zone nalazi iznad oznake "37" i očito je da je to logičan smjer kretanja za dolazak na završnu liniju akcije.

Na taj je način sud utvrdio da niti osječka, niti splitska postrojba nisu teren prelazile i kontrolirale onako kako je to trebalo biti prema zapovijedi i u odnosu na zone odgovornosti ucertane na kartama.

Svjedok Jovo Grubor se je, kako opisuje, nakon što je odveo grupu vojnika do Krivanjske previje, vraćao istim putem kroz Grubore i tu je zatekao seljake tog zaseoka koji su bili živi. Kada je krenuo iz Grubora prema Plavnom, vidio je iz smjera Perića vojnike koji su išli jedan pored drugoga na međusobnoj udaljenosti od oko možda dva metra.

Također navodi da su i preživjeli iz sela Grubori, a koji su iz sela otišli kako bi bili na sastanku s UNPROFOR-om, silazeći niz brdo, sreli "neku vojsku" koja se od Perića penjala prema Gruborima. Isto tako, ovaj svjedok navodi kako se on iz Grubora uputio najprije u zaselke Đurići i Kurajice, kako bi tamošnje stanovništvo također pozvao na sastanak s UNPROFOR-om u Bašince.

Na temelju svega navedenog može se zaključiti jedino to da su preživjeli iz sela Grubori spuštajući se iz sela prema Bašincu, sreli upravo pripadnike ATJ Lučko koje je također sreo i svjedok Jovo Grubor s time što zaselak Perići nije u zoni odgovornosti ATJ Lučko, već u zoni odgovornosti splitske policijske postrojbe koja je tuda prošla prije jer ih je vodio upravo svjedok Jovo Grubor.

Dakle, hrvatski policajci koje su sreli preživjeli iz sela Grubori, spuštajući se prema Bašincu i koje je sreo Jovo Grubor, mogli su biti samo pripadnici ATJ Lučko jer kako je rečeno, osječku postrojbu vodio je Savo Kurajica, po njihovoj zoni odgovornosti, Jovo Grubor je vodio splitsku postrojbu, dijelom po zoni odgovornosti osječke postrojbe, pa kroz selo Grubori koje je u zoni odgovornosti ATJ Lučko do lokaliteta previja.

Svjedok Jovo Grubor također opisuje da je primijećeno, kada je on došao do škole u Bašincu, gdje su bili drugi ljudi i čekali UNPROFOR, da kuće u Gruborima gore.

Iz svega navedenog može se zaključiti da su upravo pripadnici postrojbe ATJ Lučko one osobe koje su počinile u optužnici opisane radnje. Naime, po logici stvari, to nije mogao nitko drugi, osim pripadnika te postrojbe, učiniti zbog toga što su pripadnici lijeve susjedne postrojbe iz Osijeka bili na svom terenu, pripadnici splitske postrojbe su prošli kroz to selo i otišli na svoj teren, a svjedok Jovo Grubor sam navodi kako je u selu, kada je on u dva navrata prolazio kroz njega, bilo sve u redu i da su ljudi obavljali svoje uobičajene poslove i nakon toga se tu pojavljuju ATJ Lučko, jer konačno, to je bio teren njihove zone odgovornosti.

Međutim, kako će se vidjeti iz sadržaja slijedećih dokaza, niti pripadnici ATJ Lučko se nisu kretali po svojoj zoni odgovornosti od pretpostavljenog početka, dakle, od ceste koja vodi prema zaselku Cvijanovići, pa onda više od jednog kilometra preko ravnice ispresijecane potocima.

Kako je rečeno u ovom obrazloženju, desna susjedna postrojba od ATJ Lučko bila je jedinica specijalne policije iz Splita. Radi utvrđivanja kretanja ove policijske postrojbe po terenu, prvenstveno je valjalo uzeti u obzir izvješće koje je, nakon obavljenog zadatka, napisao zapovjednik te postrojbe Vinko Budiša (416), te njegov svjedočki iskaz, a pogotovo iskaz pripadnika te postrojbe Danijela Krole, Miroslava Eleka, kao i svjedoka Veselina Karanovića, koji je živio na području pretrage.

Svjedok Vinko Budiša je zapovjednik te postrojbe i on u svom izvješću navodi kako je na početnoj liniji postrojba pronašla stariji leš u vojnoj odori zavezanih ruku, a nakon toga su krenuli u pretragu terena. O samoj pretrazi terena on i svjedok Danijel Krolo ne govore ništa detaljnije, jedino se svjedok Krolo sjeća ubijenog hrvatskog vojnika i toga da je otišao dalje na pretragu terena s pripadnicima postrojbe, no međutim, pripadnik te postrojbe Miroslav Elek opisuje kako je od jednog civila oduzeo lovačku pušku tijekom pretrage.

Ovaj iskaz treba dovesti u vezu sa sadržajem iskaza svjedoka Veselina Karanovića, te kada se u ova dva iskaza usporede okolnosti oko oduzimanja te lovačke puške, onda se nedvojbeno zaključuje da je doista svjedok Elek oduzeo od svjedoka Veselina Karanovića tu lovačku pušku.

Svjedok Veselin Karanović navodi da se sve to dešavalo u selu Bursaći, na putu do zaselka Karanovići, gdje je on živio tada s ocem, pa kada se to mjesto locira na karti, utvrđuje se da se nalazi u zoni odgovornosti splitske policijske postrojbe, te da je to zapravo zadnje selo prije šumovitog i nenastanjenog dijela terena, odnosno planine koju je ta postrojba trebala prijeći da bi se spustila na završnu liniju akcije. To opet treba dovesti u vezu s iskazom svjedoka Jove Grubora koji opisuje kako je jednu postrojbu vodio kroz zaselak Grubori, pored vrha Orlovca, do previje u smjeru golog brda, a sve to može biti, dakle, splitska postrojba.

Svjedok Grubor doduše govori kako je on tu postrojbu vodio iz smjera zaselka Cvijanović, ali kako se vidi, on je tim predjelima tog dana više puta prolazio, pa je logično da mu se je to i pomiješalo, a osim toga niti jednu drugu postrojbu nije mogao voditi na taj lokalitet "Previju".

Iskaz svjedoka Veselina Karanovića sud u cijelosti prihvaća jer je on sam za sebe logičan i konačno ovaj svjedok o ovim okolnostima o kojima svjedoči nema razloga iskazivati drugačije od onoga kako je doista i bilo. Konačno, kada se ovaj iskaz dovede u vezu s iskazom svjedoka Miroslava Eleka, onda je razvidno da su upravo pripadnici splitske policijske postrojbe od ovog svjedoka oduzeli tu pušku i u tom dijelu sud prihvaća iskaz svjedoka Eleka, a ne prihvaća ga u onom dijelu u kojem ovaj navodi da ih nitko od civila nije vodio, odnosno pokazivao im put kojim treba ići.

Što se tiče kretanja osječke policijske postrojbe, osim onoga što o tome govori svjedok Jovo Grubor, valja uzeti u obzir iskaz svjedoka Darinka Mikulića, sa zapisnika od 19. studenog 2013., koji je bio zapovjednik te postrojbe i koji je, nakon završene akcije, napisao i izvješće na listu 414 spisa.

Ova postrojba je, zbog konfiguracije terena, očito doista i krenula s početne linije zbog toga jer se tu nalaze sela koja su trebali prekontrolirati, što su i učinili, jer je to vidljivo iz popisa zatečenog stanovništva koji se nalazi u spisu (2029), a da se radi upravo o ljudima koje su oni zatekli u selima koja su i trebali kontrolirati, vidi se po prezimenima tih ljudi koji odgovaraju imenima zaselaka, a po čemu su zaselci dobili i svoje nazive.

Logično je da svjedok Darinko Mikulić navodi da nisu tražili da ih po terenu vodi netko od domicilnog stanovništva no, međutim, taj dio njegovog iskaza sud ne prihvaća jer, s jedne strane o tome svjedoči Jovo Grubor, koji takve činjenice o smjeru njihovog kretanja ne bi mogao znati da ih nije čuo od nekog drugog, a čuo ih je od Save Kurajice, a i logično je da je postrojba zatražila pomoć lokalnog stanovništva po nepoznatom terenu. Sud ne prihvaća niti dio iskaza ovog svjedoka koji se odnosi na to da je u zaselku Opačići vidio pripadnika ATJ Lučko Krpana kako izlazi iz kuće i to zbog toga što zaselak Opačići nije u zoni odgovornosti ATJ Lučko i zbog toga što pripadnici ATJ Lučko u to vrijeme jednostavno nisu bili na tom položaju, niti su tog dana uopće bili u blizini sela Opačići, niti u zaselku Kurajice, jer suprotno proizlazi iz drugih dokaza.

Kako bi se utvrdio stvarni smjer kretanja ATJ Lučko, valja uzeti u obzir iskaze svjedoka Jove Grubora, Veselina Karanovića, Jovana Grubora i Milice Karanović, te skicu koju je sačinio Alun Roberts, a koja se nalazi u spisu na listu 1625 kao i njegov iskaz na listu 2271 spisa te video snimku UN-a koja je pregledana tijekom dokaznog postupka.

Iz iskaza svjedoka Aluna Robertsa sud je utvrdio da je on na raskrižju koje vodi od glavne ceste, koja je bila početna linija prema karti i zapovijedi za ovu akciju i ceste koja vodi prema mjestu Bašinac, primijetio zaustavljene automobile. O tome je sačinio skicu i sasvim je nedvojbeno da se radi o raskrižju koje je vidljivo na fotografijama 7 i 8 fotoelaborata iz 2014. i na fotografijama 22, 23, 24 fotoelaborata iz 2013. Sama cesta za mjesto Bašinac vidljiva je na fotografiji 27 fotoelaborata iz 2013. i njome se dođe do zgrade škole i pošte te crkve i groblja, a što je već prije spominjano u ovom obrazloženju, a od kuda vodi cesta za zaselke Vukobrati i Đurići, od kuda se odvaja prilazna cesta za zaselak Grubori i prije toga na istoj

cesti za zaselak Perići. Konačno, upravo ovo raskrižje su okrivljenici u ovom postupku označili kao mjesto od kuda su krenuli u akciju pretrage terena.

Konačno, o tim automobilima na tom raskrižju iskazuje i svjedok Richard Lyntonn (2199). Ovaj svjedok navodi da su automobili na tom mjestu bili parkirani i oko 12,30 sati, kada su se oni vraćali iz zaselka Grubori i navodi kako su ta vozila snimili iz njihovog vozila u pokretu, te da uz ta policijska vozila nije bio nikoga, a upravo to i odgovara sadržaju video snimke.

Bitno je i to da je Alun Roberts zapisao reg. oznake automobila koje je na tom raskrižju primijetio (2271), a to su automobili koje su tog dana, u toj akciji, koristili pripadnici ATJ Lučko, a što proizlazi iz evidencije korištenja vozila (2190) i iz dopisa Ravnateljstva policije (1983).

Iskaze svjedoka Aluna Robertsa i Richarda Lyntonna sud u cijelosti prihvaća zbog toga što se radi o osobama koje su objektivno nezainteresirane za ishod ovog postupka, koje su samo tehnički zabilježile ono što su primijetile, a to je u skladu s ostalim utvrđenim činjenicama. Konačno, iskaze ovih svjedoka stranke u postupku ne osporavaju.

Tijekom postupka na ove okolnosti je ispitan i svjedok Aleksandar Milošević, koji navodi da je bio u zaselku Grubori zajedno s pripadnicima UN-a neposredno nakon počinjenja ovog kaznenog djela i to zajedno s Alunom Robertsom i Richardom Lyntonom.

Sud prihvaća dio njegovog iskaza u kojem navodi da je bio u tom zaselku, no međutim, ono drugo što on navodi, a to da su se prilikom ulaska u selo mimoišli s vozilima policije i vojske i da je u tom selu vidio dvojicu muškaraca teško ozlijeđenih glava, sud ne može prihvatiti zato što je činjenično stanje objektivno utvrđeno drugačije, jer su u to vrijeme, dakle, vozila ATJ Lučko bila parkirana na drugom mjestu, a i sam svjedok Milošević navodi da je tom prilikom prvi put vidio mrtve ljude i da je bio pod stresom i očito je da su mu se događaji iz tog perioda pomiješali.

Svjedok Jovo Grubor opisuje kako je, a nakon što je proveo jednu postrojbu HV kroz selo Grubori na Previju u smjeru Golog brda, dakle, kako je već opisano, može se raditi isključivo o postrojbi splitske policije i kako se vratio upravo kroz selo Grubori i vidio da je tu sve u redu, spuštajući se prema zaselku Perići, primijetio pripadnike hrvatskih snaga.

Svjedok Veselin Karanović opisuje kako je oko 10,00 do 11,00 sati ispred škole u Plavnom uočio dvije, tri grupe po desetak osoba odjevenih u maskirne uniforme koji su se raspitivali za vodu za piće kod žena koje su također tu vidjeli.

Svjedokinja Milica Karanović opisuje kako je ispred škole vidjela desetak hrvatskih vojnika u šarenim odorama kako napuštaju područje glavnim putem za Periće. Perići su, kako je rečeno, zaselak na cesti kojom se s glavne ceste kreće prema Gruborima. Navodi da je kasnije još jedna grupa od dvadesetak hrvatskih vojnika prošla tom cestom u smjeru Perića.

Svjedok Jovan Grubor opisuje kako je također kod škole vidio tri grupe hrvatskih vojnika u maskirnim uniformama koji su hodali asfaltnom cestom u smjeru Grubora. Kada su

prošli, nakon nekog vremena, su primijetili kako zaselak Grubori gori, a nakon toga je tu vozilima UNPROFOR-a došao Alun Roberts i ostali.

Iz svega ovdje navedenog se nedvojbeno zaključuje da pripadnici ATJ Lučko nisu krenuli u pretragu terena kao je to označeno na karti na listu 40 spisa i kako to opisuju zapovjednici te cjelokupne akcije, zapovjednik ATJ Lučko te drugi svjedoci jer da je to bilo tako, onda svjedok Alun Roberts ne bi nikako mogao zateći automobile ATJ Lučko tamo gdje ih je ucrtao, niti bi svjedoci Veselin Karanović, Milica Grubor, Jovo Grubor i Jovan Grubor vidjeli pripadnike hrvatskih snaga kako idu asfaltnom cestom u smjeru škole i udaljuju se prema zaselku Perići, odnosno prema zaselku Grubori. Jer da su se kretali u skladu sa zapovjedi, oni bi išli, kako je prije opisano, oko 1200 metara po livadi ispresijecanoj potocima i uopće ne bi trebali ovuda proći jer se sve ovo nalazi u zoni odgovornosti splitske policijske postrojbe.

Iskaze svjedoka Veselina Karanovića, Milice Grubor, Jove Grubora i Jovana Grubora, a koji opisuju kretanje pripadnika hrvatskih snaga sud u cijelosti prihvaća. Svjedoci, pripadnici srpske nacionalnosti, domicilni stanovnici nisu imali razloga neistinito iskazivati, a neki su obzirom na svoju dob mogli razaznati o pripadnicima koje postrojbe se radilo kada su ih zatekli na terenu. Njihovi iskazi su u bitnim dijelovima podudarni i nije ih se dovodilo u pitanje i zbog toga ih i sud prihvaća.

Dakle, utvrđeno je da su se pripadnici ATJ Lučko zaustavili na spomenutom križanju i nakon toga pješice krenuli asfaltnom cestom prema Bašincu, a od tuda prema Gruborima, dakle da nisu slijedili zapovjedeni pravac. Zapovjedni pravac, s obzirom na činjenicu da je Josip Čelić napustio jedinicu, a utvrđeno je da ista nije imala zapovjednike grupa i nije imao tko precizno objasniti i naložiti korekcije u kretanju.

Osim toga i iz iskaza nekih svjedoka, pripadnika ATJ Lučko, proizlazi da nisu slijedili zapovjedeni pravac u skladu s kartom na listu 40 spisa, već da su s raskrižja krenuli asfaltnom cestom prema Bašincu, a kasnije prema Gruborima, koji iskazi su u tim dijelovima prihvaćeni.

Svjedok Josip Barun, iskazujući na glavnoj raspravi 2. svibnja 2012. godine, navodi kako je u odnosu na početnu liniju kretanja s lijeve strane bila škola i crkvice koje su bile udaljene 500 do 800 metara od početne točke kretanja, te da je tu vidio par vozila i nekolicinu ljudi i po logici stvari može se raditi jedino o mjestu Bašinac. Svjedok Tomislav Kartelo također opisuje kako su prošli pored zgrade ili općine gdje su bili neki ljudi, a nakon toga su makadamskom cestom skrenuli desno u šumu, što također može biti isključivo mjesto Bašinac. Ovo se također uklapa s iskazom svjedoka Ilije Živka koji govori na zapisniku od 28. veljače 2013. godine kako i gdje je započeo uspon prema zaselku Grubori. Svjedok Zdravko Lončar opisuje kako su na početku pretrage susreli dvoje ljudi koje su uputili na cestu od kuda su krenuli da se tamo jave jer je tamo vršen popis civilnog stanovništva na terenu. Iz ovog iskaza se također može zaključiti da su pripadnici ATJ Lučko krenuli s mjesta kako je već opisano u ovom obrazloženju, jer konačno na tom putu kojim su prošli, od zaustavljanja automobila pa do mjesta gdje su susreli te starce, nalazi se zgrada gdje se popisivalo civilno stanovništvo koje je tu čekalo UNPROFOR, a to nikako nije mogla biti i ona početna linija, u skladu sa kartom na listu 40 spisa. Svjedok Adolf Krizmanić također navodi kako su iz automobila izašli kod neke škole i nastavili dalje pored crkve koja im je bila s desne strane i

nakon toga su krenuli u brdo i tu su pratili uglavnom kozju stazu, što također ukazuje da su prošli kroz selo Bašincac. Konačno i svjedok Nenad Petek navodi da su nakon izlaska iz automobila krenuli dalje i prošli pored zgrade crkve i općine gdje je vidio civile.

Svjedok Slavko Turudić u svojim iskazima pred istražnim sucem i na glavnoj raspravi opisuje kako je u selo Grubori ušla cijela postrojba i to s desne bočne strane te da je on pregledavao pet do šest kuća s lijeve strane, a da su se konačno svi okupili ispred novogradnje u sredini sela na jednom platou, tu formirali kolonu i krenuli dalje. S desne bočne strane ući u selo Grubori može se samo tako da se do sela dođe cestom iz smjera Bašincac i nakon toga se prije prve kuće skrene na polja koja se vide na karti broj 5 na listu 2185 spisa i nakon toga se može ući na taj način u selo. Očito je ovaj dio postrojbe ušao u selo Grubori na onom zavoju ceste kojim se dolazi do kuća koje su označene na karti broj 4 na listu 2184 spisa s "L" i "K" jer je jedino na tom mjestu, kako je to bilo vidljivo prilikom rekonstrukcije i očevida, plato koji bi opisivao ovaj svjedok.

Svjedok Kruno Mihalinić navodi da je prošao pored sela tako da mu je selo bilo s lijeve strane. Ovaj iskaz se također uklapa u iskaze svjedoka Kartela i Baruna jer ako se pogleda konfiguracija terena na karti broj 5 na listu 2185 spisa, onda je logično da je jedan dio pripadnika prošao s desne strane kuća u zaselku Grubori jer su se tu tada očito nalazila polja uz selo, tako da mu je selo s njegove lijeve strane, a da je jedan dio pripadnika ATJ Lučko prošao cestom s desne strane. I svjedok Petar Novaković navodi da je kao pripadnik ATJ Lučko prošao pored sela Grubori s desne strane udaljen 50 do 100 metara, a što je moglo biti izvedeno jedino ako su u to selo došli cestom i na samom početku sela se razdvojili. Tada je logično da je ovaj svjedok vidio dvije do tri kuće, a da civile nije vidio. I svjedok Palijan opisuje kako je prošao pored sela Grubori s desne strane, a da je uz njega bio Ilija Živko.

Dakle, zaključno, u odnosu na smjer i način kretanja postrojbe ATJ Lučko od izlaska iz automobila kojima su došli u dolinu Plavno, pa do prolaska kroz zaselak Grubori, nedvojbeno je utvrđeno da su stali na raskrižju, kako je već prije opisno, prošli kroz selo Bašincac i nakon toga makadamskom cestom krenuli prema zaselku Grubori. Kako je opisano, očito je da su se pred samim tim selom razdvojili i da je jedan dio postrojbe prošao kroz selo slijedeći put, odnosno cestu koja vodi kroz selo, a da je drugi dio postrojbe prošao s desne strane sela, dakle po poljima uz kuće, a koja polja su još uvijek vidljiva na kartama na listovima 2184 i 2185 spisa, a da bi se spojili u dijelu sela između kuća označenih s "L" i "K" na listu 2184 spisa. Ovo je jedini mogući zaključak kada se u vezu dovedu utvrđenja o konfiguraciji terena iz nalaza i mišljenja vještaka Vladivoja Relića, te iz prije analiziranih sadržaja iskaza svjedoka Baruna, Kartela, Lončara, Krizmanića i Peteka te Turudića, Mihalinića, Novakovića i Palijana, a koje iskaze sud prihvata u ovdje naznačenim dijelovima koji se odnose na kretanje postrojbe po terenu, te činjenica i okolnosti utvrđenih prilikom rekonstrukcije i očevida. Međutim, ovakva podjela pripadnika postrojbe do koje je očito došlo na samom ulazu u selo, a što je sud zaključio po tome kako sami pripadnici postrojbe opisuju svoje kretanje kroz selo, nije ni na koji način povezana s podjelom postrojbe na grupe, kako je to navedeno u optužnici, jer prema optužnici bi grupe, na koje bi postrojba bila podijeljena, predstavljale čvrsto strukturirane cjeline sa svojim unaprijed određenim zapovjednicima i smjerovima kretanja, a ovdje očito da su se pripadnici postrojbe naprosto podijelili kako bi jedni prošli po cesti koja prolazi desno od kuća koje se uz nju nalaze, a kako bi drugi prošli iza tih kuća, što je zapravo logičan, životan i očekivan potez prilikom pretrage

terena. Također je logično da su se spojili kod kuća označenih s "L" i "K" jer tu cesta koja ide uz selo radi zavoj, prolazi još pored nekoliko kuća i izlazi iz sela na livadu.

Nasuprot tome nema niti jednog iskaza svjedoka ili drugog dokaza, koji ne bi bio kompromitiran, a da bi iz njega proizlazilo da je ova postrojba krenula u pretragu terena u skladu sa zapovijedi i kartom na listu 40 spisa.

Svjedok Josip Čelić ispitan tijekom istrage 16. prosinca 2009. (670-671) naveo je kako je bio pripadnik ATJ Lučko od 1. srpnja 1991. pa sve do 11. ili 12. mjeseca 2004. godine. U jedinici je zauzimao položaje policajac specijalac, vođa specijalističke grupe, instruktor specijalističke obuke, pomoćnik zapovjednika i zapovjednik jedinice.

Sjeća se da je 25. kolovoza 1995. s pripadnicima ATJ Lučko upućen na šire područje i okolicu Knina radi pregleda terena kako bi se osigurao prolaz vlaka kojim je trebao doći predsjednik Republike, dr. Franjo Tuđman.

Na teren je upućeno 45 pripadnika i svjedok im je bio zapovjednik. Na terenu je formirao četiri specijalističke grupe kojima su zapovijedali Branko Balunović, II optuženi Božo Krajina, Stjepan Žinić i I optuženi Frano Drljo. Kretali su se nepristupačnim terenom iz smjera Gračaca i došli do doline Plavno, zatim u pravcu sela Grubori.

Osobno je grupama odredio pravce kretanja. Krajnje lijevo je išla grupa Stjepana Žinića, a zatim nadesno Branka Balunovića, I optuženog Frane Drlje, a krajnje desno II optuženog Bože Krajine.

U selo Grubori ušla je grupa koju je vodio I optuženi Frano Drljo, a kasnije je po pričanju čuo da su kroz selo prošli pripadnici drugih grupa i to II optuženog Bože Krajine.

U tijeku akcije dobio je radio vezom izvješće od Ante Jurendića da je naišao na civile i da ne zna što će s njima. Kako je bio u neposrednoj blizini došao je i preuzeo te civile i to muškarca i ženu starije životne dobi. Pozvao je radio vezom Stjepana Begu, pripadnika jedinice da krene u njegovom smjeru i preuzme civile. Nakon nekog vremena ipak je s tim civilima krenuo prema početnoj poziciji, odnosno, vozilima.

Došavši do ceste susreli su zapovjednika Zdravka Janića koji je tada bio koordinator svih specijalnih jedinica. Počela je padati jaka kiša i Zdravko Janić mu je rekao da se ne treba vraćati na teren nego da idu vozilima na završnu poziciju, na cestu koja se nalazi iza brda prema kojem su se kretale grupe specijalaca. Tamo su sačekali sve pripadnike grupe. Prethodno je pokušao stupiti u vezu sa zapovjednicima grupa, ali nije uspio.

Svi su ga zapovjednici izvijestili da se tijekom akcije nije ništa dogodilo i da nije bilo nikakvih postupanja.

Ušli su u vozila i krenuli u smjeru Gračaca, a on je kao zapovjednik podnio izvješće da je zadatak izvršen i da nije bilo postupanja.

Sljedećeg dana ponovili su istovjetnu akciju na drugoj poziciji, ali s istim grupama i njihovim vođama.

Krećući se prema završnim pozicijama javili su mu da se vidi dim iz smjera gdje je ATJ Lučko imala zadaću pregleda terena. Na završnu poziciju došao je general Mladen Markač tražeći ga da podnese izvješće, što je on i učinio i na karti mu pokazao koja je grupa imala koju zadaću i napomenuo mu da u smjeru odakle se vidio dim nastupa grupa koju je vodio I optuženi Frano Drljo.

General Markač ga je pitao da mu objasni što se dogodilo, a ovaj mu je odgovorio da je došao do jednog zaselka ali ga je obišao. General Markač je inzistirao da mu pojasni što se dogodilo, nakon čega je I optuženi Frano Drljo počeo psovati i rekao: "Da, ja sam prošao kroz selo i što sada". Nakon toga zapovjednik Zdravko Janić je zapovjedio da se jedinica vrati natrag u bazu u Lučko.

Prije povratka u Lučko svjedok je dobio poziv da se javi stožeru u Gračacu što je učinio i tamo zatekao Mladena Markača, Željka Sačića i Davorina Paulića. Na upit Željka Sačića što se dogodilo u selu Grubori, odgovorio je da se ništa nije dogodilo i da je podnio izvješće na temelju izjava vođa grupa. Nakon toga Željko Sačić ga je pozvao u drugu prostoriju i ispričao mu da se dogodio oružani sukob i da treba napisati izvješće. Odgovorio mu je da zna samo ono što su mu prenijeli vođe grupa. Pokazao mu je na karti kretanje svih grupa i da se selo Grubori nalazi upravo na pravcu kuda je išla grupa I optuženog Frane Drlje. Nije tada razgovarao s I optuženim Franom Drljom jer je on s ostalim pripadnicima postrojbe već putovao prema Zagrebu. Još je u Gračacu Željku Sačiću podnio cijelo izvješće o toj akciji.

Vratio se u Zagreb i odmah dobio nalog zapovjednika ATJ Josipa Turkalja da se s Brankom Balunovićem odmah vrati natrag u Gračac. Ne sjeća se je li se vratio u Gračac drugi ili treći dan. Tamo je došao Josip Turkalj te su se svi sastali u stožeru akcije u Gračacu.

Sva trojica su krenuli u pravcu sela Grubori, tamo su zatekli generala Čermaka, pripadnike vojne policije, snimatelje i novinare. Prvi puta je prolazio tim selom i uočio je tragove pucanja, spaljene kuće i leševe ljudi. Prisjetio se jedne mrtve osobe, ne sjeća se više kojeg spola, a u hodniku jedne kuće jednog muškarca u kariranoj košulji. Ostale mrtve osobe nije vidio jer nije zalazio u kuće.

Poslije toga je otišao u Knin gdje je ponovno zatekao generala Čermaka, Željka Sačića i još neke ljude u uniformama i civilu, njih petnaest do dvadeset. Razgovaralo se o tome što se dogodilo u selu Grubori. U ime specijalne policije govorio je Željko Sačić, a nakon ručka uputili su se u Zagreb.

U ATJ Lučko zapovjednik Josip Turkalj na temelju pisane zapovjedi Željka Sačića pozvao je njega i sve zapovjednike grupa na sastanak te da svi podnesu pismena izvješća o događaju, na što je I optuženi Frano Drljo demonstrativno ustao i rekao da on neće pisati izvješće te napustio prostoriju. Ostali zapovjednici grupa su napisali izvješća.

Svjedok navodi kako je pisao ukupno tri izvješća, prvo na završnoj crti akcije, drugo u Gračacu, a treće u ATJ Lučko. U trećem izvješću je napisao kako je dao nalog zapovjednicima grupa da prilikom nailaska na civilno stanovništvo postupaju u skladu s međunarodnim konvencijama, a isto tako i prema zarobljenicima. Prvo izvješće je pisao na temelju usmenih obavijesti vođa grupa, drugo izvješće u Gračacu mu je diktirao Željko Sačić u kojem je naveo da je bilo oružanih sukoba, da je jedna osoba zarobljena i poimence je naveo

poginule osobe i tada je Željku Sačiću naveo da se po njegovom saznanju nije ništa dogodilo. Treće izvješće se odnosi na obavijesti Branka Balunovića i Stjepana Žinića kao vođa grupa koji su naveli da se ništa nije dogodilo, dok je II optuženi Božo Krajina rekao da je bilo oružanog sukoba.

Ispitan na raspravi 13. studenoga 2012. (1883-1887) svjedok je naveo kako je 24. kolovoza 1995. dobio usmenu zapovijed od zapovjednika Josipa Turkalja. Drugi dan ujutro su se javili u stožer akcije u Gračacu gdje su krenuli ranije isto jutro. U Gračacu se javio Zdravko Janić i nakon toga su svi krenuli na područje Plavnog i došli na početnu liniju gdje je dobio zemljovide i konkretne zadatke. Na početnoj liniji je rasporedio ljude na način da je postrojbu podijelio u četiri grupe vođe kojih su bili instruktori I optuženi Frano Drljo, II optuženi Božo Krajina te Stjepan Žinić i Branko Balunović.

Znali su da na području kojim se kreću ima civila i koje treba radi njihove sigurnosti provesti na sigurno područje. Prenio je to ljudima i krenuli su oko 9,00 ili 9,30 sati. Njegov zadatak je bio koordiniranje jedinica tako da nije trebao biti na samom terenu u postrojbi.

Nedugo nakon početka akcije Anto Jurendić ga je obavijestio da je naišao na civila pa je krenuo prema njemu i preuzeo tog civila. Rekao je da postrojba krene dalje, a on je pozvao vozača Begu da dođe po tog civila. Bilo je ružno vrijeme, padala je kiša i za oko pola sata, kada se vraćao prema polaznoj liniji, naišao je na Begu i Zdravka Janića. Uz put je naišao na još dvije žene pa je u tom trenutku bio s troje civila.

Zdravko Janić mu je rekao da se ne mora vraćati postrojbi nego su otišli do automobila gdje se presvukao i svatko je sa svojim vozilom došao na završnu liniju akcije.

Nekoliko puta je pokušavao ostvariti kontakt vezu radio uređajem s jedinicom ali nije uspio.

Oko 16,00 sati na završnu liniju počeli su dolaziti pripadnici jedinice. Dio njih je dolazio u kolonama radi teškog i nepristupačnog terena, a neki i pojedinačno. Od vođa grupa dobio je izvješće da se ništa nije dogodilo prilikom akcije. O tome je u Gračacu podnio izvješće stožeru akcije.

Drugog dana su imali akciju u selu Ramljani. Nakon završetka akcije vidjelo je da nešto gori na području preko kojega je prošla postrojba. O tome je obavijestio Zdravka Janića, naišao je i general Markač i nakon što mu je objasnio kako je tekla akcija tražio je od vođa grupa da objasne kakav je sukob bio i što se doista dogodilo.

Zapovjednik jedne grupe bio je I optuženi Frano Drljo koji je objasnio kakav je sukob bio i što se dogodilo. Rekao je da su naišli na neprijatelja, da je došlo do pucnjave, a nakon toga do zapaljenja kuća i sijena. General Markač nije bio zadovoljan time i tražio je da razgovaraju s drugim vođama grupa. Jedinica se vratila u Zagreb, a svjedok je otišao u stožer u Gračac. Tamo su bili general Markač, Željko Sačić i Paulić. Željko Sačić je govorio o oružanom sukobu od 25. kolovoza kada je bio mrtvih ljudi. Svjedok mu je rekao da o tome ništa ne zna, jer su ga zapovjednici grupa drugačije obavijestili. Nakon toga mu je Željko Sačić diktirao izvješće i naveo imena i podatke o poginulim osobama pa je svjedok napisao svoje drugo izvješće o događajima od 25. kolovoza u kojem je opisao oružani sukob.

Vratio se u Zagreb, da bi ponovno drugog dana opet morao poći u Gračac s Brankom Balunovićem, vratio se i Josip Turkalj. Tamo su se javili Željku Sačiću, a nakon toga su sva trojica otišli u Grubore. U Gruborima je bilo evidentno da je došlo do sukoba. Vidio je mrtva tijela, stoku, pse i zapaljene kuće.

Vratili su se u Knin na sastanak s generalom Čermakom o događajima u Gruborima. Željko Sačić je objašnjavao što se doista zbilo jer svjedok o tome nije ništa znao.

Vratio se u Zagreb, a 1. rujna je dobio zapovijed od Josipa Turkalja da održi sastanak o Gruborima na kojem su, pored njih dvojice, bili Dražen Čurković, I optuženi Frano Drljo, II optuženi Božo Krajina, Branko Balunović i Stjepan Žinić. Josip Turkalj je naložio pisanje novog izvješća, kada je svjedok napisao svoje treće izvješće koje je bilo identično drugom samo što ga je nadopunio "istinom" u dijelu u kojem se navodi ponašanje prema civilima. I optuženi Frano Drljo je odbio pisati izvješće.

Jedinica je u ustroju bila podijeljena na grupe precizno, za svakog se pripadnika zna u koju grupu pripada, međutim, jedinica često, pa ni toga puta, nije bila kompletna na terenu pa se nije držalo do uobičajenog ustroja postrojbe.

Siguran je da su u to vrijeme II optuženi Božo Krajina i Stjepan Žinić bili zapovjednici vodova, Branko Balunović je bio instruktor za opću specijalističku obuku, a za I optuženog Franu Drlju se ne može sjetiti.

Sjeća se da su istovremeno svjedok i on bili zapovjednici voda. O samoj akciji ovisi na koliko će grupa biti raspodijeljena jedinica.

Sljedećeg dana u Ramljanima bile su dvije grupe. Grupe su bile podijeljene s lijeva na desno na način da su ih vodili Stjepan Žinić, Branko Balunović, I optuženi Frano Drljo i krajnje desno II optuženi Božo Krajina. Saznanje da su kroz Grubore prošle grupe I optuženog Frane Drlje i II optuženog Bože Krajine crpi iz saznanja iz karte.

Da se nešto dogodilo u Gruborima saznao je od Željka Sačića, a nije bio ovlašten niti je mogao utvrđivati što se tamo točno dogodilo.

Put prema Gruborima opisuje najprije kao srednje prohodan, a zatim kao izuzetno zahtjevan teren s "visokim brdom i stijenama". S obzirom na teren jedinica je sigurno dijelom prolazima u kolonama a tako su dolazili i na završnu liniju. Vjeruje da su se i grupe međusobno miješale.

Anto Jurendić je na prvog civila naišao 10 do 15 minuta nakon početka akcije. Nije odredio osobu koja bi ga zamjenjivala kada je otišao na početnu liniju jer je smatrao da za to nema potrebe.

Nije točan navod Zdravka Janića da su na završnu točku išli u jednom, Janićevom automobilu.

Kada mu je 1. rujna Josip Turkalj naložio pisanje izvješća nije nikome nalagao kakvo izvješće treba biti. Vjeruje da u njegovom izvješću od 1. rujna "ne piše istina".

Smatra kako su kroz Grubore mogle proći sve četiri grupe, a on ne zna koja je grupa zapravo prošla. Pretpostavlja da je širina pravca kretanja bila od 400 do 500 metara zračne linije. Iz izvješća II optuženog Bože Krajine je zaključio da je njegova grupa bila krajnje desno.

Kada ga je pozvao Željko Sačić on mu je diktirao izvješće, a svjedok je pisao. Imali su odnos povjerenja i nije imao razloga sumnjati u ono što mu Željko Sačić govori. Da je znao da ne govori istinu ne bi to napisao niti potpisao.

Kada mu je predloženo izvješće s lista 42 spisa navodi da je napisao u 5. odlomku i dio koji se odnosi na postavljanje zasjede iako je znao da jedinica nije postavila zasjede jer mu je to diktirao Željko Sačić. Pretpostavljao je da je stožer akcije tako odlučio i da su druge postrojbe postavile zasjede. Da je jedinica zarobila osobu koja je navedena u tom izvješću oni bi ga doveli na završnu liniju, svjedok bi ga morao vidjeti, a donijeli bi i oružje koje su pronašli. Ništa od toga nije vidio, ali je ipak napisao jer mu je Željko Sačić tako diktirao.

Kada je drugog dana došao u Grubore vidio je da je tamo bilo oružanog sukoba.

Kada mu je predloženo izvješće s lista 42 spisa u kojem nije spominjao podjelu jedinice na grupe smatra da to nije bilo potrebno i da se to od njega nije tražilo.

Ne zna radi čega se Branko Balunović 27. kolovoza vratio s njim u Gračac na poziv Josipa Turkalja.

Ne sjeća se da bi netko nakon posjete Gruborima rekao da bi mrtvim ljudima trebalo staviti puške u ruke.

Smatra da bi napravio veliku pogrešku da se vraćao za postrojbom koja je već odmakla prema sredini terena. Branko Balunović mu je rekao da mu je pripadnik jedinice Radočaj potvrdio da je on s grupom policajaca prošao kroz Grubore i da je znao što se dogodilo.

Poriče da bi sa Stjepanom Žinićem bio kod Milijana Brkića no dopušta mogućnost da su se možda našli u gradu slučajno, ne radi ovog predmeta.

Ispitan na raspravi 21. listopada 2013. (2094-2097) svjedok je naveo da je jedinicu na početnu poziciju uveo Zdravko Janić.

Kada mu je predsjednik vijeća predložio snimku pod naslovom "Vatra i dim i bezakonje nakon Oluje" na kojoj su vidljiva vozila postrojbe i fotografije 4 i 5 fotoelaborata sačinjene prilikom rekonstrukcije svjedok nije mogao odgovoriti kako su se vozila ATJ Lučko u to vrijeme našla na tom mjestu.

Cijeni da je prošlo 10 do 15 minuta nakon početka kretanja pa do pronalaska navedenih civila. Svjedok Branko Balunović je znao da se svjedok Josip Čelić vratio, a s ostalim zapovjednicima grupa je bio u vezi putem radio veze. Veza je bila slaba, zna da su ga čuli Branko Balunović i Zdravko Janić, a ne zna jesu li i ostali zapovjednici grupa.

Ne zna zašto je Ante Jurendić o pronalasku civila obavijestio njega, a ne svog zapovjednika Branka Balunovića. Kada se našao sa Zdravkom Janićem on mu je rekao da te civile ne treba evidentirati i voziti dalje jer su sada sigurni. Navodi kako nije bio na mjestu kod groblja i crkve.

Svjedok navodi kako je pronašao to svoje prvo izvješće u kojem je pisalo da nije bilo nikakvih događaja prilikom akcije, a na poledini istog se nalazi tekst kojega je Željko Sačić pisao svojom rukom, a svjedok ga je unio u svoje drugo izvješće. Navodi kako nije mogao znati imena poginulih u selu Grubori.

Ne može objasniti kako su vozila postrojbe snimljena na drugoj poziciji od one koju je naveo.

Vođe grupa su u ovoj akciji bili potpuno autonomni, a njegov zadatak je bio koordinirati kretanje akcije sa susjednim postrojbama.

Smatra kako je Zdravko Janić bio taj koji je odlučio da se ne vraća za postrojbom na teren i da to nije niti na koji način utjecalo na zapovjednu strukturu postrojbe. Također smatra da nije, nakon što je napustio postrojbu, trebao niti kome predati svoje zapovjedne odgovornosti. Područje gdje je preuzeo civila ili civile bilo je pod nadzorom Branka Balunovića, a možda i Stjepana Žinića.

Više se nije mogao precizno izjasniti je li krajnje desno stupala grupa kojom je zapovijedao II optuženi Božo Krajina ili I optuženi Frano Drljo. Smatra kako Stjepan Žinić i II optuženi Božo Krajina nisu točno naveli da je postrojba nastupala u tri grupe, nego u četiri jer je upravo on podijelio postrojbu u četiri grupe.

Nije istinita niti tvrdnja Branka Balunovića da bi mu dao natuknice temeljem kojih je pisao izvješće.

Kada je došao na završnu poziciju tamo su već bila vozila jedinice.

Smatra potpuno irelevantnim je li bio ili ne s jedinicom.

Nije imao razloga ne vjerovati Željku Sačiću da se dogodio oružani sukob. Prihvatio je to što mu je rekao Željko Sačić i napisao takvo izvješće. Sam Željko Sačić mu je rekao "da je selo Grubori stavilo pod kontrolu dvadesetak djelatnika ATJ Lučko pod zapovjedništvo Frane Drlje i Bože Krajine". Ne zna kuda su pojedine grupe doista i prolazile i jesu li se kretale zadanim pravcem.

Ispitan na raspravi 20. studenoga 2013. (2120-2121) ponavlja kako je svoje drugo izvješće pisao po diktatu Željka Sačića. Vjerovao je da je donio istinite podatke jer je bio načelnik sektora. Ne zna kako je Željko Sačić došao u posjed prvog izvješća.

Predao je u spis svoje prvo izvješće na poledini kojega se nalazi tekst koji je pisao Željko Sačić.

Ako bi se na popisu imena nalazio minus značilo bi da policajac vjerojatno nije išao na teren.

Kartu koju je imao na samom terenu zadužio je od Zdravka Janića.

Nije razmišljao o tome odakle Željku Sačiću podaci koje mu je diktirao. Predložio je Željku Sačiću da razgovara s vođama grupa, što je ovaj odbio.

Poriče da bi tražio da se izvrši asanacija terena ali je to ipak napisao u izvješću zato što mu je tako diktirao Željko Sačić.

Smatra da su mu zapovjednici grupa lagali kada su tvrdili da se na terenu nije ništa dogodilo.

Ispitan na raspravi 24. veljače 2016. (2508-2511) naveo je kako je postrojba na polaznu točku došla u ranim jutarnjim satima, sjeća se da je još bila noć, nije znao kako izgleda teren ali nakon što je dobio kartu i teren vizualno pregledao zapovjedio da se formiraju u četiri grupe na čelu kojih će biti četiri instruktora. Zapovijed je izdao na licu mjesta prije samog polaska.

Zadaca instruktora je bila voditi obuku za sve pripadnike jedinice, a na terenu su mogli voditi i vodili su vod ili grupu u pojedinoj akciji. Cijela podjela vodova i grupa nije bila striktna no više ne može sa sigurnošću reći jesu li postojala tri ili možda četiri voda s tri ili više grupa. Grupa je mogla imati pet ali i deset pripadnika. Ne može sa sigurnošću odrediti koliko je u jedinici prije polaska bilo voda grupa.

Od dolaska na početnu točku pa do kretanja prošlo je između pola sata ili sat vremena. U grupi koju su vodili II optuženi Božo Krajina i Stjepan Žinić bili su pripadnici njihovog voda iz baze, a u grupi koju su vodili I optuženi Frano Drljo i Branko Balunović preostali pripadnici koji su sami odlučivali s kime će poći na teren.

Ne može se točno izjasniti koliko je ljudi imalo sredstva veze. Osobno je navedenu četvoricu obavijestio da su vođe grupa. Dodijelio im je zemljovide i odredio pravce kretanja njihovih grupa.

Teren kojim su se kretali bio je širok oko jednog kilometra, a dubine oko šest do osam kilometara.

Svjedok navodi kako je sreo jednog muškarca s Antom Jurendićem, kada je krenuo prema cesti naišao je na još jednu ženu, a zatim na još jednog ili dva civila. Prethodno su dobili obavijest da treba popisati civile na koje naiđu i dovesti ih na sigurno, a nakon toga mu je Zdravko Janić rekao da ih ne treba popisati jer da su već popisani.

Obavijestio je Branka Balunovića da je pronašao civile i da ide prema polaznoj točki. Pretpostavlja da su to čuli i ostali vođe grupa. Ne sjeća se je li razgovarao s I optuženim Franom Drljom, II optuženim Božom Krajinom i Zdravkom Janićem.

Kada se s polazne točke uputio na završnu više nije mogao uspostaviti vezu, pretpostavlja radi brda Orlovac visokog 700 ili 800 metara koje je bilo zapreka. Tek na završnoj točki je uspostavio vezu sa svim vođama grupa. Zapovjednici grupa su bili dužni međusobno se koordinirati i paziti da netko ne ode previše naprijed ili zaostane.

Misli da je proveo dva ili tri sata na završnoj točki do dolaska jedinice. Jedinica se vraćala na različite načine, u koloni četiri, pet ili šest ljudi ili grupama od po dva, tri, četiri, sedam ili osam ljudi. Širina dolaska je bila 200, 300 ili 400 metara. Dolazak jedinice je trajao sigurno pola sata. Ne zna jesu li zajedno došli zapovjednici grupa.

Nikada nije izjavio da ima neposrednih saznanja da su grupe I optuženog Frane Drlje i II optuženog Bože Krajine prošle kroz Grubore.

U ostalom dijelu u vezi pisanja izvješća, dolaska u Grubore, odlaska u Knin te sastanka od 1. rujna 1995. svjedok iskazuje identično kao na prethodnim raspravama.

Već 2001., a zatim 2002. i 2003. godine obavio je niz razgovora s istražiteljima MUP-a i haškog Tribunala, nitko mu nije govorio kako je trebao iskazivati.

Do ovog postupka imao je korektan odnos sa Željkom Sačićem koji je narušen nakon ovog svjedočenja pa ga je jednom prilikom Željko Sačić pitao kako je mogao izjaviti da mu je on pomagao u pisanju izvješća. Odgovorio mu je da mu nije pomagao nego da mu je diktirao izvješće, što je Željka Sačića jako pogodilo.

Ovlast i zadaća vođa grupa na terenu je bila rukovoditi i zapovijedati. Isto bi bilo i da je svjedok cijelo vrijeme bio s njima.

Poriče da bi u bazi sugerirao Stjepanu Žiniću, Branku Balunoviću i II optuženom Boži Krajini kako trebaju pisati izvješće, ali im je dao svoje prethodno izvješće za koje im je rekao da je pisano po Sačićevom diktatu.

Nije zapovjedio niti su postavljene danonoćne zasjede. To je rekao i Željku Sačiću no on je inzistirao da se to napiše.

Ne zna temeljem čega je Zdravko Janić napisao da se jedinica kretala u vodnoj koloni.

Ne tvrdi da su se grupe kretale u zadanim pravcima, dopušta mogućnost da i nisu i da je kroz Grubore mogla proći bilo koja grupa.

Na samom početku akcije Zdravko Janić mu je rekao da ne treba osobno ići u akciju, a to je značilo da je mogao, ali da i nije morao ići s postrojbom. Ne sjeća se jesu li zemljovide dobili u Gračacu ili na samoj polaznoj točki, moguće je i jedno i drugo.

Ne može niti sa sigurnošću reći je li zapovjednicima grupa dao svakome po zemljovid ili im samo pokazao pravac kretanja.

Rekao je Željku Sačiću da nije bio cijelo vrijeme s jedinicom na terenu, a nije to smatrao potrebnim napisati u izvješću.

Sud nije prihvatio iskaz svjedoka Josipa Čelića. Prvenstveno valja navesti da svjedok radi činjenice koju sam ne poriče da je napustio jedinicu i vratio se na polaznu točku, nema neposrednih saznanja niti o načinu kretanja postrojbe niti o tome koji su pripadnici jedinice ušli u selo Grubori.

Nije prihvaćen niti njegov navod da je postrojba podijeljena u grupe prije same akcije jer i sami pripadnici postrojbe u većini to poriču (Mihalinčić, Kebet, Turudić, Hegedušić, Radočaj, Šoša, Jurendić, Garić, Išpan, Kartelo, Krizmanić, Barun, Huško). Štoviše, u svom izvješću s lista 42 spisa svjedok, iako je to vrlo važna činjenica, uopće ne spominje takvu podjelu. S obzirom na širinu prostora kojim se postrojba kretala upitno je koja bi bila svrha takve podjele. Svjedok se povratkom na polaznu točku kretanja faktički odrekao svoje zapovjedne uloge tim više što navodi da nije imao vezu s osobama koje je navodno odredio za vođe grupa.

Niti jedan od pripadnika koji je navodno bio vođa grupe u svom iskazu nije naveo niti da bi međusobno komunicirao s drugim pripadnicima, a niti s Josipom Čelićem.

Neizravno svjedok Josip Čelić priznaje da su sva izvješća pisana nakon prvoga, iskonstruirana i nametnuta od viših zapovjednika, prvenstveno Željka Sačića i da su pisana bitno kasnije. Puna su neistinitih tvrdnji, primjerice da je jedinica pri pretrazi imala oružani sukob s neprijateljem, postavljala zasjede i slično.

Iskaz svjedoka vrvi unutarnjim kontradikcijama pa tako na različitim ispitivanjima iskazuje u bitnim dijelovima drukčije, primjerice o polaznoj točki odakle se kretalo, broju civila koje je zatekao i sproveo na polaznu točku što po prirodi stvari nije i ne može biti zadaća zapovjednika akcije, bila to borbeno akcija ili akcija pregleda terena. Nesporno je da je Josip Čelić u samoj akciji pretrage sudjelovao vrlo kratko, a i iz njegovog iskaza proizlazi da nije odredio sebi zamjenika nakon što je napustio postrojbom što je bio dužan učiniti čak i kada bi bile određene vođe grupa.

Da je bio dužan to učiniti proizlazi iz dijela iskaza Zdravka Janića, njemu neposredno nadređenog zapovjednika, koji je naveo kako su svi zapovjednici postrojbi tijekom akcije bili dužni njemu se javljati svakih 45 minuta pa je logično postaviti pitanje tko bi mu se iz ATJ Lučko trebao javljati kada to Josip Čelić nije bio u mogućnosti jer nije bio s postrojbom.

Svjedok Željko Sačić ispitan na glavnoj raspravi 22. siječnja 2013. (1910-1913) je naveo da se u to vrijeme protiv njega vodila istraga na ovom sudu pa je uskratio odgovore na pojedina pitanja na što ima zakonsko pravo.

Kad mu je predložena zapovijed s lista 38 spisa odgovara da je to zapovijed koju je on napisao, ali koja nije bila namijenjena ATJ Lučko.

Akcija koja je predmet ovog postupka je bila 25. i 26. kolovoza 1995. kodnog naziva Knin 95 gdje je izvršena po nalogu Ureda predsjednika Republike i nema nikakve veze s akcijom Oluja obruč na koju je odnosi zapovijed s lista 38 spisa. Zapovijed za akciju Knin 95 je potpisao general Mile Čuk, zapovjednik osiguranja predsjednika Republike.

Svjedok navodi kako je 26. kolovoza 1995. bio u selu Grubori oko 13,00 sati po nalogu generala Markača sa zadaćom utvrditi jesu li tamo ubijeni ljudi i nalazi li se to mjesto u zoni odgovornosti specijalne policije. Tamo je utvrdio da se nalazi jedna mrtva osoba imena Đuro Karanović što mu je rekla jedna starica. Prošao je selom i vidio je da su neke kuće zapaljene. Sve što je vidio bilo je znak da je bilo sukoba s oružjem i to možda većeg kalibra. Saznao je da se u jednoj kući koja je gorjela nalazi zapaljena starica.

Izvijestio je generala Markača da se radi o upotrebi više vrsta vatrenog oružja u zoni odgovornosti ATJ Lučko. General Markač mu je rekao da dođe u Ramljane gdje je ATJ Lučko tada imala akciju. Rekao mu je da je Josip Čelić napisao lažno izvješće da nije bilo nikakvog oružanog sukoba.

Našao se s generalom Markačem istog dana oko 15,00 ili 15,30 sati, održan je sastanak sa svim pripadnicima ATJ Lučko i general Markač je rekao zapovjedniku Josipu Čeliću da su u zoni njegove odgovornosti pronađeni mrtvi ljudi i da se očituje o svom izvješću. Josip Čelić, koji je zapovijedao jedinicom na terenu, je tada imao priliku reći što se i kako dogodilo, ali to nije učinio.

Tek 2004. ili 2005. godine tijekom razgovora s haškim istražiteljima saznao je da je Josip Čelić napustio postrojbu nakon što mu je netko od njegovih podređenih doveo dva starca koji su pronađeni na terenu, a nije prenio svoje zapovjedne odgovornosti na drugog u postrojbi. Tim osobama nikada nije utvrđen identitet iako se to moralo učiniti.

Svjedok je nakon toga, po naredbi generala Markača, održao sastanke sa svim zapovjednicima postrojbi specijalne policije koji su sudjelovali u akciji. Tražio je od Josipa Čelića da napiše kako je došlo do ubojstva tih ljudi i što je svemu tome prethodilo. Josip Čelić je napisao izvješće kasnije, kada su se iz Ramljana vratili u Gračac. Napisao je svoje izvješće rukom, a svjedok ne zna zašto Josip Čelić laže da mu je on diktirao što će napisati. Josip Čelić je i napisao novo izvješće u kojemu je napisao što se dogodilo u selu Grubori, a svjedok još jednom poriče da bi on diktirao izvješće. Osim za Đuru Karanovića nije imao podatke o ljudima koje u svom izvješću spominje Josip Čelić.

General Markač mu je naredio da pripremi sve kako bi se proveo stegovni postupak protiv odgovornih osoba. Uvečer, 26. kolovoza, nazvao je zapovjednika ATJ Lučko Josipa Turkalja i rekao mu da sutradan ode u selo Grubori, vidi što se tamo dogodilo i nakon toga pokrene postupak protiv odgovornih osoba ukoliko za to postoji osnova.

Sljedećeg dana Josip Turkalj je došao k njemu u Knin s Milenkom Vranjkovićem Kingom iz Odjela unutarnje kontrole specijalne policije i s Brankom Balunovićem koji je bio vođa jedne od grupa prilikom akcije.

Ne sjeća se je li poveo i Josipa Čelića, a Branka Balunovića je rekao da ga je poveo kako bi se lakše pronašlo mjesto.

Toga 27. kolovoza 1995. u Gruborima nisu ulazili u kuće nego su samo prošli kroz selo u kojem je još uvijek bilo mrtvih tijela. Po onome što su vidjeli zaključili su da je tamo došlo do žestoke pucnjave i da su se upotrebljavala i eksplozivna sredstva. Prilikom obilaska zaselka naredio je Josipu Turkalju da utvrdi što se to dogodilo.

Nekoliko dana nakon povratka u Zagreb general Markač je napisao i pisanu zapovijed Josipu Turkalju da utvrdi sve što se dogodilo.

Svjedoku je poznato da je Josip Turkalj sačinio izvješće i predao ga generalu Markaču. Svi vođe grupe, osim I optuženog Frane Drlje, su napisali ta izvješća, a I optuženi Frano Drljo nije želio pisati izvješće jer nije bio vođa grupe, nitko ga prije akcije nije

izvijestio niti mu je itko dao takvu zapovijed. On je bio instruktor specijalističke obuke što je po položaju iznad vođe grupe.

Ovlast za pokretanje kaznenog postupka nije bila u nadležnosti specijalne policije, nego redovnih tijela kaznenog progona. Smatrao je da će policijska postaja iz Knina drugog dana nakon što su oni bili u Gruborima obaviti očevid. To je general Čermak i rekao jednom krim tehničaru, a ovaj mu je odgovorio da nije tamo upućen radi očevida nego radi asanacije terena, utvrđivanja identiteta, fotografiranja žrtve i organizacije pokopa.

Kada je pisan Ratni put specijalne policije, 1997. godine, svi rukovoditelji su napisali da se 25. kolovoza 1995. godine u Gruborima dogodio oružani sukob s neprijateljem pa svjedok postavlja pitanje tko je tada Josipu Čeliću diktirao da to napiše.

Svjedok je čuo tko je ubio ljude u selu Grubori ali nema dokaza pa ne želi navesti njihova imena.

Smatra da je Josip Čelić sebe štitio kaznene i stegovne odgovornosti jer je napustio zonu odgovornosti tijekom akcije. Opisuje Josipa Čelića kao kukavicu i neorganiziranog i neodgovornog čovjeka. Nakon toga svjedok ipak navodi da je Josip Čelić do te akcije bio "briljantan" i da je svoje poslove obavljao besprijekorno.

"Oluja obruč" je akcija koja je započela 7. kolovoza 1995. kada je ministar obrane Republike Hrvatske, Gojko Šušak, proglasio prekid ratnog sukoba. Početak te akcije je bio na Petrovoj gori, a nastavljen je na Plitvicama, a i kod Gračaca i Knina, a cilj je bila neutralizacija zaostalih neprijateljskih grupa.

Akcija Knin 95 je bila jednokratna akcija kojom je trebalo sačiniti dubinsku provjeru okolice terena kojim je prolazio Vlak slobode od Zagreba do Splita.

O samoj organizaciji akcije unutar ATJ Lučko svjedok ne zna jer je on bio na višoj zapovjednoj razini.

Dan nakon događaja u Ramljanima saznao je da su vođe grupa bili Branko Balunović, Stjepan Žinić i II optuženi Božo Krajina, a kasnije je ispalo da I optuženi Frano Drlijo nije bio vođa grupe. Svjedok je to saznao čitajući dokumentaciju spremajući se za kazneni postupak koji se vodio protiv njega.

Koliko mu je poznato, u svom izvješću Josip Turkalj je napisao da je u Gruborima došlo do oružanog sukoba i da su ubijeni ljudi kolateralne žrtve, civili koji nisu pripadali neprijateljskoj postrojbi i koji su nastradali slučajno.

Kada mu je predočena karta s lista 40 spisa svjedok je odgovorio da je autentična i da ona predstavlja zonu odgovornosti specijalne policije u akciji Knin 95 za 25. kolovoza 1995. Karta je plod sigurnosne provjere u provedbi ove akcije. Na taj koridor je postavljena ATJ Lučko jer se radilo o spremnoj postrojbi, teren je bio brdovit s velikim razlikama u nadmorskoj visini.

Svi zapovjednici postrojbe su dobili identične karte. Zbog teško prohodnog terena bilo je određeno da se postrojba kreće u kolonama od četiri do pet ljudi. Trebali su se kretati po

pravoj liniji no logično i životno je bilo da bi zaobišli neku prepreku. Razvijeni u strijelce nije bilo moguće radi konfiguracije terena. Takav način kretanja je trebao odrediti zapovjednik postrojbe, Josip Čelić i on mora biti u ravlini s pripadnicima postrojbe ili neposredno iza njih.

Bez obzira postoje li u postrojbi vođe grupa ili ne, zapovjednik mora svim pripadnicima objasniti cilj akcije i način postupanja pa i pravila međunarodnog ratnog prava o postupanju prema civilima.

Svjedok iz izvješća koje je pročitao crpi saznanje da je Josip Čelić s postrojbom došao do Grubora i nakon toga se vratio. Susjedne postrojbe su u svojim izvješćima navele koje su civile zatekli u mjestima kroz koja su prošli.

Postupanje Josipa Čelića bi se po mišljenju svjedoka vojnim rječnikom moglo nazvati dezerterstvom i takav slučaj se u specijalnoj policiji tijekom rata nikada nije dogodio.

S obzirom da mu je starica u Gruborima rekla da je Đuro Karanović bio pripadnik neprijateljske vojske, a njegov je leš vidio, bilo mu je logično da je u tom mjestu došlo do razmjene vatre. Na fotografiji na listu 96 spisa prepoznao je tu osobu.

Ne sjeća se da bi na kućama vidio otvoreni plamen ali neke su se još uvijek dimile. Sjeća se da mu je jedna žena govorila da je jednoj žrtvi prerezan vrat i pokazivala je to. On je utvrdio da se radilo o ulaznoj rani.

Ispitan na glavnoj raspravi 20. studenoga 2013. (2121-2124), očitujući se na sadržaj iskaza Josipa Čelića o tome da je Josipu Čeliću diktirao drugo izvješće, a na poledini prvog rukom pisao natuknice o sadržaju, navodi da Josip Čelić laže.

Kada se nalazio u Zagrebu i kada ga je general Markač obavijestio da je, prema izvješću unutarnje kontrole MUP-a, bilo mrtvih u zaselku Grubori, rekao mu je da ne treba taj dan dolaziti iz Zagreba nego drugi.

U Kninu ga je dočekaio djelatnik iz unutarnje kontrole MUP-a, pokojni Milenko Vranjković koji mu je dao sva ta izvješća i karte akcije.

S tim je otišao do generala Čermaka koji mu je dao podatke o nastradalima, a koje je on dobio od pripadnika UN-a, Čede Romanića. Do tada se baratalo s imenom sela Plavno, a tek tada je saznao da se radi o zaselku Grubori.

Otišao je s Milenkom Vranjkovićem u selo i tamo se uvjerio da je stanje katastrofalno, da ima mrtvih i da su porušene kuće. Kada je došao do kraja sela tamo je zatekao par žena i dvojicu muškaraca i oni su mu rekli da je jedan od poginulih Đuro Karanović. Kada se vraćao do automobila susreo je dvojicu ljudi od kojih je jedan bio Veselin Karanović koji mu je potvrdio priču o Đuri Karanoviću. Rekao mu je i da je nakon Oluje tuda prolazilo dosta neprijateljske vojske, a da je dan prije imao susret s jednom grupom hrvatskih policajaca u maskirnim odorama koja je bila pristojna prema njemu, a drugi su ga malo strože zaustavili i ispitivali.

Svjedok je obavijestio generala Markača da je bilo oružanih sukoba i mrtvih osoba, a ovaj mu je rekao da o tome obavijesti i generala Čermaka i Cetinu.

Kada je ATJ Lučko bila postrojena u selu Ramljani svjedok je došao negdje na sredini razgovora između general Markača i Josipa Čelića. Josip Čelić je objašnjavao zašto je gorjela neka kuća u Ramljanima. Tada je pristupio generalu Markaču i rekao mu da je utvrdio kako u Gruborima ima mrtvih ljudi.

Tada je general Markač rekao Josipu Čeliću da o tome mora napisati potpuno izvješće. Svjedok pojašnjava pa navodi kako je generalu Markaču rekao da je tamo ubijen jedan pripadnik neprijateljske vojske, a da je to zaključio po informaciji žena s kojima je tamo pričao.

Prije nego što se Josip Čelić vratio u Gračac u stožer, svjedok je sam sebi napravio natuknice, odnosno skicu o događajima u Gruborima. To je bilo za potrebe unutarnje kontrole i generala Markača.

Nakon što je Josip Čelić napisao izvješće da se u Gruborima nije ništa dogodilo, svjedok i general Markač su ga pozvali, a on je tada rekao kako nije uspio razgovarati s pripadnicima postrojbe, a sam je bio udaljen 200 do 300 metara od samog sela ali u samom selu nije bio. Naložio mu je da o tome napiše izvješće. Na stolu su bile napisane natuknice koje je Josip Čelić očito uzeo, a svjedok ne poriče niti mogućnost da mu ih je i sam dao. Nakon toga je Josip Čelić otišao u susjednu prostoriju i napisao izvješće. U izvješću je Josip Čelić napisao niz stvari koje nisu u tim natuknicama.

Kada su mu predočene natuknice svjedok odgovora da ih je on napisao, a poriče da bi napisao brojku "100" ispred riječi "četnik" i podatke o rođenju Đure Karanovića.

Iz podataka koje je dobivao od unutarnje kontrole može se zaključiti da se na tom području kretalo oko trideset četnika. Josip Čelić je svoje izvješće predao Vranjkoviću ili nekom drugom tko je bio tamo, a oni su iz tog izvješća izvukli ono što je bitno i predali generalu Čermaku i Glavnom stožeru.

Tada je dobio poruku od generala Čermaka da sutradan s generalom Markačem dođe u Plavno radi očevida i kontakta s predstavnicima tiska. Poveo je sa sobom Josipa Turkalja, a ovaj je drugo jutro došao s Josipom Čelićem i Brankom Balunovićem. Tada je Josip Čelić rekao da u cijelosti stoji iza svog drugog izvješća, a da su mu to potvrdili i Stjepan Žinić i Branko Balunović.

Kada su se svi zajedno našli u Gruborima general Čermak je izdao nalog da se napravi očevid. Odgovoreno mu je da će policija raditi asanaciju terena ali ne i očevid jer nemaju istražnog suca niti krim tehničara.

Svjedok navodi kako je on tražio da Josip Čelić razgovara sa zapovjednicima svojih grupa.

Poriče da bi Josipu Čeliću rekao da u izvješće stavi dio o postavljenim danonoćnim zasjedama, smatra da je to Josipu Čeliću bila "slamka spasa" za bijeg od kaznene odgovornosti.

Josip Čelić nije mogao prenijeti svoju zapovjednu odgovornost na druge pripadnike svoje postrojbe bez svjedokovog odobrenja ili odobrenja generala Markača.

S obzirom na potopno kontradiktorne iskaze svjedoka Željka Sačića i Josipa Čelića provedeno je njihovo suočenje. Prilikom suočenja obojica su u cijelosti potvrdila svoje ranije navode.

Ispitan na raspravi 19. veljače 2016. (2497-2499) svjedok u bitnom iskazuje kao na ranijim zapisnicima te dodaje da je došavši u Knin oko 10,00 sati ujutro tražio da mu se pribave izvješća svih zapovjednika koji su sudjelovali u akciji s pripadnim zemljovidima. Izvješća je dobio od Milenka Vranjkovića Kinga koji ga je i dočekao ispred ureda generala Čermaka koji mu je i rekao za toponim Grubori za koji je tada prvi puta čuo. Rekao mu je da ode kod Čede Romanića koji zna sve o događaju i da je bilo mrtvih ljudi. Čedo Romanić mu je rekao da je ubijeno šestoro ljudi ali bez dodatnih pojedinosti i da se ne rade očevidi jer se čeka pripadnike UNPROFOR-a. Svjedoku je bilo čudno zašto se tako postupa pa je nazvao generala Mladena Markača koji mu je potvrdio da postoji takav dogovor ali neka nazove Joška Morića i da se organizira očevid što prije. Kada je nazvao Joška Morića javio mu se ministar Jarnjak i rekao da se sve ima raditi po zakonu, a nakon toga je s Joškom Morićem dogovorio da će ovaj organizirati sastanak s Čedom Romanićem.

Nakon toga svjedok je otišao s Milenom Vranjkovićem u selo Grubori. Odmah po dolasku vidio je tragove pucnjave po kućama. Mislio je da tragovi potječu od oružanog sukoba tim više što je prethodno, 24. kolovoza, dobio obavještajne podatke da se tim terenom kreće grupa od 30 četnika. Vidio je dvije spaljene kuće iz kojih se još dimilo s desne strane, a s lijeve strane je bio niz kuća koje nisu bile spaljene, a na svima su bili tragovi metaka, razbijeni prozori i tragovi mina. Neka starica koja je naišla mu je rekla da je bilo pucnjave i paleži, a da se na dvjesto metara od njih nalazi mrtvo tijelo Đure Karanovića za kojega je rekla da je pripadnik neprijateljske vojske koji je došao iz Beograda. Rekla je da je u jednoj kući s desne strane spaljeno tijelo jedne žene, a da nedostaje i još ljudi.

Svjedok je vidio tijelo Đure Karanovića, cijeni da se radilo o osobi staroj četrdesetak godina. Pored tijela nije vidio oružje niti mu je itko rekao da je Đuro Karanović pucao. Došao je još jedan čovjek koji se također prezivao Karanović i rekao da je on imao oružje koje su mu policajci dan prije oduzeli.

Svjedok navodi kako je bio tada potpuno uvjeren da je tamo bilo oružanog sukoba.

Na upit predsjednika vijeća odgovorio je da nije ulazio u kuće i identificirao ostale poginule jer da to nije bio njegov zadatak, međutim, napominje kako mu je general Markač rekao da utvrdi ima li tamo mrtvih ljudi i da se vrati u Gračac.

Prije dolaska u Grubore pročitao je izvješće Josipa Čelića u kojem je napisao da se ništa nije dogodilo. Nazvao je generala Markača nakon obilaska terena i rekao mu da je Josip Čelić lagao.

Krenuo je prema Ramljanima gdje je nakon akcije Grubori bila druga akcija. Na izvješću zapovjednika ATJ Lučko o akciji Grubori je na poleđini rukom napisao svoje natuknice.

Kada je došao u Ramljane tamo je već bila postrojena jedinica u kojoj je bilo tridesetak ljudi. Vidio je da general Markač razgovara s Josipom Čelićem i Zdravkom Janjićem o akciji koja je bila tog dana. Izvijestio je generala Markača da je u Gruborima bilo ubijenih ljudi i da Josip Čelić nije napisao istinito izvješće na što mu je general Markač naredio da odu u Gračac i da tamo Josip Čelić napiše što se zapravo dogodilo.

Kada su došli u stožer Josip Čelić je došao s izvješćem o akciji u Ramljanima, a ne u Gruborima. Naredio mu je da napiše izvješće o tome, a ovaj ga je zamolio da mu da svoj primjerak izvješća koji mu je predao prethodnog dana i svjedok Željko Sačić mu je dao izvješće na kojem su na poledini bile njegove zabilježbe.

Nakon sat vremena Josip Čelić mu je predao izvješće u kojem je, kako navodi, "svašta nadrobio", a koje je bilo tri do četiri puta veće od njegovih natuknica s detaljima koje uopće nije navodio. Tvrdi kako je Josip Čelić neistinito naveo da mu je svjedok diktirao što da piše. Nakon što je pročitao izvješće general Markač mu je naredio da pozove zapovjednika ATJ Lučko, Josipa Turkalja i da odu ponovno u Grubore. Josip Turkalj je sa sobom poveo i Josipa Čelića i Branka Balunovića. Bilo je to 27. kolovoza 1995.

U selu u zatekli dva krim tehničara koji nisu htjeli, unatoč izričitoj naredbi generala Čermaka, raditi očevid jer nije bilo policijskog službenika i istražnog suca.

Svjedok navodi kako ne može sa sigurnošću utvrditi tko je ubio ljude u selu Grubori.

Nikada se ranije nije dogodilo da bi zapovjednici postrojbe dali lažna izvješća. U to vrijeme nije znao da Josip Čelić nije išao s postrojbom nego je to saznao tek 2004. godine.

Pročitao je ukupno dva izvješća Josipa Čelića, jedno u kojem piše da se ništa nije dogodilo i drugo u kojem navodi da su ubijeni civili u Gruborima. Tek 2004. godine je utvrdio da su izvješća pisali i II optuženi Božo Krajina, Stjepan Žinić i Branko Balunović.

Nakon toga svjedok posve jasno navodi da je 27. kolovoza 1995. kada ga je pozvao Josip Turkalj saznao da su Stjepan Žinić, Branko Balunović i II optuženi Božo Krajina napisali izvješća u kojima su naveli da je bilo oružanog sukoba, a da I optuženi Frano Drljo nije pisao izvješće.

U ratnom putu ATJ Lučko pisanom 1997. godine stoji da je jedinica 25. kolovoza 1995. godine imala oružani sukob u Gruborima.

Neposredno nakon događaja svjedok nije znao da bi jedinica bila u akciji podijeljena u grupe, to je saznao tek 2004. godine.

Svjedok Željko Sačić je po zanimanju diplomirani pravnik i nije u pravu kada govori da nije ovlast specijalne policije pokrenuti kazneni postupak. Naime, svatko je dužan prijaviti počinjenje kaznenog djela, pa i on, ukoliko je saznao da je počinjeno kazneno djelo, u konkretnom slučaju ratni zločin. Puko je banaliziranje zločina govoriti o pokretanju stegovnog postupka, a isti svjedok ispitan na sudu govori kako je čuo tko je počinio ratni zločin ali ne želi reći imena.

Nije prihvaćena tvrdnja svjedoka da je karta s lista 40 autentična jer suprotno proizlazi iz iskaza svjedoka Damira Cvetka koji je izrađivao navedenu kartu, a iskazao je da su na istu nadopisivane brojke i da se to radilo očito kasnije. Uz to, tijekom postupka je utvrđeno da zapovjednici nisu dobili primjerke te karte iako svjedok tvrdi suprotno. Uostalom on o tome i nema neposrednih saznanja kao što nema neposrednih saznanja o kretanju i postupanju postrojbe tijekom akcije, kao niti je li postrojba bila podijeljena u grupe i tko su bili zapovjednici. Naime, iz prvog izvješća koje je pisao Josip Čelić nigdje ne proizlazi da bi postrojba bila podijeljena u grupe i tko bi bili vođe grupa.

Svjedok je jedini koji tvrdi, od svih ispitanih svjedoka, da je Josip Čelić došao s postrojbom do sela Grubori, a zatim se vratio. Analizirajući nalaz i mišljenje geodetskog vještaka, kao i neposredna opažanja s lica mjesta, takva se tvrdnja čini apsurdnom jer je nesporno utvrđeno da je Josip Čelić dočekaio jedinicu na završnoj točki operacije.

U pogledu izvješća koja su sastavljali Josip Čelić, Stjepan Žinić, Branko Balunović i II optuženi Božo Krajina sud cijeni da ona ne mogu predstavljati dokaz kojim bi se ustvrdile relevantne činjenice. Naime, Josip Čelić, koji također nema neposrednih saznanja, najprije piše da je akcija prošla mirno, da nije bilo nikakvih borbenih kontakata, nakon toga dobiva kako to Željko Sačić navodi "natuknice", a stvarno upute i piše dijametralno suprotno izvješće, a nakon toga to čine i Stjepan Žinić, Branko Balunović i II optuženi Božo Krajina. Valja napomenuti da postoje dva izvješća koja je, navodno, pisao Branko Balunović, međutim, na njima se nalaze različiti potpisi, dakle, oba nije mogao potpisati Branko Balunović. Na izvješćima stoji da su sačinjena u Gračacu što ne može biti točno jer su pisana pisaćim strojem kojeg u Gračacu nije bilo. Nijedno od tih izvješća nije opisalo stvarne događaje. Niti je akcija pretrage terena prošla mirno i bez ikakvih postupanja jer je nedvojbeno utvrđeno da su ubijeni civili i zapaljene kuće u zaseoku Grubori, a nije bilo nikakvih borbenih sukoba s neprijateljskim vojnicima postojanje kojih na terenu također nije utvrđeno, a što pokušava predstaviti svjedok Željko Sačić.

Očiti je animozitet između Željka Sačića i Josipa Čelića, jedan na drugoga prebacuju krivnju, Željko Sačić Josipa Čelića naziva dezterterom što ovaj zasigurno nije bio, a istovremeno hladno navodi kako prilikom boravka u Gruborima nije pogledao sva mrtva tijela jer to nije bio njegov posao iako je bio visokopozicionirani policijski službenik jedinice koja je boravila dan prije toga u selu Grubori i za koje su postojale, u to vrijeme, barem osnove sumnja da bi mogla biti počinitelj ubojstava.

Iz navedenog sud nije prihvatio kao istinit iskaz svjedoka Željka Sačića. Iskaz je ocijenjen konfuznim, kontradiktornim samom sebi te iskazima sudionika akcije koji su naveli da nije bilo niti neprijateljskih formacija, a samim tim niti sukoba s njima.

Također taj iskaz je ocijenjen usmjerenim da se sa sebe otkloni sva vrsta pa i moralne odgovornosti u pisanju lažnih izvješća.

Svjedok Josip Turkalj ispitan tijekom istražnog postupka 12. siječnja 2010. (759) je naveo kako je bio zapovjednik ATJ Lučko od 1993. do 2001. godine. Nije bio na terenu za vrijeme događaja u selu Grubori. Postrojbom je na terenu zapovijedao Josip Čelić. Nakon akcije išao je u Grubore vidjeti što se dogodilo, a s njim su iz Zagreba krenuli Josip Čelić i Branko Balunović.

U Gruborima je vidio generala Čermaka i Željka Sačića. Josip Čelić mu nije rekao što se to dogodilo u Gruborima nego samo da je pisao izvješće nakon čega mu je Željko Sačić rekao da napiše i drugo.

Svjedok je u Gruborima vidio jednu mrtvu osobu na livadi i nekoliko zapaljenih kuća. Zna da je general Čermak dao intervju novinarima. Vratili su se u Knin, a zatim je otišao u Zagreb. Nitko mu u Gruborima nije rekao što se stvarno dogodilo.

Po povratku u Zagreb mu je general Markač pismeno naložio da svi sudionici akcije, instruktori specijalne policije vode grupa, napišu pismeno izvješće. Svi su to učinili osim I optuženog Frane Drlje koji je odbio.

Ispitan na glavnoj raspravi 8. studenoga 2012. (1876-1878) iskazao je kako je zadaća Josipa Čelića kao zapovjednika postrojbe koja je išla na teren bila odlučiti kako će podijeliti postrojbu prema svojoj vlastitoj procjeni. Nije čitao izvješća koja su napisali Stjepan Žinić, Branko Balunović i II optuženi Božo Krajina. Tek je kasnije saznao da je postrojba bila podijeljena u grupe.

Teren kojim se postrojba kretala je bio težak, strm i teško prohodan radi šikare i stijena.

Cilj akcije je bila pretraga terena i smatra da se radilo o jednoj rutinskoj zadaći. Bilo je logično za očekivati da će pripadnici postrojbe probati proći na što lakši način pa ako je postrojba bila i podijeljena na grupe, s obzirom na konfiguraciju terena, ne mora biti da se tako i kretala.

Sjeća se da je pisanu zapovijed za akciju po ovlaštenju Željka Sačića potpisao Josip Rohaček jedan od načelnika odjela u sektoru specijalne policije.

Vidio je pisanu zapovijed generala Markača da se napišu izvješća o događajima u Gruborima.

Ne zna na koji način je njegovo ime navedeno u popisu sudionika akcije u dokumentu s listova 149-151 spisa.

Kada mu je predloženo izvješće Branka Balunovića s lista 49 spisa navodi kako u zaglavlju istoga nije istinito napisano da je napisano u Gračacu nego u Zagrebu.

Kada mu se predložava izvješće Branka Balunovića s lista 1597 spisa navodi kako je očito da se na dva izvješća nalaze različiti potpisi Branka Balunovića. Izvješće na kojem stoji da je napisano u Gračacu tamo sigurno nije moglo biti napisano jer je pisano pisaćim strojem kojega tamo nisu imali.

Nakon što je dobio zapovijed da se napišu izvješća svjedok je sazvao sastanak i pozvao osobe na koje se zapovijed odnosi.

Moguće je da su na sastanku u njegovom uredu bili Stjepan Žinić, Branko Balunović i II optuženi Božo Krajina.

Nikada nije imao saznanja da bi II optuženi Božo Krajina sudjelovao u počinjenju ovog kaznenog djela.

Pretpostavlja da su se na terenu sudionici sami dogovarali tko će biti u kojoj grupi. Zapovjednik postrojbe je sam mogao odlučiti hoće li ostati na mjestu odakle je akcija počela ili biti u stožeru akcije, a smatra da bi korektno bilo da je sa svojom postrojbom prošao teren.

U Gruborima nije mogao znati što se stvarno dogodilo. Imao je utisak da su se tamo mogle odvijati i borbe.

Za I optuženog Franu Drlju tvrdi da je bio instruktor i da nije bio zapovjednik voda unutar jedinice. Smatra da je Josip Čelić nakon što se odlučio vratiti s terena trebao odrediti čovjeka koji će ga zamijeniti.

Ispitan na raspravi 18. veljače 2016. (2495-2496) dodaje kako je iz sektora specijalne policije došla zapovijed da ATJ Lučko 25. kolovoza 1995. ima ići u akciju. U zapovjedi nije pisalo niti da se ide u Plavno niti u Grubore nego u Gračac gdje će postrojba dobiti daljnje zapovjedi.

Postrojba je tamo otišla, a nakon dva ili tri dana dobio je obavijest od načelnika sektora specijalne policije, Željka Sačića da se tamo dogodilo nešto loše i da ode na lice mjesta. Pozvao je Josipa Čelića koji je poveo i Branka Balunovića te su otišli u Grubore. U zapovjedi Željka Sačića nije bilo pojedinosti osim da se nešto loše dogodilo.

Pitao je I optuženog Franu Drlju zašto on nije sastavio izvješće, a on mu je odgovorio da nije bio nikakav zapovjednik i da to nije bio dužan učiniti. Nitko ga nije tražio, a niti on nije tražio vođe grupa, da se sastavi izvješće s neistinitim podacima.

U zapovjedi da se ide u akciju u Gračac od 24. kolovoza 1995. nisu bila navedena imena vođa grupa.

Sud je iskaz svjedoka Josipa Turkalja prihvatio kao istinit, vjerodostojan i nepristran. Svjedok nema neposrednih saznanja s lica mjesta jer tamo nije bio nego je iskazivao o događajima nakon akcije posebice kako se utvrđivalo činjenično stanje što se zapravo dogodilo u selu Grubori.

Svjedok Zdravko Janić ispitan tijekom istražnog postupka 12. siječnja 2010. (755-756) je naveo kako se nakon akcije Oluja vršila organizirana pretraga terena ne bi li se pronašla kakva zaostala diverzantska neprijateljska postrojba ili skladište oružja. Svjedok je u to vrijeme bio na dužnosti načelnika odjela za borbu protiv terorizma i bio je koordinator tih akcija.

Dana 25. kolovoza 1995. bio je na terenu na području doline Plavno koja obuhvaća i selo Grubori.

Dana 27. kolovoza 1995. trebao je proći Vlak slobode do Splita kojim je išao i predsjednik Tuđman pa su se posebno organizirale akcije sve od Karlovca pa do izlaska iz prethodno okupiranih područja prema Splitu. U blizini Knina je granica prema Bosni pa je posebna pažnja posvećena baš tom području.

U pretragu doline Plavno je bilo uključeno oko 570 pripadnika specijalne policije iz Zagreba, Osijeka, Splita i drugih gradova. Svi su upozoreni na činjenicu da se na terenu može dogoditi da se nađe i na zaostale pripadnike neprijateljske vojske kao i skladišta oružja. Rečeno je da na tom području ima između 100 i 300 domicilnih stanovnika koji su ostali nakon akcije Oluja. Popis stanovnika su dobili od temeljne policije, a isti su imale i snage UNPROFOR-a. Rekao je zapovjednicima postrojbi, među kojima je bio i Josip Čelić, da treba paziti da se ne dogodi nešto nepredviđeno i da se pridržavaju svih pozitivnih propisa.

Sve su postrojbe 25. kolovoza ujutro krenule zadanim pravcima po terenu širokom nekoliko kilometara. Zapovjednici su svakih 45 minuta trebali javljati je li sve u redu.

Ubrzo nakon početka akcije javio mu se Josip Čelić i rekao da je naišao na dvoje civila koje bi trebalo uputiti do mjesta gdje je UNPROFOR vršio popis stanovnika. Josip Čelić ih je osobno doveo do tog mjesta, a njegova jedinica je već odmakla na terenu. Stoga je rekao Josipu Čeliću da ne ide za jedinicom nego da pođe s njim do mjesta Strmice gdje je planirano okupljanje svih jedinica na kraju akcije i da će tamo pričekati ljude.

Na njegov upit Josip Čelić mu je rekao da je na radio vezi sa zapovjednicima svojih grupa.

Tijekom akcije svjedok nije dobio dojavu o bilo kakvoj problematičnoj situaciji.

Poslijepodne nakon završetka akcije svi zapovjednici specijalnih jedinica su mu podjeli usmeno izvješće pa tako i Josip Čelić koji je prvo imao sastanak sa svojim vođama grupa koji su ga izvijestili da nije bilo nikakvog sukoba s neprijateljem. Ne zna koliko je grupa Josip Čelić imao na terenu.

Kada su se vratili u Gračac svjedok je podnio pismeno izvješće u kojem je objedinio sva izvješća koja je zaprimio od podčinjenih.

Sljedećeg dana po zapovjedi su išli na pregled terena uz prugu Knin – Drniš. Sat vremena nakon početka akcije Josip Čelić ga je izvijestio da je došlo do sukoba s neprijateljskim snagama i do izmjene vatre. Rekao je da nema poginulih niti ranjenih i da se neprijatelj potiskuje, ali da je radi tog djelovanja došlo do zapaljenja nekoliko kuća. Nedugo nakon toga javio je da su neprijateljski vojnici pobjegli.

Izvijestio je o tome generala Markača u Kninu koji mu je rekao da bi bilo dobro da izađe na teret jer bi sutra trebao proći Vlak slobode, a te kuće koje su gorjele bi se vidjele iz Vlaka. Rekao je generalu Markaču da se radilo o opravdanoj uporabi sile jer su naišli na otpor.

Po završetku akcije general Markač se obratio svim pripadnicima specijalnih jedinica, a nakon toga posebno i pripadnicima ATJ Lučko. Zamjerio im je što su kuće zapaljene ali tada se nije spominjalo selo Grubori, a niti događaj od prethodnog dana.

Da je u selu Grubori bilo mrtvih, svjedok se saznao tek 2003. godine kada su iz Haaga došli upiti o tome. Tek je tada utvrdio da o tim događajima nije bilo ništa navedeno u izvještajima koje je dobio od Josipa Čelića.

Tada je vidio jedno izvješće generala Markača na kojem je bilo rukom napisano "100", a zatim i drugo izvješće generala Markača prema Glavnom stožeru u kojem je opisan taj oružani sukob i civilne žrtve. Ne zna zašto je ATJ Lučko bila povučena u Zagreb.

Struktura zapovijedanja na terenu nije se mijenjala od akcije Oluja, zapovjednik je bio general Markač, a načelnik stožera operacije Željko Sačić.

Pripadnici ATJ su u akciju išli u zelenim odorama. Pripadnici jedinice su dužili jednu brošuru u kojem su bili navedeni propisi Međunarodnih konvencija o zaštiti civila i primjeni ratnog prava.

Akciju u Gruborima smatrao je ratnom akcijom jer se u neposrednoj blizini još odvijala borba s neprijateljem.

Zvanje instruktora u specijalnoj policiji nije zapovjedni čin odnosno nije formacijski određen.

Ispitan na glavnoj raspravi 8. studenoga 2012. (1878-1880) svjedok je naveo da je akcija zapravo bila pretraga terena. Popis civila koji su se nalazili na području akcije je dao Josipu Čeliću kao i drugim zapovjednicima. Kada se vratio do njega i predao civile, Josip Čelić je kontaktirao sa zapovjednicima svojih desetina.

Prikupljajući dokumentaciju po traženju haškog suda 2003. godine svjedok se uvjerio da postoji "hrpa" lažnih izvješća o događajima u Gruborima. Našao je pet, šest ili deset izvješća datiranih s 25. kolovoza 1995. u kojima je stajalo da je postrojba imala oružani sukob u Gruborima.

Svjedok ne zna kako je Josip Čelić podijelio jedinicu prije akcije. Svi zapovjednici su dobili karte u kojima su bili ucrtani pravci njihovih kretanja, polazne i završne točke. Uređaje za vezu imali su zapovjednici, njihovi pomoćnici, vođe grupa, a možda i zamjenici vođa grupa. Imali su dvije vrste veza, takozvani dupleks i simpleks. Josip Čelić je imao dupleks vezu prema zapovjednicima unutar svoje postrojbe, dakle, vezu većeg dometa koja je išla preko repetitora. U vrijeme akcije vidljivost je bila loša.

Pretpostavio je da je Josip Čelić podijelio postrojbu u grupe. Bilo mu je čudno zašto je upravo Josip Čelić vraćao te civile nazad jer je to mogao učiniti i najniži službenik u postrojbi.

Smatra da je, ako to već nije učinio prije akcije, Josip Čelić trebao odrediti zamjenika kada se odlučio vratiti s tim civilima.

Kada je govorio o lažnim izvješćima navodi kako se radilo o izvješćima Josipa Čelića, Branka Balunovića, Stjepana Žinića i II optuženog Bože Krajine. U svoje izvješće na kraju akcije svjedok je unio podatke koji su se temeljili na izvješćima zapovjednika postrojbi.

U zapovjedi je bilo navedeno da će ATJ Lučko ići u akciju sa 60 ljudi, međutim, na teren je došlo svega 35 do 40 pripadnika, a niti od njih nisu svi išli na teren jer su vozači ostali u vozilima.

Kada je došao s Josipom Čelićem u Strmicu na završnu točku tamo su već bili vozači.

Nije mu poznato jesu li ostale postrojbe koje su išle u akciju zajedno s ATJ Lučko bile podijeljene u grupe odnosno na koliko grupa.

Ispitan na glavnoj raspravi 21. listopada 2013. (2093-2094) dodaje kako smatra da su sve postrojbe krenule u isto vrijeme, a nije mogao objasniti zašto se vozila ostalih postrojbi nisu nalazila u mjestu odakle su kretali, a kako je to razvidno iz prikazane snimke, ako su krenuli istovremeno.

Kada se Josip Čelić vratio s civilima tamo su bila vozila drugih postrojbi.

Ispitan na raspravi 18. veljače 2016. (2493-2495) svjedok u bitnom ponavlja sve svoje ranije iskaze i dodaje da nije detektirao nikakav problem koji bi Josip Čelić imao sa zapovjednicima svoje postrojbe. Čuo je kako on priča sa svojim ljudima preko radioveze. Ne zna koje osobe je Josip Čelić odredio za zapovjednike, zapravo ne zna je li uopće podijelio svoju postrojbu u grupe. Generalna zapovijed je bila da postrojbe idu u vodnim kolonama, dakle jedan vojnik iza drugoga, a ne raspoređeni u strijelce jer se radi konfiguracije terena na taj način nije moglo kretati.

Niti general Markač niti načelnik stožera Željko Sačić ga nisu nikada pitali što se dogodilo u selu Grubori, a da su civili ubijeni saznao je tek oko 2003. godine.

Sud je prihvatio iskaz svjedoka Zdravka Janića u dijelu u kojem govori generalno o akciji, međutim, i taj iskaz sadrži unutarnje kontradikcije. Svjedok, naime, najprije govori da se radilo o borbenoj operaciji, a zatim o pukoj pretrazi terena.

Nije prihvaćen dio njegovog iskaza u kojem govori da je čuo kako Josip Čelić razgovara s vođama grupa jer to nije potvrdila niti jedna od osoba za koje se navodilo da su vođe grupa, a i sam Josip Čelić govori da je sustav veze bio poremećen.

Iako navodi da je Josip Čelić trebao sebi odrediti zamjenika niti svjedok kao njemu nadređeni to nije provjerio niti poduzeo išta da se zamjenik Josipu Čeliću odredi iako mu je on dopustio da se ne vraća za jedinicom na teren. Sam svjedok je naveo da su mu se zapovjednici pojedinih postrojbi morali javljati svakih 45 minuta. Nesporno je da se njemu nitko nije javljao i on u tome nije vidio ništa neobično iako je mogao i morao zaključiti ili da sustav veza ne funkcionira ili da zamjenik Josipu Čeliću nije određen. Činjenicu da su se zapovjednici postrojbe na terenu trebali javljati upravo Zdravku Janiću potvrđuje i svjedok Mladen Markač. Postavlja se pitanje zašto svjedok nije naredio Josipu Čeliću da si odredi zamjenika kada se vratio s civilima ili zašto on osobno nije to učinio? Jedinu je logični odgovor da s jedinicom nije bilo komunikacije nakon što ju je Josip Čelić napustio.

Prihvaćen je u cijelosti navod svjedoka o nizu izvješća napisanih poslije akcije u kojima se navodi da je bilo oružanih sukoba.

Nije prihvaćen navod svjedoka da je tek 2003. godine saznao da su ubijeni civili u zaselku Grubori. Taj navod je ocijenjen posve neživotnim i neistinitim, radilo se naime o

dogadaju za koji je cjelokupna hrvatska javnost saznala već nekoliko dana nakon njega pa je nevjerovatno da za to ne bi znao niti čuo zapovjednik postrojbe.

Svjedok Mladen Markač ispitan na glavnoj raspravi 14. siječnja 2014. (2153-2156) naveo je kako je u inkriminirano vrijeme bio zapovjednik skupnih snaga specijalne policije sa sjedištem u Gračacu i pod zapovjedništvom načelnika glavnog stožera generala Červenka. Uz to je bio i pomoćnik ministra unutarnjih poslova za specijalnu policiju. Da bi mogli sudjelovati u akcijama s pripadnicima Hrvatske vojske pripadnici specijalne policije morali bi biti izdvojeni iz Ministarstva unutarnjih poslova i stavljeni pod zapovjedništvo HV-a. Odluku o tome je na prijedlog načelnika glavnog stožera uz suglasnost ministra unutarnjih poslova mogao donijeti Predsjednik Republike.

Događaj u Gruborima se odigrao u okviru pregleda južnog dijela bojišta. Svrha je bila pronaći zaostale diverzantske i terorističke neprijateljske skupine te minskoeksplozivna sredstva. Do akcije je došlo na zahtjev splitskog i gospićkog područja jer nije bilo dovoljno pripadnika HV-a koji su i dalje sudjelovali u ratnim operacijama. Nakon provedenih pregleda terena izvješća su slana u glavni stožer HV-a i ministru unutarnjih poslova. Prije operacije imali su kartu oslobođenog područja s terenom koji treba pregledati. Teren je bio podijeljen prema procjenama obavještajne službe po opasnosti od minskih polja, minsko-eksplozivnih sredstava i ostataka neprijateljske vojske. Odjel unutarnje kontrole je kontaktirao s obavještajnim službama zbornog područja na čijem području su se nalazili i na temelju dobivenih informacija se donosila prosudba i pripremali se specijalci za sljedeći dan.

Za konkretnu akciju koja je predmet ovog postupka večer prije je izvršena priprema, izdvojeno je oko 560 specijalaca, a za zapovjednika je određen Zdravko Janić.

Prilikom priprema akcija na karti se ucrtala lijevo i desno krilo, granice između postrojbi, dio terena koji postrojba treba pregledati te kraj i početak akcije. U pravilu se akcija izvodi tako da se specijalci postroje u liniju na početni položaj i pokušavaju tu liniju održavati tijekom pretrage.

Svaka postrojba ima zapovjednika koji sredstvima veze komunicira sa zapovjednikom lijeve i desne postrojbe i zapovjednikom cijele akcije. Zdravko Janić je morao biti u stalnoj vezi sa zapovjednicima svih postrojbi, a oni s instruktorima unutar svoje postrojbe koji su vodili određene grupe. Na početnoj liniji zapovjednik postrojbe određuje u koliko će grupa podijeliti svoju postrojbu. Tijekom pretrage sa zapovjednikom akcije se trebalo komunicirati ako bi se naišlo na neke probleme ili prepreke na terenu.

Svjedok navodi da zapovjednik postrojbe mora pratiti svoju postrojbu tijekom cijele pretrage. Po završetku akcije zapovjednik svake postrojbe ima pitati vode grupa je li se dogodilo nešto značajno tijekom pretrage i o tome obavijestiti zapovjednika akcije. Nakon toga svi zajedno trebali su ići u stožer i sastaviti pisano izvješće, a koje bi svjedok slao u glavni stožer generalu Červenku i u MUP ministru Jarnjaku.

Svjedok navodi kako je u svim tim izvješćima bilo u potpisu njegovo ime i prezime no da nije potpisivao sva izvješća nego bi to znali činiti Željko Sačić ili Zdravko Janić.

Takve su akcije bile gotovo svakodnevne. Povjerenje između njega i zapovjednika postrojbe je bilo neograničeno i nikada nije dovodio u pitanje vjerodostojnost informacija koje je dobivao.

Tijekom akcije Oluja nakon što bi pripadnici specijalne policije oslobodili određeno područje pripadnici temeljne policije bi u roku od dva do četiri sata ulazili na teren, formirali policijsku postaju i počeli obavljati svoje poslove.

Naziv navedene akcije bio je "Oluja obruč", a ATJ Lučko je naknadno angažirana. Po nalogu stožera za osiguranje Vlaka slobode trebala je pokrivati točno određeno mjesto prolaska vlaka. Kako su se dan ranije pojavili na terenu, praktički neplanirano su im dali da sudjeluju u akciji pregleda terena 25. kolovoza 1995. Bilo ih je malo pa su dobili i mali segment terena i to je bila na neki način prilagodba za sutrašnju akciju. Iz stožera za osiguranje Vlaka slobode bilo je traženo da taj određeni segment puta osigurava upravo ATJ Lučko.

Tijekom pretrage terena pripadnici specijalne policije nisu trebali imati postupanja prema zatečenim civilima nego samo evidentirati da na određenom području živi određen broj civila. Imali su naputak jedino da civile izmjestite s područja ukoliko bi došlo do oružanog sukoba da ne bi stradali.

Na pitanje što bi se dogodilo da zapovjednik nije bio cijelo vrijeme s postrojbom na terenu svjedok je odgovorio da bi u tom slučaju vođe grupa koje je prethodno odredio doveli postrojbom do završne linije.

Svjedok nije znao da zapovjednik ATJ Lučko Josip Čelić nije cijelo vrijeme bio na terenu s postrojbom, to je saznao poslije od Zdravka Janića.

Izvješće koje je prvo poslano u Zagreb napisano je na temelju informacija koje je Zdravko Janić dobio od zapovjednika postrojbe. Nakon što je izvješće poslano svjedoka je nazvao general Čermak i pitao ga što se dogodilo. Svjedok nije niti znao za zaselak Grubori jer je osnovni cilj bilo jedno skladište na terenu.

Večer prije akcije svaki zapovjednik dobije kartu s prikazom terena i onda se moraju dogovoriti s postrojbom kako će vršiti pregled.

Nakon što ga je nazvao general Čermak svjedok je nazvao Željka Sačića, načelnika stožera specijalne postrojbe i rekao mu da sutra dan ne dolazi u Gračac nego da ode u Knin i utvrdi što se dogodilo.

Drugi dan Željko Sačić ga je nazvao i rekao mu da još uvijek ne zna što se dogodilo jer da se čekaju pripadnici međunarodne zajednice da bi bili nazočni obavljaju uviđaja. Poslije je pročitao da su upravo oni obavijestili policiju u Kninu da je u tom zaselku bilo paljevine ali se nisu spominjale žrtve. Rekao je Željku Sačiću da je daljnje postupanje tamo posao temeljne policije.

Svjedok je pratio akciju Vlaka slobode i navodi kako niti drugi dan nakon događaja nije razgovarao niti sa Zdravkom Janićem niti s Josipom Čelićem i da nije znao što se

dogodilo. Za vrijeme prolaska Vlaka slobode ATJ Lučko je bila na svojim položajima uz željezničku prugu.

Iz izvješća koje je dobio svjedok nije mogao vidjeti koji su instruktori bili određeni za vođe grupa za akcije 25. ili 26. kolovoza 1995.

Nakon okončanja akcije putem sredstava veze Zdravko Janić mu je rekao da dođe do njih jer da su imali neki sitni problem. Bio je blizini pa je došao i zatekao ih, a ostali pripadnici postrojbe bili su u automobilima ili oko automobila. Zdravko Janić mu je rekao da su upotrijebili protuoklopno sredstvo pa je zapaljena neka štala. Postrojba se tada vratila u Zagreb, a svjedok se uputio u Gračac. S pozicije gdje se susreo sa Zdravkom Janićem i Josipom Čelićem je vidio dim. To ga je naljutilo jer postrojbi nije bilo naloženo takvo postupanje i mogli bi imati problema ukoliko bi Predsjednik države iz vlaka primijetio da nešto gori.

Postrojba se vratila u Zagreb koji je u tom trenutku bio bez pripadnika specijalne policije jer su i ostali bili angažirani na terenu.

U Gračacu je sreo Željka Sačića koji mu je rekao da će biti izmijenjeno izvješće o tome što se dogodilo na terenu. Izvješće je bilo izmijenjeno u odnosu na postupanje ATJ Lučko. Željko Sačić mu je rekao da je dogovoreno da se u Kninu utvrdi što se dogodilo. Željko Sačić je nakon toga napisao novo izvješće koje je i potpisao i poslao u Zagreb.

Nije mu nikada rekao je li bio u Gruborima, a o tome je saznao tek čitajući zapisnik o Sačićevom ispitivanju. Gledajući TV saznao je da je general Čermak imao tiskovnu konferenciju u Gruborima.

Po povratku u Zagreb svjedok je Josipa Turkalja, zapovjednika ATJ Lučko, pisanom zapovjedi zatražio izvješća svih zapovjednika grupa o događaju u Gruborima. Dobio je ta izvješća i formirao spis očekujući da će temeljna policija početi raditi svoj posao, a s obzirom na žrtve u tom zaselku.

Nakon toga o tome ga nitko nije pitao sve do 2001. godine.

Ne sjeća se tko su bili zapovjednici grupa koji su pisali izvješća, a bitno mu je bilo Čelićevo koji je bio zapovjednik na terenu.

Kada se 26. kolovoza 1995. sastao sa Zdravkom Janićem i Josipom Čelićem nije znao što se dogodilo dan ranije. Nikada nije razgovarao s I optuženim Franom Drljom o događaju u Gruborima.

Svjedoku su predočena izvješća Josipa Čelića, Zdravka Janića, Branka Balunovića, Stjepana Zinića i II optuženog Bože Krajine i odgovorio je da su to vjerojatno izvješća koja je dobio iz ATJ Lučko.

Na listovima 45 i 46 spisa bila su dva izvješća, na jednom je Željko Sačić napisano "storno i nevažeće", a na oba se nalazi svjedokov potpis.

Nije mu poznato tko je pisao očitovanje na listovima 417 i 418 spisa. To se izvješće pojavilo tek tijekom vođenja postupka pred sudom u Haagu. Prije tog suđenja pregledavao je arhiv zajedno sa Zdravkom Janićem i tog očitovanja tamo nije bilo.

Na pitanje predsjednika vijeća svjedok je odgovorio kako ne može tvrditi da je tijekom akcije u Gruborima jedinica bila podijeljena u grupe i da su zapovjednici specijalističke obuke bili i zapovjednici grupa.

Josip Čelić se mogao udaljiti s terena ako mu je njegov zapovjednik za to dao odobrenje i ako je za to bilo razloga, primjerice zdravstveno stanje, odnosno fizička nemogućnost kretanja po terenu. Nije imao u praksi da bi se zapovjednik postrojbe samoinicijativno udaljio s terena ali svakako bi morao odrediti zamjenika iz postrojbe ukoliko bi se to dogodilo.

Ispitan na raspravi 25. veljače 2016. (2512-2514) svjedok je iskazao kako u cijelosti ostaje kod svog prethodnog iskaza. Protekom vremena sjećanje mu je izbljedito, a i stalnim ispitivanjem se zamagljuju činjenice i stvarno stanje.

Upitan od zamjenika ŽDO svjedok je odgovorio da se poslije svake akcije piše izvješće onome tko je zapovjedio akciju ili operaciju. U konkretnom slučaju, a s obzirom na položaj specijalne policije, izvješće se pisalo i Glavnom stožeru i MUP-u.

Akcija od 25. kolovoza, dio koje su događaji u selu Grubori, je bila pod zapovijedi zapovjedništva specijalne policije. Prije svake akcije bi se dobivali obavještajni podaci pa su i ovaj put imali saznanja da se na navedenom području mogu pronaći manja skladišta naoružanja i pripadnici zaostalih neprijateljskih formacija. Prilikom akcije na terenu, zapovjednu odgovornost je imao Zdravko Janić. Jedinici je neposredno zapovijedao Josip Čelić, a u akciju je, ako se izuzmu vozači, išlo oko 35 ljudi.

Svjedok nema neposrednih saznanja o događajima u Gruborima jer tamo nije bio.

Bila je praksa da nakon završetka akcije zapovjednici dođu u stožer i podnesu izvješće. U konkretnom slučaju Zdravko Janić je sačinio pismeno izvješće koje je prosljeđeno Glavnom stožeru.

Svjedoku nije poznato je li bilo pisanih izvješća zapovjednika podređenih Zdravku Janiću. Ovlast je zapovjednika na terenu odlučiti hoće li formirati ili ne i koliko grupa pa i hoće li od njih tražiti izvješće. U praksi se izvješće tražilo ako bi se dogodilo nešto izvanredno.

Svjedok je tek poslije saznao da Josip Čelić nije cijelo vrijeme bio s jedinicom.

Nakon što je poslano izvješće u Glavni stožer nazvao je general Čermak i rekao da je od pripadnika međunarodne zajednice saznao da se nešto dogodilo na terenu. Odmah je nazvao Željka Sačića koji je bio na sprovodu u Zagrebu i rekao mu da dođe u policijsku postaju Knin i provjeri imaju li oni kakve informacije o tome.

Drugi dan ga je Željko Sačić nazvao iz Knina i rekao da u policijskoj postaji čekaju predstavnike međunarodne zajednice koji bi bili nazočni na uviđaju. Željko Sačić je tražio od

Zdravka Janića da napiše novo izvješće i to samo u odnosu na djelovanje ATJ Lučko. Na prethodnom, prvom izvješću je netko u međuvremenu napisano "storno". Postoji i treće izvješće koje su radili Josip Čelić, Stjepan Žinić, Branko Balunović i II optuženi Božo Krajina. To je izvješće sastavljeno na temelju zapovjedi koju je svjedok dao Josipu Turkalju.

Sud je u cijelosti prihvatio iskaz svjedoka Mladena Markača. Ocijenio ga je istinitim, nepristranim, a svjedok je iskazivao o onome što je saznao od svojim podređenih zapovjednika jer u samoj akciji nije neposredno sudjelovao i o njoj nema neposrednih saznanja.

Svjedok Branko Balunović ispitan tijekom istrage 16. prosinca 2009. (668-669) naveo je kako je bio pripadnik ATJ Lučko od 1991. pa do umirovljenja 2006. godine.

Sjeća se da je ATJ Lučko bila upućena na pregled terena šireg područja Knina radi osiguranja prolaska vlaka kojim je u Knin trebao doputovati Predsjednik Republike, dr. Franjo Tuđman. Misli da je u akciju upućeno između 40 i 50 pripadnika ATJ Lučko pod zapovjedništvo Josipa Čelića. Bili su podijeljeni u četiri grupe sastavljenih od osam do dvanaest pripadnika. Svjedok je zapovijedao jednom od grupa.

Došli su vozilima do polazne crte gdje su se, raspoređeni u grupe, nastavili kretati pješice po terenu. Njegova grupa se kretala druga, gledajući s lijeva na desno. U kretanju su došli do jednog naselja kada je pripadnik njegove grupe, Anto Jurendić, radio vezom obavijestio zapovjednika Josipa Čelića da je pronašao dvoje civila, muškarca i ženu, starije životne dobi, a Josip Čelić mu je odgovorio da će doći po njih. Svjedok je taj razgovor osobno čuo, a s udaljenosti od dvadesetak metara je i vidio te civile. Nastavio se kretati, nije vidio je li Josip Čelić došao po te osobe.

Sljedećeg dana su bili u drugoj akciji kada je došlo do nekih paljenja kuća. Došao je general Markač, pitao tko je zapalio te kuće, a tada je I optuženi Frano Drljo ljutito odgovorio da je on to učinio. Nakon toga, po zapovjedi generala Markača, vraćeni su u bazu u Lučko.

Nakon povratka, po zapovjedi Željka Sačića, na isti teren su upućeni svjedok i Josip Čelić. Došli su u Gračac, gdje je bio stožer specijalne policije, odakle su sa Željkom Sačićem otišli u Grubore. Tamo ih je dočekao general Čermak s još nekim ljudima. Tamo ih je dočekao jedan muškarac star između 50 i 60 godina, Željko Sačić ga je pitao: "Što je ovo?", a on mu je odgovorio: "Nije to ništa, nije šteta svinja, šteta je ljudi.". Taj ih je čovjek odveo na pet mjesta, u jednoj kući je vidio spaljeni leš bez jedne noge za kojega nije mogao utvrditi spol. U drugoj kući je u hodniku na tlu ležao mrtav stariji muškarac. Jedna starija žena je pokazivala na tijelo govoreći: "Dodite vidjeti gdje ga je zaklao.", a Željko Sačić je tada utvrdio da ta osoba nije zaklana nego ustrijeljena. U sljedeću kuću svjedok nije htio ući. Čuo je da je tamo bila još jedna ubijena osoba. Otišli su do mjesta na kraju sela gdje je na livadi uočio dva mrtva tijela, muške i ženske osobe. Njima nije prilazio.

Istog dana je održan sastanak u Kninu u uredu generala Čermaka. Ne sjeća se više je li to bilo prije ili poslije odlaska u Grubore.

Nekoliko godina kasnije, 2001. ili poslije, Igor Radočaj i Marijan Šoša su mu rekli da su vidjeli počinitelje tog masakra i da su to I optuženi Frano Drljo i Igor Beneta. Niti s jednim od njih svjedok nije o tome razgovarao.

Zapovjednici grupa su pored njega bili Stjepan Žinić, I optuženi Frano Drljo i II optuženi Božo Krajina. Lijevo od njegove grupe kretala se grupa koju je vodio Stjepan Žinić, a desno grupa koju je vodio I optuženi Frano Drljo. Grupa koju je vodio svjedok nije imala nikakvih postupanja.

Kada su se sastali po završenoj akciji nije vidio zarobljenih civila.

Vode grupa su podnijeli izvješća osim I optuženog Frane Drlje koji to nije želio učiniti. Izvješće je pisao pet, šest dana poslije akcije u bazi u Lučkom.

Misli da mu je Marijan Šoša rekao da je Igor Beneta trčao za jednim muškarcem starije životne dobi u šumu i da ga je tamo ubio. Nije posve siguran je li mu to rekao Šoša ili Igor Radočaj. Jedan od njih dvojice mu je rekao i da je muškarca i ženu zatečene na livadi likvidirao I optuženi Frano Drljo. Misli da je to bilo 2003. godine, I optuženi Frano Drljo je kupio neki auto, pozvao je Marijana Šošu da se idu provozati. Odveo ga je u jednu šumu kod Lučkog. iznutra zaključao vrata automobila i zaprijetio mu da će ga zakopati u šumi ako bude iskazivao išta u vezi događaja u Gruborima. Svjedoku je to ispričao sam Marijan Šoša.

Berislav Garić je Marijanu Šoši također zaprijetio da zna što ga čeka ako progovori.

Svjedok navodi da je I optuženi Frano Drljo i njemu neizravno prijetio. Naime, rekao je Marijanu Šoši kada je svjedok prošao pored njih "i ovog šupka treba riješiti".

2001. ili 2002. godine Igor Radočaj, koji je bio u akciji u grupi kojom je zapovijedao I optuženi Frano Drljo, mu je rekao kako neće dopustiti da Josip Čelić i svjedok stradaju radi nečega za što nisu krivi.

U akciji prilikom prolaza kroz selo Grubori s Igorom Radočajem su bili i Neven Juričić, Igor Beneta, Krunoslav Mihalinić, Petar Novaković, Marijan Huško i Siniša Kebet. Igor Radočaj mu je rekao da su svi oni vidjeli događaje u selu Grubori.

Ponovno ispitan pred istražnim sucem 12. siječnja 2010. (757-758) svjedok je dodao kako je u svom izvješću napisao da nije bilo događaja u njegovom pravcu kretanja ali je naveo ono što mu je rekao Josip Čelić, da mu je Željko Sačić naložio da napiše izvješće da je bilo oružanog sukoba u kojem su nastradali neki civili.

Prisjetio se naknadno da mu je Marijan Šoša rekao da je Igor Beneta trčao za jednim muškarcem u šumu i da su Igor Beneta i I optuženi Frano Drljo ubili ljude.

Iako je na prethodnom ispitivanju naveo kako nije siguran je li mu Igor Radočaj ili Marijan Šoša rekao da je I optuženi Frano Drljo ubio muškarca i ženu zatečene na livadi, sada je naveo da mu to nije ispričao nitko.

Više nije bio siguran da li mu je baš bilo rečeno da je Igor Beneta ubio čovjeka u šumi.

Dodaje kako nije bilo striktno određeno u kojem će se sastavu kretati grupa.

Nije siguran je li Željko Sačić bio na sastanku, odnosno postrojavanju, ATJ Lučko kada im se obratio general Markač.

Nisu mu poznata imena civila koje je zatekao Anto Jurendić.

Nije siguran je li mu Josip Čelić na komadu papira dao natuknice što će napisati u izvješću ali je siguran da mu je to sugerirao.

Nije znao kojim ljudima zapovijeda u grupi.

Krenuli su s jedne asfaltirane ceste, gdje su ostavili vozila, a ne sjeća se je li se tamo nalazila škola ili crkve. U početku su išli razvijeni u strijelce, a poslije su se kretali u kolonama radi konfiguracije terena pa su izgubili i međusobni vizualni kontakt. Povremeno je imao vizualni kontakt s grupom I optuženog Frane Drlje, a povremeno ne. Bio je kišovit dan i vidljivost je bila loša. Njegova je grupa prošla lijevo od sela Grubori, u jednom trenu je vidio selo s udaljenosti od 50 metara, a nije primijenio Drljinu grupu u selu. Čuo je pucnjeve iz pravca sela. Lijevo od njegove kretala se Žinićeva grupa i grupe su se u jednom trenutku spojile. Ne sjeća se da bi u Gruborima bio i Marijan Šoša.

Ispitan na glavnoj raspravi 29. lipnja 2012. (1816-1821) dodaje kako je zapravo Stjepan Bego došao po civile koje je zatekao Anto Jurendić i vjeruje da ih je odveo Josipu Čeliću.

Netko je preko radioveze javio da su problemi u selu Grubori pa je on sa svojom grupom došao u blizinu sela, ali u selo nije ulazio. Uspeli su se na jednu uzvisinu gdje je pričekao da se okupe svi ljudi iz njegove grupe. Spustili su se do završne crte akcije.

Kada je došao s Josipom Čelićem i Željkom Sačićem ponovno u Grubore bio je zatečen prizorom koji su našli.

Na sastanku koji je prethodno opisao Željko Sačić je govorio da su ubijeni civili kolateralne žrtve sukoba ATJ Lučko i zaostalih terorista.

U akciji je sudjelovalo maksimalno pedeset ljudi. Postrojba je podijeljena u grupe po izlasku iz automobila na početnoj crti. Grupe su raspoređene tako da je rečeno da pripadnici iz prva dva vozila idu u krajnju lijevu grupu pa tako do krajnje desne grupe. Poznato mu je da je I optuženi Frano Drljo u velikom broju akcija rukovodio postrojbom. Svaki vođa grupe je dobio svoju kartu u kojoj su bili određeni pravci kretanja jedinice, a ne i pravci kretanja pojedinih grupa. Kontakt veza između vođa grupa je bila slaba i često se prekidala. Ne može reći koje je pripadnike jedinice vidio u selu, a ne sjeća se da bi vidio civile.

Ne zna zašto je Željko Sačić naredio da se svjedok zajedno s Josipom Čelićem vrati u Grubore. Josip Čelić mu je naložio da u izvješću napiše kako je njemu naložio Željko Sačić. Nije mu poznato zašto je I optuženi Frano Drljo odbio pisati izvješće.

Kada je pisao izvješće nije znao da su u Gruborima ubijeni civili. Pretpostavlja da je I optuženi Frano Drljo odbio pisati izvješće jer je znao što se tamo dogodilo i da ga se ne bi povezalo s time. U jedinici se nije pričalo o događajima u Gruborima.

Igor Radočaj mu je 2002. ili 2003. rekao da je Igor Beneta pokajnik i da je sve ispričao policiji.

Suprotno od prethodno citiranog iskaza, svjedok je naveo kako mu je Marijan Šoša ipak rekao da je vidio ili možda nije rekao baš tako ali je shvatio da je vidio kako je I optuženi Frano Drljo ubio dvoje civila na livadi, a da je Igor Beneta trčao za jednim u šumu i tamo ga navodno ubio.

Kada su mu predloženi prethodni iskazi navodi da je točno ovo što je rekao na glavnoj raspravi 29. lipnja 2012. i da mu je zbog proteka vremena sjećanje sve slabije.

Prije uhićenja I optuženog Frane Drlje i II optuženog Bože Krajine svjedok je pozvan na ispitivanju u policijsku upravu u Heinzelovoj gdje mu je rečeno da će se kazneno progoniti zapovjednici akcije ukoliko se ne pronađu neposredni počinitelji u Gruborima. To mu je poslije ponovio i Milijan Brkić, jednom u telefonskom razgovoru, a jednom u lokalu Marica u Ivancu kod Zaprešića. Nije mu sugerirao što bi trebao govoriti.

Nakon toga se sastao s Josipom Čelićem, Stjepanom Žinićem i Igorom Radočajem u jednom kafiću i tada je Igor Radočaj pobrojao sve osobe koje su vidjele isto što i on u Gruborima. Znao je da je Igor Radočaj znao što se tada dogodilo. Više nije mogao navesti je li mu Marijan Šoša pričao što je stvarno vidio ili je samo znao što se dogodilo.

Navodi da je početak njegovog izvješća temeljen na njegovim saznanjima, a treći, četvrti, peti i šesti odlomak je pisao po sugestijama Josipa Čelića, a koje je on dobio od Željka Sačića.

Ne sjeća se je li Josip Čelić neposredno prije akcije govorio kako se trebaju kretati po terenu i je li to bilo navedeno u zapovjedi.

Nije bilo neuobičajeno da se na izvješće, iako je bilo sačinjeno naknadno, stavi datum akcije.

Može se služiti tvrdnjom da su izvješća koja je pisao djelomično lažna.

Ne sjeća se koja je bila širina kretanja njegove grupe niti cijele jedinice.

Ispitan na glavnoj raspravi 2. srpnja 2012. je naveo (1822-1825) kako se ne sjeća je li mu se itko obraćao prije pisanja izvješća. Navodi da postoje dvije mogućnosti, prva je da je dobio pisana izvješća ili ih je sastavio na temelju uputa koje je od nekoga dobio. Ipak navodi da se ne sjeća da bi im se netko obraćao u svezi sadržaja izvješća kojeg su trebali napisati.

U konkretnoj situaciji zapovjednicima grupa je bilo vrlo teško radi konfiguracije terena. Nisu poimence određeni niti pripadnici pojedine grupe, a zapovjednici grupa nisu imali nadzor nad svim ljudima u grupi koje su radi konfiguracije terena znali prelaziti iz jedne

grupe u drugu. Ipak smatra kako su se kretali u četiri grupe, a ponekad bi dolazilo do spajanja i miješanja grupa.

Na upit branitelja I optuženika najprije je odgovorio da je dobio usmenu zapovijed za pisanje izvješća, a kada mu je predloženo da je ranije iskazao kako je postojala pisana zapovijed navodi kako se radilo o njegovoj pretpostavci.

Više se ne može sjetiti je li nakon akcije u Gruborima tamo bio jednom ili dva puta.

Više se nije mogao niti sjetiti je li mu Marijan Šoša rekao da je vidio da je I optuženi Frano Drljo ubio dvoje staraca ili je samo znao za tu činjenicu.

Popis članova grupa je rađen naknadno, po sjećanju, te je moglo doći do grešaka.

Ne sjeća se niti je li prilikom pisanja izvješća o akciji u Gruborima imao kod sebe popis sudionika.

Navodi kako mu je Josip Čelić rekao da je njemu Željko Sačić rekao da u izvješću treba napisati da je u Gruborima bio oružani sukob i da je ubijeno nekoliko civila. Izvješće nije bilo napisano u Gračacu 25. kolovoza, iako je tako navedeno, nego naknadno.

Prilikom kretanja po terenu njegova grupa nije ulazila u pravac kretanja grupe I optuženog Frane Drlje, a niti obrnuto.

Na glavnim raspravama 25. rujna 2012. i 21. listopada 2013. iskazivao je (2097-2098) kao na zapisnicima od 29. lipnja i 2. srpnja 2012.

Svjedoku su predložene snimke pod naslovom "Vatra, dim i bezakonje nakon Oluje" uz fotografije broj 4 i 5. fotoelaborata. Svjedok je odgovorio kako se ne sjeća da su osim ATJ Lučko neke druge postrojbe krenule s njima.

Kada mu je predložena fotografija broj 58 navodi kako se sjetio te pozicije s rekonstrukcije i da nije primijetio da bi u selu nešto gorilo.

Naveo je kako ne može više u ništa biti siguran pa tako niti u polaznu točku niti u smjer kretanja. Smatra da se očito pogrešno kretao pa je skrenuo lijevo, a da se nastavio kretati ravno vjerojatno bi "završio u tom selu Gruborima". Ne sjeća se tko je bio s njim kada je odlučio skrenuti lijevo.

Tijekom akcije njegova i Žinićeva grupa su se pomiješale no nikada sa stopostotnom sigurnošću nije tvrdio koja je bila krajnja lijeva grupa.

Ne može reći da je imao nadzor nad pripadnicima svoje grupe koji nisu bili uz njega kada je on bio iznad sela.

Misli da nije znao da se Josip Čelić udaljio za vrijeme akcije.

Ne zna niti gdje se Stjepan Žinić nalazio kada je došao na brdo iznad sela.

Nije siguran niti s koje strane vrha Orlovac je prošao.

Nije nikoga radiovezom obavještavao o promjeni svog smjera kretanja

Na raspravi 17. veljače 2016. svjedok u bitnom (2485-2488) ponavlja ranije iskaze.

Ne sjeća se je li to bilo prije polaska ili na samoj crti polaska kada je Josip Čelić podijelio jedinicu u četiri grupe. Od pripadnika svoje grupe se sjeća "Jurendića, Galića, Matanića, Poljaka, Lončara i Porobije".

Krenuli su formirani u strijelce, a radi konfiguracije terena znali su se kretati i u koloni. Krećući se došao je do jednog platoa s kojega je vidio selo za koje je poslije ustvrdio da se radi o Gruborima. To je moglo biti s udaljenosti 300, 400 ili 500 metara.

Nije se sretao s grupama kojima su zapovijedali I optuženi Frano Drljo i II optuženi Božo Krajina.

Tek po dolasku u Zagreb je od Željka Sačića saznao što se dogodilo u Gruborima, a sve do 2003. godine nitko od suboraca mu nije pričao što se dogodilo.

Izvješće s listova 49 i 50 spisa navodi da je sastavio po naredbi Josipa Čelića. Nije prepisao izvješće s lista 1597 spisa.

Nije mu poznato da bi grupe kojima su zapovijedali I optuženi Frano Drljo i II optuženi Božo Krajina imale ikakav borbeni kontakt. Grupe su zapravo bile formirane ad hoc. Nisu ih vodili zapovjednici grupa iz baze nego instruktori specijalističke obuke što je bio i svjedok, a misli da su to bili i ostala trojica vođa grupa.

Vidio je ukupno četiri mrtva tijela, desetak mrtvih životinja te tri ili četiri spaljene kuće kada je 27. kolovoza 1995. ponovno došao u Grubore.

Navodi kako nije bio u Gruborima u vrijeme akcije, da nije zapovjedio pripadnicima svoje grupe da uđu u Grubore, ali ne može tvrditi da neki od njih nisu ušli pogotovo obzirom na činjenicu da su se grupe miješale.

Kada je pisao izvješće pred sobom je imao "šalabahter" s podacima koje je trebao ubaciti u izvješće. Trebao je napisati da je do žrtava došlo uslijed odgovora na borbeno djelovanje neprijatelja.

Iskaz svjedoka Branka Balunovića sud nije prihvatio posebice u dijelu da nije bio u selu Grubori, a posljedično tome da nije vidio niti mrtvih civila niti zapaljenih kuća. Zašto bi onda svjedok sljedeći dan odlazio u selo Grubori sa Željkom Sačićem da se lakše pronađe selo Grubori ako tamo nije bio i zašto sam nije rekao prije kretanja da tamo nije bio?

Nije prihvaćena niti njegova tvrdnja da je jedinica bila podijeljena u grupe i da je zapovjednik jedne bio i on, tim više što je taj dio svog iskaza poslije relativizirao tvrdeći da se radilo o nekakvoj ad hoc podjeli i da nije niti točno znao koji su pripadnici njegove grupe.

Prethodno je obrazloženo da je cijela postrojba, pa i Branko Balunović, ušla i prošla kroz selo Grubori.

Prihvaćen je dio njegovog iskaza u načinu na koji su pisana izvješća i da su u istima neistiniti i izmišljeni podaci.

Svjedok Stjepan Žinić ispitan tijekom istrage 16. prosinca 2009. naveo je (666-667) kako je bio pripadnik ATJ Lučko od 1990. pa do umirovljenja 2006. godine. Obnašao je dužnosti vođe specijalističke grupe, instruktora specijalističke obuke i pomoćnika zapovjednika.

Misli da je to bilo 25. kolovoza 1995. kada je 70 pripadnika ATJ upućeno u šire područje Knina radi pregleda terena kojim je trebao proći vlak s Predsjednikom, Franjom Tuđmanom.

Došavši na početnu poziciju dobili su konkretne zadaće da imaju proći određeno područje. Podijeljeni su u četiri grupe kojih je svaka imala oko 15 ljudi, a on je zapovijedao jednom grupom.

U jednom trenutku čuo je pojedinačnu pucjavu i poneki kratki rafal. Nije vidio niti žive civile niti ranjene ili mrtve. On i njegov suborac Marko Krpan su se odvojili od grupe i došli do sela Grubori gdje je vidio da selo napuštaju neki pripadnici ATJ Lučko. Vratio se svojoj grupi koja je bila udaljena oko jednog kilometra. U selu je vidio neke kuće u plamenu ali nije vidio tko ih je zapalio.

Na jednoj uzvisini grupe su se sastale, spustile se niz padinu do željezničke pruge, sjeli su u vozila i otišli u Gračac.

U sastavu njegove grupe bili su Marko Krpan, Ivica Matanić, Tomislav Kartelo, Ante Jurendić, a drugih se ne sjeća. Njegova grupa se kretala krajnjim lijevim bokom.

Među ljudima koji su napuštali Grubore prepoznao je Berislava Garića, I optuženog Franu Drlju, Igora Benetu, Ivicu Delimara i Marijana Huška, a drugih se ne sjeća. Na njegov upit "što je bilo" dobio je odgovor od nekoga "ništa nije bilo".

Poslije je čuo da bi eventualni počinitelji "nečega" mogli biti Igor Beneta i Ivica Delimar.

Poslije akcije koja je bila sljedećeg dana na putu između Gračaca i Knina srela su se s generalom Markačem i Zdravkom Janićem. General Markač je bio vrlo bijesan i vikao je na I optuženog Franu Drlju da su popaljene kuće i da su neki ljudi ubijeni te da se imaju odmah vratiti u Zagreb. Mislim da mu je I optuženi Frano Drljo odgovorio da se ništa nije dogodilo.

Po povratku u Zagreb pisao je po pisanoj zapovjedi Željka Sačića izvješće. I optuženi Frano Drljo je rekao da on neće pisati izvješće jer da nema što pisati.

Svjedok navodi kako njegova grupa za vrijeme akcije nije imala nikakvih izvanrednih djelovanja i postupanja. Grupe su imale radiovezu koja nije funkcionirala.

Ispitan pred istražnim sucem 12. siječnja 2010. dodao je (753-754) da je zapovjednik akcije bio Josip Čelić koji je i odredio da se formiraju četiri grupe. Svjedok je svoju grupu formirao tako da je uzeo ljude iz dva vozila. Prilikom polaska, u bazi u Lučkom, nije se znalo tko će biti vođa grupa.

Na terenu su se pripadnici trebali držati zajedno ali je to bilo vrlo teško postići. Vođa grupe se trebao kretati u sredini, a trebala je postojati vizualna komunikacija unutar grupe ali niti to često nije bilo moguće.

Izvješće je pisao oko pet dana nakon akcije i to je izvješće autentično. U njemu stoji da je čuo pucnjeve i detonacije, pokušao je uspostaviti vezu s vođama grupa ali nije uspio.

Konkretnu akciju je shvatio kao ratnu operaciju jer se radilo o terenu na kojem je nakon operacije Oluja moglo bio zaostalih neprijateljskih grupa.

Na terenu bi dolazilo do miješanja pripadnika postrojbe iz grupe u grupu. Nije siguran da su svi pripadnici koje je naveo u svom izvješću i bili pripadnici grupe kojom je zapovijedao. Smatra mogućih da je netko iz njegove grupe bio u selu Grubori.

Osobno je bio na 500 metara od sela ili možda manje.

Dopušta mogućnost da je u izvješću naveo da su bile samo tri grupe, a vjerojatno je to bolje znao u vrijeme pisanja izvješća.

Ispitan na glavnoj raspravi 3. srpnja 2012. dodaje (1826-1829) da je odmah nakon polazne točke kretanja teren bio obrastao makijom, grmljem i teško prohodan pa nisu mogli poštivati pravila kretanja po terenu, odnosno nije bila moguća vidljivost susjednih pripadnika. Padala je kiša i bilo je maglovito.

Više se nije mogao sjetiti je li njegova grupa bila krajnje lijevo u pravcu kretanja ili druga s lijeva. Ne zna kolika je bila širina i dužina terena kojega su pregledavali. Došli su do jedne čistine na vrhu brda gdje su se okupili i krenuli prema podnožju u dva ili tri pravca.

Više se nije mogao sjetiti niti koliko je ljudi bilo ukupno u postrojbi niti koliko u njegovoj grupi.

Imali su fotokopije zemljovida s ucrtanim pravcima kretanja.

Svaka postrojba je trebala odlučiti na koji će način pregledavati svoje područje. Njegov neposredni zapovjednik bio je Josip Čelić, a pretpostavlja da se on, nakon što im je izdao zapovijed, vratio u stožer. Za vrijeme trajanja akcije nije imao kontakt s njim.

Poriče da bi na prethodnom ispitivanju rekao da je vidio kako Grubore napušta petnaestak pripadnika jedinice, nego je to samo čuo u nekim razgovorima.

Nije zapravo siguran je li uopće vidio selo Grubori nego samo neke kuće s lijeve strane.

Navodi kako su izgubili pravce kretanja i da je bio dezorijentiran. Nije prepoznao, kako je prethodno rekao, Galića, Drlju, Benetu, Delimara i Huška kako napuštaju selo Grubori, to je čuo tek nekoliko godina kasnije u neformalnim razgovorima.

Misli da su bile zlonamjerne priče da su nešto u tom selu učinili Igor Beneta i Ivica Delimar.

Više nije bio siguran je li kuće u plamenu vidio u toj ili u nekoj drugoj akciji.

Mogao se sjetiti samo da su bili podijeljeni u grupe i da su se po teškom terenu uspjeli na brdo.

Misli da je nakon ove akcije pisao izvješća po zapovjedi nekoga u zapovjedništvu. Moguće da je I optuženi Frano Drljo odbio pisati izvješće. Dopušta mogućnost da je u izvješću naveo da su u njegovoj grupi bili ljudi koji zapravo nisu bili ali je sigurno da je s njim bio Marko Krpan.

Ne sjeća se što je napisao u izvješću pa ne može niti reći odgovara li sadržaj istini. Dopušta mogućnost da mu je bilo rečeno kako treba nešto stajati u izvješću. Pretpostavlja da je njegovo izvješće od 25. kolovoza uništeno. Zna da postoje dva izvješća za taj datum ali misli da nije oba potpisao s time da je vjerojatnije da je njegov potpis na listu 51, a ne na listu 1596 spisa.

Navodi kako se poznaje s Milijanom Brkićem i da su prijateljski kontaktirali.

Kada je bila u bazi, ATJ Lučko se dijelila na po deset grupa na čelu koje je bio vođa specijalističke grupe, iznad njega je bio instruktor specijalističke obuke koji je u svojoj nadležnosti imao tri ili četiri grupe.

Ispitan na glavnoj raspravi 21. listopada 2013. svjedok navodi (2098) kako pretpostavlja da su vozači dovezli vozila na završnu liniju i misli da su bili tamo kada su oni došli.

Ispitan na raspravi 17. veljače 2016. (2488-2490) više se nije mogao sjetiti je li u akciji bilo 40, 50, 60 ili 70 pripadnika jedinice. Sudjelovao je u niz akcija i navodi kako je moguće da mijesha detalje.

Prilikom kretanja, već na prvoj prepreci na koju su naišli, grupe su se izmiješale. Tijekom kretanja nije izdavao nikakve zapovijedi pripadnicima svoje grupe, a nije ih mogao sve niti vidjeti.

Osobno nije ušao u selo Grubori, a misli da nije ušao niti jedan od pripadnika njegove grupe.

Tek po povratku u bazu saznao je da je bilo borbenih okršaja i poginulih, a nije čuo da je bilo ubijenih civila.

Tijekom kretanja nije vidio niti I optuženog Franu Drlju niti II optuženog Božu Krajinu. Ne sjeća se je li ih uopće vidio od izlaska iz automobila do ulaska u automobile po završetku akcije.

Iskaz svjedoka Stjepana Žinića sud je prihvatio u dijelu u kojem govori da je kao pripadnik ATJ Lučko sudjelovao u akciji.

Prvenstveno valja reći da je utvrđeno kako u akciji nije sudjelovalo 70 pripadnika jedinice, a kada se izuzmu vozači koji su ostali uz automobile (kojih nedvojbeno nije bilo deset) 60 ljudi podijeljenih u četiri grupe od po 15 ljudi.

Tijekom niz ispitivanja svjedok je relativizirao pa i poricao svoje prethodne iskaze. Najprije je naveo kako ima saznanja da su počinitelji "nečega" u selu Grubori bili Igor Beneta i Ivica Delimar, a nakon toga to poriče. Više se nije mogao sjetiti je li u akciji sudjelovalo 40, 50, 60 ili 70 ljudi.

Nije prihvaćen niti iskaz svjedoka da su imali karte s ucrtanim pravcima kretanja jer je nedvojbeno utvrđeno, a što je prethodno obrazloženo, da su ti pravci ucrtani naknadno.

Prihvaćen je njegov iskaz u dijelu u kojem govori da su se u samom početku kretanja grupe izmiješale što zapravo upućuje na zaključak da ih nije niti bilo i da on nije izdao nikakvu zapovijed tijekom akcije niti jednom od pripadnika svoje grupe. Štoviše, svjedok nije mogao niti precizno navesti tko su bili pripadnici njegove grupe pa je logično postaviti pitanje po čemu bi se to onda sastojala njegova zapovjedna uloga kao i uloga ostalih navodnih vođa grupa. Tako je dopustio mogućnost da su u izvješćima navedeni kao pripadnici njegove grupe ljudi koji to nisu bili.

Svjedok najprije tvrdi kako je ušao u selo Grubori, a poslije toga bez racionalnog objašnjenja da uopće nije bio u selu iako je u ovom postupku nedvojbeno utvrđeno da je cijela jedinica tamo bila.

Nakon toga svjedok tvrdi kako misli da niti jedan pripadnik njegove grupe nije bio u selu Grubori iako sam tvrdi da su u izvješćima navedeni kao pripadnici njegove grupe osobe koje to zaista nisu bile iz čega slijedi da i ne može znati tko su bili stvarni pripadnici. Kasnije dopušta mogućnost da su neki pripadnici njegove, navodne, grupe bili u selu. Svjedok nije siguran niti koliko je grupa bilo pa je tako u prvom izvješću napisao da su bile tri.

Sve navedeno treba gledati u svjetlu činjenice da svjedok i sam navodi da postoji niz neistinitih izvješća kako u pogledu sastava navodnih grupa, njihove aktivnosti i postupanja.

Svjedok Neven Juričić ispitan tijekom istrage dana 16. prosinca 2009. navodi (665) kako je bio pripadnik ATJ Lučko od 1992. pa do 2001.

Sjeća se kako je s jedinicom koja je brojala od 50 do 60 članova u mjesecu kolovozu upućen u širu okolinu Knina radi pregleda terena i stvaranja uvjeta za siguran prolaz vlaka kojim je trebao u Knin doputovati dr. Franjo Tuđman. Jedinica je bila podijeljena u više skupina kojima su zapovijedali Stjepan Žinić, II optuženi Božo Krajina, Branko Balunović i I optuženi Frano Drljo.

Formalno je akcijom zapovijedao Josip Čelić, tadašnji pomoćnik zapovjednika ATJ Lučko. Teren kojim su se kretali bio je težak, zahtjevan i nepregledan. Svjedok se kretao u grupi I optuženog Frana Drlje.

Na samom terenu se nisu kretali podijeljeni u skupinama nego nepovezano u skupini po dvojica, trojica ili petorica. Svjedok se kretao s Igorom Radočajem. Čula se pucnjava, a njih dvojica nisu ispalili niti jedan metak. Nije vidio da bi itko pucao u civile ali je u samom selu vidio dva mrtva civila, misli da se radilo o muškarcu i ženi. Nije vidio da bi netko iz njihove grupe ili jedinice pucao na te civile i lišio ih života.

Odmah nakon tog događaja upućeni su natrag u bazu u Lučkom. Sjeća se da je vidio kako gore neke kuće u selu Grubori, ali mu nije poznato tko ih je zapalio.

Kasnije je čuo da se za mrtve civile vežu imena I optuženog Frane Drlje i Igora Benete. To se pričalo u jedinici u Lučkom, a kada su 2001. godine krenuli izvidi u vezi tih događaja uočio je kako I optuženi Frano Drljo želi s njim komunicirati, a što je svjedok izbjegavao. S Igorom Benetom u to vrijeme nije razgovarao.

Kada je odbio razgovarati s I optuženim Franom Drljom ovaj mu je rekao da ima pravo brinuti o svojoj ženi i djeci.

U selu Grubori je vidio puno pripadnika jedinice, a poimence je naveo I optuženog Frana Drlju, Berislava Garića, Slavka Turudića i Živka Iliju.

Ispitan pred istražnim sucem 12. siječnja 2010. (751-752) naveo je kako nakon 15 godina od događaja više ne može reći ime osobe ili osoba od kojih je čuo da su za mrtve civile u Gruborima vezana imena I optuženog Frane Drlje i Igora Benete ali da su to pričali i znali svi u jedinici.

Nije se mogao sjetiti jesu li sljedeći dan išli u akciju ili su odmah poslije Grubora upućeni u bazu.

Sjeća se da je general Markač postrojio jedinicu upravo radi tih događaja i rekao kako se to nije smjelo dogoditi. Bio je nezadovoljan kada je određen u grupu kojom je zapovijedao I optuženi Frano Drljo jer su njih dvojica dva različita svjetonazora.

Navodi da bi, da je zapalio kuću, on to i rekao. Nastojao je proći kroz rat na moralan način.

Sjeća se kako su se četiri grupe kretale na terenu dosta neformalno pa se u selu Grubori moglo vidjeti pripadnike sve četiri skupine.

Puno puta je tijekom takvih akcija general Markač govorio kako se treba držati odredaba ženevske konvencije.

Koliko se sjeća, prilikom akcije svjedok je imao motorolu. Sa sobom je imao jedan borbeni komplet municije za automatsku pušku, ukupno 150 metaka. Još za vrijeme akcije se pričalo da Igor Beneta troši puno municije. Nije vidio da bi Igor Beneta nekoga ubio ali je čuo tu priču. Možda je Igor Beneta to i sam pričao.

Ispitan na glavnoj raspravi 19. siječnja 2012. (1662-1665) svjedok je iskazao u bitnom isto kao na prethodnim ispitivanjima.

Dodao je kako je to bilo jedini put da mu je u akciji I optuženi Frano Drljo bio zapovjednik. Raspored po grupama su dobili prije polaska na teren u bazi u Zagrebu.

Ne može se više sjetiti je li pucnjavu čuo kada se nalazio na koti iznad sela ili kada se spuštao prema samom selu.

Grupa s kojom se kretao je trebala proći kroz selo Grubori prema zapovijedi.

Ne zna jesu li ostali pripadnici postrojbe vidjeli zapaljene kuće i mrtva tijela.

Ne zna kuda je trebala prolaziti grupa kojom je rukovodio II optuženi Božo Krajina. Sve do ispitivanja pred istražnim sucem 2009. nije spominjao imena jer je vjerovao da će se počinitelji sami prijaviti.

Ovisno o konfiguraciji terena, kretali su se frontalno ili u koloni. Koliko se sjeća, u toj akciji je zapovjednicima skupina bio nadređen Josip Čelić. Vidio ga je na samom početku akcije, a ne sjeća se da li i kasnije.

Nije se mogao sjetiti niti mjesta gdje su se iskrcali iz vozila. Cijeni da su prešli desetak kilometara.

Smatra da je jedinici skraćen boravak na terenu nakon što ih je postrojio general Markač.

Zapovijed za akciju u selu Grubori je vidio u jednoj prostoriji u bazi. Osjetio je nelagodu kada je vidio da se nalazi u grupi I optuženog Frane Drlje.

Poriče da bi ga, kako je to prethodno naveo, I optuženi Frano Drljo želio kontaktirati 2001. godine i ne zna kako se to nalazi u zapisniku.

Na upit predsjednika vijeća svjedok je odgovorio da zna da su I optužni Frano Drljo i Igor Beneta ubili te ljude. Na upit otkud to zna odgovara da to nije vidio ali da su o tome pričali svi pripadnici postrojbe no više se ne može sjetiti tko. Svjedok osobni zaključak o tome izvlači iz reakcije I optuženog Frane Drlje prema generalu Markaču kada ih je postrojio.

Sam Igor Beneta mu je rekao da je on to učinio.

Svjedok navodi kako u toj akciji nije ispalio niti metak, a Igor Beneta je morao zaduživati dodatnu količinu. Inače, volio je puno pričati pa vjeruje da je to pričao i drugima.

Svjedok smatra kako nije postupio moralno niti ljudski jer ništa nije učinio da se utvrdi prava istina o tom događaju.

Uvjeren je da je general Markač postrojio jedinicu istog dana kada je bila akcija u Gruborima.

Ispitan na raspravi 15. veljače 2016. (2476-2478) svjedok je dodao kako ne vjeruje da se Igor Beneta u međuvremenu sam ubio. Do takvog je zaključka došao jer ga je dobro poznavao. Opisuje ga kao osobu punu volje za životom pa ne vjeruje da bi se odlučio na suicid.

Prisjeća se da je u samim Gruborima vidio oba optuženika ali se ne može sjetiti što su radili.

Sud nije prihvatio kao istinit iskaz svjedoka Nevena Juričića. Ocijenjen je konfuznim, neuvjerljivim i kontradiktornim samom sebi.

Svjedok najprije govori da zna da su I optuženi Frano Drljo i Igor Beneta ubili civile u Gruborima, međutim, da on to nije vidio nego da je samo čuo, a poslije iskazuje kako ne zna od koga je to čuo. Temeljem takvog iskaza sudsko vijeće nije moglo graditi nikakav zaključak o tome tko je počinitelj kaznenog djela ratnog zločina.

Nije prihvaćena niti tvrdnja svjedoka da je raspored i vođe grupa vidio već u bazi u Lučkom jer to, osim njega, ne spominje niti jedan pripadnik ATJ Lučko pa ni zapovjednici, nadređeni Josipu Čeliću, koji navode kako je to bila autonomna volja Josipa Čelića hoće li ili ne formirati grupe.

Nije prihvaćena kao istinita niti tvrdnja da je jedinica uopće bila podijeljena u grupe što posredno, iako je prethodno naveo da jest, potvrđuje sam svjedok navodeći da su se grupe kretale neformalno i da je u selu Grubori mogao vidjeti bili koga iz ATJ Lučko.

Iako svjedok, načelno, moralizira tijekom ispitivanja osuđujući počinitelje nije dosljedan pa navodi kako se ne sjeća imena osoba koje su mu rekle da je I optuženi Frano Drljo počinitelj djela.

Nije prihvaćena kao istinita niti njegova tvrdnja da je general Markač jedinicu postrojio odmah nakon akcije u selu Grubori jer je nedvojbeno utvrđeno da je to bilo sljedećeg dana nakon akcije u Ramljanima. Stoga je i posve pogrešan zaključak svjedoka da je temeljem razgovora I optuženog Frane Drlje i generala Markača zaključio da je I optuženik počinitelj kaznenog djela ratnog zločina u Gruborima jer je sasvim nesporno da oni o tome nisu niti razgovarali.

Vidljiv je animozitet svjedoka prema I optuženom Frani Drlji i po mišljenju suda iskaz svjedoka je kontaminiran neistinitošću upravo radi, kako on to navodi, različitih svjetonazora i navedenog animoziteta.

Svjedok Kruno Mihalinčić ispitan tijekom istrage 29. siječnja 2010. naveo je (826-827) kako je pripadnik ATJ Lučko od 1993. godine. Sudjelovao je u akcijama Bljesak, Oluja, a i u akciji Oluja-obruč od 25. kolovoza 1995.

Slabo se sjeća te akcije, više i ne razlikuje iskazuje li po svome sjećanju ili po onome što je čuo na policiji gdje je bio ispitivan. Prisjetio se da je zapovjednik akcije na terenu bio Josip Čelić. Ne sjeća se koliko je pripadnika sudjelovalo u akciji.

Došli su na polazno mjesto terenskim vozilima, a ne sjeća se niti jesu li po terenu išli svi zajedno ili raspoređeni u grupe. Grupe su mu spominjali kada su ga ispitivali u policiji i pokazivali neko izvješće s vođama grupa. Krenuli su razvijeni u strijelce a poslije su se pomiješali, išli su po dvojica ili trojica u skupini.

On osobno i ljudi koji su išli uz njega nisu pucali niti su naišli na neku neprijateljsku grupu.

Prošli su pored jednog sela, čini mu se s desne strane.

Nakon akcije Oluja, kako navodi, "sve je gorjelo" i akcije tih dana su mu se pomiješale.

Ne sjeća se da bi vidio zapovjednike na terenu. Misli da su se s njim kretali Kovačev i Hegedušić. Nije se dogodilo ništa upečatljivo pa se zbog toga ne sjeća detalja. Sigurno bi se sjetio da je vidio kako je netko zapalio kuću ili ubio civila. Poriče da bi u selu Grubori bio s Benetom i Novakovićem kako to tvrdi Igor Radočaj.

Ispitan na glavnoj raspravi 13. veljače 2012. (1687-1688) svjedok u bitnom iskazuje kao na prethodnom ispitivanju s time da navodi kako je selo pored kojeg su prošli bilo s lijeve strane. Pozvan da pojašni razlike u iskazima navodi da je točno da se selo nalazilo s lijeve strane.

Na upit predsjednika vijeća je odgovorio da su bili podijeljeni u grupe već u bazi u Lučkom. Njegovom grupom je zapovijedao II optuženi Božo Krajina, a ne sjeća se da ga je vidio kada su se kretali po terenu.

Raspoređeni u strijelce su se kretali dok nisu naišli na brdo, a onda su nastavili u koloni jedan iza drugoga.

Sjeća se da su zapovjednici drugih grupa bili Branko Balunović i Stjepan Žinić.

U jednom izvješću je vidio da je njegova grupa imala borbene kontakte no on osobno niti ljudi koji su se kretali uz njega nisu imali borbene kontakte.

Nakon toga na pitanje branitelja je odgovorio: "ja mislim, ne da mislim, nego sam gotovo siguran da smo bili podijeljeni u grupama".

Igor Beneta nije bio u sastavu njegove grupe.

Ispitan na raspravi 15. veljače 2016. naveo je (2476-2478) da se, radi protoka vremena, više ne sjeća govori li podatke iz svog vlastitog sjećanja ili je za događaje saznao iz medija. Neke podatke je čuo kada je bio ispitivan u policiji i sam je događaj, kako navodi, iskonstruirao u svojoj glavi.

Sjeća se da je akcija trajala dva dana, a više se ne može sjetiti jesu li bili podijeljeni u grupe.

Za selo Grubori je čuo iz medija i ispitivan u policiji.

Iskaz svjedoka Krune Mihalinića sud nije prihvatio posebice u dijelu u kojem govori da je jedinica bila podijeljena u grupe jer je i sam poslije naveo da više ne zna je li njegov iskaz plod onoga što mu je rečeno tijekom ispitivanja na policiji ili njegovih osobnih saznanja ili iz medija.

Također nije prihvaćena kao istinita njegova tvrdnja da nije bio u Gruborima jer su svi pripadnici jedinice dana 25.08.1995. tamo bili.

Svjedok Siniša Kebet ispitivan tijekom istrage 26. siječnja 2010. navodi (807) kako je kao pripadnik ATJ Lučko u ljeto 1995. išao u akciju osiguranja terena prije prolaska Vlaka slobode.

Bilo je nekoliko sličnih akcija pa su mu se sjećanja pomiješala.

Ne sjeća se da bi prije akcije bili podijeljeni po grupama niti da bi im se govorilo o postavljenim zadacima u toj akciji. Na terenu nije bilo civila, a niti je vidio selo Grubori.

Nije pucao iz oružja i nije bilo sukoba s neprijateljskim vojnicima.

Nije vidio zapaljene kuće niti dim.

Da je bilo nekih zločina protiv civila u selu Grubori saznao je iz medija nekoliko godina poslije.

Kada mu je predloženo da je II optuženi Božo Krajina u izvješću naveo da je svjedok bio pripadnik njegove grupe, iskazuje da to njemu nitko nije rekao.

Navodi kako Igor Radočaj nije govorio istinu kada je rekao da ga je vidio u selu Grubori jer tamo nije bio.

Ispitan na glavnoj raspravi 13. veljače 2012. (1688-1690) svjedok je u bitnom iskazao kao na prethodnom ispitivanju.

Dodao je kako II optuženog Božu Krajinu tijekom akcije nije vidio, a zaključuje da su bili u toj akciji podijeljeni u grupe jer je postrojba bila tako organizirana. Radi konfiguracije terena dolazilo je do miješanja grupa. Tvrdi da nije točan navod iz izvješća koje mu je predloženo da su imali oružani sukob s neprijateljem.

Ispitan na raspravi 15. veljače 2016. navodi (2479-2480) kako nije na terenu vidio II optuženog Božu Krajinu te da mu isti nije niti zapovijedao. U akciji ih je bilo 30 do 40, a radi neprohodnosti terena kretali su se u koloni. Nije vidio da bi se s njima kretao pomoćnik zapovjednika ATJ Lučko, Josip Čelić.

Sud nije prihvatio iskaz svjedoka Siniše Kebeta koji navodi da nije vidio, a kamoli bio u selu Grubori, a što je ranije obrazloženo u odnosu na druge svjedoke.

Svjedok Slavko Turudić ispitivan tijekom istražnog postupka 18. siječnja 2010. navodi (774-775) kako je pripadnik ATJ Lučko bio od 1990. pa do 1998. Zadatak akcije Oluja-obruč od 25. kolovoza 1995. bio je da se provjeri teren u dolini Plavno radi prolaska

Vlaka slobode. Zapovjednik ATJ Lučko je bio Josip Turkalj, a akcijom na terenu je zapovijedao njegov pomoćnik Josip Čelić.

Slabo se sjeća događaja od 25. kolovoza 1995., zna da je padala kišica. Došli su do sela Grubori i njegov zadatak je bio da pogleda s lijeve strane pet do šest kuća. To su učinili, a nakon toga su se zaustavili ispred jedne velike nove kuće na proplanku na sredini sela gdje su se svi trebali okupiti. S njim kroz selo je išao Igor Radočaj, a misli da su bili i Marijan Huško, Marijan Šoša i Neven Juričić.

Ne sjeća se u čijoj se grupi kretao pa niti da je bio u grupi I optuženog Frane Drlje. Ne zna tko su bili vođe ostalih grupa, a kada spominje Branka Balunovića i II optuženog Božu Krajinu navodi da su to njegove pretpostavke. U Gruborima nije vidio civile niti zapaljene kuće.

Sjeća se da je Josip Čelić na početku kretanja naišao na neke civile i vratio se s njima prema polaznoj točki. Kasnije ga više nije vidio. Nakon što su se skupili na proplanku otišli su prema cesti Knin – Strmica gdje su čekali vozače da dođu po njih.

Drugi dan je čuo da je bilo nastradalih civila u toj akciji. Nakon tog događaja su bili vraćeni s terena.

Drugog dana su bili u akciji u selu Ramljani.

Za vrijeme akcije je imao sredstvo veze ali nije bilo nikakvih dojava od kolega s terena da bi se išta događalo. Koliko mu je poznato, nisu bili raspoređeni u grupe.

Na glavnoj raspravi 2. svibnja 2012. (1771-1772) svjedok je iskazao suglasno kao prethodno i dodao da se ne sjeća tko mu je dao zadatak da pregleda kuće u Gruborima.

I optuženog Franu Drlju opisuje kao prirodnog vođu radi njegovog autoriteta.

Pregled navedenih kuća je trajao 10 do 15 minuta. U kućama nisu naišli niti na koga. U selo ušli u koloni s desne strane gledajući u pravcu kretanja. U selo je ušla cijela jedinica. Ne može se sjetiti gdje se u koloni nalazio prilikom ulaska u selo. Nije pucao, a ne sjeća se je li čuo pucnjeve.

Ispitan na raspravi 16. veljače 2016. (2481-2482) iskazuje suglasno kao na prethodnim ispitivanjima i dodaje kako je bio na rekonstrukciji u selu Grubori i kada je tamo došao ništa nije mogao prepoznati, štoviše nije bio siguran niti je li tamo ikada bio.

Na terenu mu nitko nije izdao nikakvu zapovijed.

Više nije siguran je li u selu vidio ljude ili domaće životinje. Da je bilo ubijenih civila saznao je poslije iz medija. Prije akcije ih Josip Čelić niti itko drugi nije podijelio u grupe.

Sud je u cijelosti prihvatio kao istinit iskaz svjedoka Slavka Turudića pogotovo u odnosu na činjenice da je cijela jedinica ušla u Grubore i da nije bila podijeljena u grupe no nije prihvaćen dio iskaza u kojem govori da nije vidio zapaljene kuće jer je nesporno da je to morao vidjeti samom činjenicom da je bio na licu mjesta.

Svjedok Tihomir Babok ispitan kod istražnog suca 18. siječnja 2010. navodi (778) kako je kao pripadnik ATJ Lučko bio sudionik akcije od 25. kolovoza 1995.

Sjeća se da je zapovjednik akcije na terenu bio Josip Čelić i da su prije početka akcije bili podijeljeni u pet grupa. On je bio u grupi Stjepana Žinića, a ostali vođe grupa su bili I optuženi Frano Drljo, II optuženi Božo Krajina i Branko Balunović.

Prije kretanja u pretragu Josip Čelić im je naglasio da bi mogli naići na domicilno stanovništvo i da ih ne smiju dirati. Tamo su primijetili vojnike UNPROFOR-a koji su ih promatrali.

Grupa pod zapovjedništvom Žinića kretala se po lijevoj strani terena, misli da su bili krajnje lijevo i nisu prošli kroz selo Grubori.

U početku su imali vizualni kontakt s grupama pored njihove no kasnije, kada su naišli na težak teren, više to nisu mogli. U tijeku napredovanja čuo je par pucnjeva. a nije vidio da bi nešto bilo zapaljeno.

Ne zna jesu li se zapovjednici grupa međusobno sredstvima veze izvještavali o događajima. Nije vidio niti jednog civila.

Sljedećeg dana su opet išli u akciju, a on je ostao kod vozila na straži jer je bio ozlijeđen. Ne sjeća se je li general Markač postrojavao jedinicu. Bilo je govora o nekoj paljevini, a ne sjeća se da bi itko spominjao mrtve civile, o tome je čuo tek nekoliko dana po povratku u jedinicu. Nije mu poznato da bi se jedinica sukobila s neprijateljskim formacijama. Ne sjeća se je li Stjepan Žinić bio cijelo vrijeme uz grupu.

Ispitan na glavnoj raspravi 2. svibnja 2012. (1772-1773) svjedok je iskazivao suglasno kao na prethodnom ispitivanju i dodao da se prisjetio kako je general Markač postrojio jedinicu.

Ne sjeća se više koji su policajci bili s njim u grupi. Cijeni da je širina terena koji su trebali pregledati bili oko dva kilometra.

Ispitan na raspravi od 16. veljače 2016. navodi (2482-2483) kako cijeni da ih je u toj akciji bilo oko pedesetak. Čuo je da je jedinica ušla u Grubore, ali on nije.

O rasporedu u grupe je promijenio iskaz rekavši da je među njima bilo ljudi koji su imali čin više, ali mu nije bilo poznato da su oni bili određeni kao zapovjednici, međutim, kretali su se kao jedinstvena jedinica. Tijekom akcije nije vidio I optuženog Franu Drlju i II optuženog Božu Krajinu.

Kada bi naišli na neku prepreku jedinica bi se razdvojila, ali nakon toga bi se opet spojila.

Kada je iskazao da su bili podijeljeni u pet grupa navodi da je to govorio u kontekstu činjenice da su u bazi bili podijeljeni u grupe odnosno vodove kao formacijske jedinice. Ne vidi nikakvog smisla u svom iskazu u kojem je naveo da su prije polaska bili raspoređivati u grupe jer su se kretali svi zajedno.

Prilikom ispitivanja u policiji sugerirano mu je da selo koje je označio kao Grubori zapravo nisu bili Grubori, a pokazivali su mu i pojašnjavali na karti.

Iskaz svjedoka Tihomira Baboka da on nije ušao, odnosno prošao kroz Grubore, sud nije prihvatio kao istinit, a što se tiče rasporeda u grupe svjedok je zapravo demantirao sam sebe navodeći da je mislio da se radi o grupama koje su postojale u bazi jedinice, a naveo je kako nije vidio smisao raspreda u grupe jer se jedinica kretala jedinstveno.

Svjedok Vjekoslav Hegedušić ispitan kod istražnog suca 22. siječnja 2010. navodi (801) da je kao pripadnik ATJ Lučko bio u akciji 25. kolovoza 1995.

Sjeća se da je padala kiša, da su u početku išli uzbrdo, a zatim nizbrdo, nije susreo civile niti je bilo borbenog djelovanja. Nije čuo pucnjavu niti vidio zapaljene objekte. Ne sjeća se da bi bili podijeljeni po grupama.

Da bi u selu Grubori došlo do stradavanja civila saznao je iz medija.

Kada su ga ispitivali na policiji i pokazivali mu vojnu kartu gdje se vidi selo Grubori ustvrdio je da kroz to selo on nije prošao.

Poriče navode iz izvješća II optuženog Bože Krajine da je bilo oružane borbe u kojoj je i on sudjelovao. Ne sjeća se da bi II optuženi Božo Krajina uopće sudjelovao u akciji niti da je bio član njegove grupe.

Ispitan na glavnoj raspravi 30. svibnja 2012. svjedok je naveo (1795) da je prilikom te akcije ipak II optuženi Božo Krajina bio zapovjednik njegove grupe. Pozvan da pojasni tu tvrdnju naveo je da je tako bilo po ustroju jedinice, a ne sjeća se je li 25. kolovoza 1995. bilo podjela po vodovima i po grupama.

Ispitan na raspravi 16. veljače 2016. navodi (2483) kako se radi protoka vremena i činjenica da je bilo niz sličnih akcija slabo sjeća konkretne.

Iskaz svjedoka Vjekoslava Hegedušića koji navodi kako ništa nije vidio niti da bi prošao kroz selo Grubori sud ocjenjuje neistinitim.

Svjedok Igor Radočaj ispitan pred istražnim sucem 4. veljače 2010. je naveo (841-842) da je kao pripadnik ATJ Lučko sudjelovao u akciji 25. kolovoza 1995.

Došli su do polazne točke u koloni vozila. Ne sjeća se koliko ih je bilo, a kada je ispitivan u policiji rečeno mu je da ih je bilo 43. Na polaznoj točki su se svrstali u liniju, vidio je tamo Zdravka Janića i Josipa Čelića, nisu dobili neke upute za akciju. Raširili su se u strijelce i kretali po terenu. Ne sjeća se gdje se on nalazio.

U bazi su bili podijeljeni po vodovima, a u svakom vodu je bilo i po nekoliko grupa.

Prilikom te akcije nisu bili raspoređeni po grupama. Ne sjeća se tko je bio s njegove desne ili lijeve strane ali obično je u akcijama išao zajedno s Nevenom Juričićem pa je vjerojatno i tada bilo tako. Naišli su na dvije, tri kuće i tamo nije vidio nikoga od civila.

Odmorili su se na nekom platou, a sjeća se da su tamo bili Slavko Turudić i Pero Novaković. Nastavili su dalje kroz šumu pa preko neke rijeke do pruge.

Kroz selo Grubori nije prošao. Nije imao borbenog djelovanja, nije pucao, a nije čuo ni da bi itko imao borbeno djelovanje. Bilo je pojedinačnih pucnjeva u zrak na nepreglednom mjestu radi sigurnosti prolaza. Nije vidio zapaljene kuće.

Krajem dana su došli general Markač i Željko Sačić, bilo je nekog komešanja i gužve. Kada su ga ispitivali na policiji rekli su mu da su njih dvojica došli drugi dan no svjedoku je ostalo u sjećanju da je to bilo prvi dan.

Po povratku u bazu u Zagreb, Branko Balunović mu je rekao da je prilikom akcije bilo vatrenog kontakta ali ni sam nije znao s kime i što točno. Nakon što je razgovarao s njim Branko Balunović se zajedno s drugim zapovjednicima vratio na teret. Po povratku s terena rekao mu je da je bilo i mrtvih ljudi.

Nakon toga niz godina se o tome nije pričalo dok nije počela istraga radi tog događaja. Poriče da bi ikada Branku Balunoviću rekao da je vidio počinitelje tog masakra i da su to bili I optuženi Frano Drljo i Igor Beneta.

Branko Balunović je bio u iracionalnom psihičkom stanju.

Zvao ga je 15. prosinca 2009. godine i rekao mu da je on izložen po zapovjednoj odgovornosti i da moraju složiti neku priču. Svjedok mu je rekao da neće nikakvu priču izmišljati, a Branko Balunović je rekao da ne može ići u zatvor jer da ima dvoje djece.

Kada mu je predloženo da je Branko Balunović izjavio da je bio zapovjednik grupe zajedno sa Stjepanom Žinićem, I optuženim Franom Drljom i II optuženim Božom Krajinom, svjedok je naveo da on to tada nije znao jer mu na terenu nitko to nije ni rekao.

Konstrukcijom naziva Balunovićevu tvrdnju da je svjedok bio u grupi kojom je zapovijedao I optuženi Frano Drljo i da mu je ispričao da neće dozvoliti da on i Josip Čelić stradaju zato što nisu krivi i da će reći sve o događajima, da je prolazio kroz selo Grubori s Nevenom Juričićem, Igorom Benetom, Krunoslavom Mihalinićem, Perom Novakovićem, Marijanom Huškom, Sinišom Kebetom i da su svi vidjeli događaje u selu Grubori.

Kada mu je predložen iskaz svjedoka Nevena Juričića koji je rekao da je bio u selu Grubori svjedok je izjavio da se toga ne sjeća nego samo dvije, tri kuće gdje su se odmorili.

Kada su prolazili terenom gdje je bilo to selo hodali su u grupicama po dvoje, troje ljudi.

Ispitan na glavnoj raspravi 19. siječnja 2012. (1665-1667) svjedok je iskazivao suglasno kao i prethodno.

Sud nije prihvatio iskaz svjedoka Igora Radočaja u dijelu u kojem navodi da nije bio i prošao kroz selo Grubori. Naime, sam svjedok iskazuje da se kretao sa Slavkom Turudićem i Nevenom Juričićem koji su iskazali da su bili u selu Grubori.

Svjedok Marijan Šoša ispitan tijekom istražnog postupka 10. veljače 2010. navodi (1002-1003) kako je kao pripadnik ATJ Lučko bio u akciji pregleda terena prilikom akcije Oluja-obruč. Bilo ih je između 30 i 50 pripadnika. Zapovjednik je bio Josip Čelić. Ne sjeća se da bi se dolaskom na teren dijelili na manje odjele ili grupe. Padala je kiša, na glavi je imao kabanicu pa nije vidio tko mu je s lijeva i desna.

U akciji nije vidio niti jednog civila i nije pucao, a ne sjeća se jesu li drugi pucali. Nije čuo detonacije niti vidio paljevinu i dim. Na kraju akcije došli su do neke pruge.

Drugi dan su također išli u akciju pregleda terena ali u drugom pravcu. Nakon akcije su došli neki viši časnici, a ne sjeća se jesu li to bili Mladen Markač ili Željko Sačić.

Nije čuo da bi se pričalo o nekom događaju u selu Grubori. Prvi put je o tome čuo u emisiji Latinica.

S Brankom Balunovićem nije nikada razgovarao o tome što se dogodilo u selu Grubori, a lažima naziva sve što je rekao Branko Balunović.

Dana 15. prosinca 2009. mu je Igor Radočaj ispričao da ga je Branko Balunović pozvao na sastanak rekavši da ga je zamjenik ravnatelja policije Milijan Brkić zvao na razgovor i da mu je dao zadnju šansu da ide kod državnog odvjetnika.

Na glavnoj raspravi 25. rujna 2012. (1868-1869) svjedok je iskazivao suglasno kao na prethodnom ispitivanju.

Sud je prihvatio iskaz svjedoka Marijana Šoše u pogledu načina kretanja jedinice, međutim nije ga prihvatio u dijelu u kojem je rekao da nije čuo niti pucnjavu niti vidio dim, odnosno paljevine.

Svjedok Anto Jurendić ispitan tijekom istrage 18. siječnja 2010. je naveo (776-777) da je bio pripadnik ATJ Lučko i sjeća se akcije od 25. kolovoza 1995. Akcijom je na terenu zapovijedao Josip Čelić. Bilo ih je oko četrdeset pripadnika. Na početnoj crti kretanja rasporedili su se lijevo i desno i krenuli po širini fronta. Desnu stranu je držao Josip Čelić, a lijevu Stjepan Žinić.

Ne sjeća se da bi bile određene grupe. Svjedok se kretao krajnje lijevo.

Nije prošao kroz selo Grubori i po njegovom saznanju nitko iz jedinice nije prošao. Nije čuo nikakvu pucnjavu niti je vidio dim ili vatru zapaljenih kuća ili objekata.

Nakon početka akcije zatekao je jednog civila i predao ga Josipu Čeliću koji je civila odveo natrag i više se nije vraćao na teren. Akcija je završena tako da su se okupili kod mjesta Strmica i vratili se u Gračac. Josip Čelić mu je rekao da neće ići drugi dan na teren te je svjedok ostao u Gračacu i pekao ražanj. Kada se jedinica sljedeći dan vratila produžili su u Zagreb.

Da se dogodio ratni zločin u Gruborima nije čuo do kraja 1995. kada ga je pozvao načelnik Željko Sačić i bacio fotografije mrtvih civila pred njega i pitao ga što zna o tome i tko je to napravio. Odgovorio je da ništa ne zna.

Kada mu je predložen iskaz Branka Balunovića u kojem navodi da je bio u sastavu njegove grupe svjedok odgovara da mu to nije poznato i da mu nije poznato da bi bile određene grupe vezane uz kretanje jedinice. Cijeni da je zona širine terena bila oko jedan kilometar, a udaljenost između pojedinih pripadnika oko 20 metara. Kada bi naišli na strmi i brdoviti teren kretali bi se u koloni pa i u više kolona.

Ispitan na glavnoj raspravi 1. ožujka 2012. svjedok dodaje (1718-1720) da je krajnje desno krilo držao II optuženi Božo Krajina, a da je to saznao čitajući izvješće koje je sam II optuženik pisao. S I optuženim Franom Drljom se tijekom kretanja susreo nekoliko puta. Sjeća se da se krećući prema završnoj liniji poskliznuo i da mu je ispao sat koji je pronašao upravo I optuženi Frano Drljo. Nije mu poznato jesu li Stjepan Žinić i II optuženi Božo Krajina znali da se Josip Čelić vratio s civilom na početni položaj.

Branko Balunović je u akciji bio obični pripadnik postrojbe bez posebne funkcije kao i I optuženi Frano Drljo.

Nije mu poznato da je Josip Čelić svoje ovlasti zapovjednika prenio na neku drugu osobu.

Sud je prihvatio iskaz svjedoka Ante Jurendića u pogledu načina na koji se jedinica kretala kao i da nije bila podijeljena u grupe. Nije prihvaćen njegov iskaz u dijelu u kojem govori da nije bio i prošao kroz selo Grubori i da nije ništa vidio.

Svjedok Berislav Garić ispitan na glavnoj raspravi 28. veljače 2013. navodi (1927-1929) kako je kao pripadnik ATJ Lučko sudjelovao u navedenoj akciji.

Dana 25. kolovoza 1995. postrojbi se obratio pomoćnik zapovjednika, Josip Čelić i rekao da im je zadatak osiguranje trase vlaka. Dobili su raspored u vozilima i kada su došli do Gračaca, rano ujutro, shvatio je da idu na područje šibensko-kninske županije. Krenuli su iz Gračaca vozilima PUH i nakon nekog vremena se zaustavili i krenuli pješice kao cjelina. Išli su svi zajedno u koloni, a Josip Čelić im je zapovjedio da se, kada budu mogli, razviju u strijelce.

Po ustroju jedinice, kako je svjedok opisuje, "nekakvi rukovoditelji" su bili Branko Balunović, Stjepan Žinić, I optuženi Frano Drljo i II optuženi Božo Krajina.

Na početku akcije njegova skupina je srela neke civile koji su upućeni u centar gdje su se morali javiti.

Svjedok je uvidom u spis utvrdio da je bio dodijeljen u grupu koju je vodio Branko Balunović. Izvršna zapovijed na terenu je bila ona koju je izdao Josip Čelić. Njega je vidio na početku akcije, a poslije nije. Svjedok ne zna kako je svrstan u grupu Branka Balunovića, misli da je to učinio Josip Čelić po dolasku na teren. Svjedoku nitko nije rekao na terenu da je pripadnik neke grupe.

Tijekom kretanja nisu imali borbenih kontakata, a teren kojim su išli je bio vrlo zahtjevan. Kada su došli pod jedno brdo, tamo su se svi skupili i krenuli u koloni.

Kada su svladali brdo rečeno im je da je orijentir pruga kojoj su trebali prići.

Svjedok ne može ocijeniti na kojem dijelu polazne pozicije unutar postrojbe se nalazio. Orijentirao se u odnosu na prve policajce desno i lijevo od njega i bio je dio te cjeline.

Zaselak Grubori nije vidio niti je znao da postoji neko selo.

Obzirom da je bio osumnjičen u ovom predmetu izvršio je uvid u spis, čitao iskaze svjedoka i prema njihovim iskazima zaključio da mjesto gdje su vidjeli civile nije selo Grubori.

Nakon tog mjesta nije prolazio niti kroz jedno drugo naseljeno mjesto. Nije vidio zapaljane kuće, a tijekom akcije nije borbeno djelovao.

Ne zna koliko je jedinica imala ljudi, a uvidom u spis je utvrdio da ih je bilo 40 do 60.

Za događaj u Gruborima je čuo dugo godina kasnije, s televizije.

Sve detalje o kojima je iskazivao svjedok navodi da je saznao prethodno čitajući spis.

Nitko od ljudi koji se spominju kao vođe grupa nije bio njegov neposredni zapovjednik jer je svjedok bio u ronilačkoj skupini u bazi.

Ispitan na raspravi dana 19. veljače 2016. (2499-2500) svjedok je iskazivao suglasno kao na prethodnoj raspravi.

Sud nije prihvatio kao istinit iskaz svjedoka Berislava Garića prvenstveno zbog činjenice da je radi istog događaja svjedok bio osumnjičen kao počinitelj, sam je naveo da svoja saznanja crpi iz uvida u spis predmeta pa je svaki njegov iskaz samom tom činjenicom nepovratno kontaminiran jer se ne može utvrditi što su njegova neposredna saznanja, a što je pročitao u spisu.

Svjedok Renato Išpan ispitan tijekom istrage 22. siječnja 2010. navodi (802) kako je sudjelovao u akciji pretrage 25. i 26. kolovoza 1995. kao pripadnik ATJ Lučko.

Ne zna koliko je pripadnika išlo na teren niti se sjeća da bi bili podijeljeni po grupama.

Kretali su se razvijeni u strijelce, a kada bi naišli na brdo ili zapreku kretali su se kako je tko znao da se obide zapreka. Nakon što su prešli jedno brdo, spustili su se dolje preko potoka i tamo su ih čekala parkirana vozila.

Nije prolazio ni kroz kakvo selo.

Na početku akcije je Anto Jurendić naišao na civila i predao ga zapovjedniku, Josipu Čeliću.

Nije čuo pucnjavu i jedinica nije naišla na otpor.

Nije vidio niti da se nešto zapalilo ili dimilo. Generala Markača nije vidio tom prilikom.

O ubijenim civilima u selu Grubori je čuo godinama poslije, iz medija.

Svjedok navodi da je pripadao grupi kojom je zapovijedao Josip Klemm koji je u bazi zapovijedao mlađim pripadnicima policije. Taj ustroj iz baze nije važio na terenu.

Sjeća se da je u konkretnoj akciji vidio I optuženog Franu Drlju.

Ispitan na glavnoj raspravi 30. svibnja 2012. svjedok je dodao (1795-1796) da im nije bilo konkretno rečeno koji su ciljevi akcije. Naprosto su prešli preko brda, sjeli u aute i otišli.

Da su sreli civile trebali su postupiti kao što je postupio Anto Jurendić.

Ne sjeća se da bi u akciji sudjelovao pokojni Igor Beneta.

Ispitan na raspravi 22. veljače 2016. svjedok je dodao (2502) da nije točno da bi I optuženi Frano Drljo i II optuženi Božo Krajina bili zapovjednici grupa u toj akciji. Iskazao je identično kao na prethodnoj raspravi.

Svjedok Renato Išpan poriče da bi imao ikakvih neposrednih saznanja niti o događajima niti da je prošao kroz ikakvo selo što sud nije prihvatio kao istinito.

Prihvaćena je njegova tvrdnja da jedinica nije bila podijeljena u grupe.

Svjedok Tomislav Kartelo ispitan tijekom istrage 3. ožujka 2010. (1076) iskazuje da se vrlo slabo sjeća događaja od 25. kolovoza 1995.

Bio je pripadnik ATJ Lučko, a zadatak je bio pretraživati teren u okolici Knina radi prolaska Vlaka slobode. Na polaznu točku dovezeni su terenskim vozilima. Ne sjeća se da bi Josip Čelić bio zapovjednik akcije nego su mu to rekli na policiji kada su ga ispitivali. Da je vidio Josipa Čelića na početku akcije onda bi ga se i sjetio.

Ne sjeća se koliko je bilo pripadnika jedinice u akciji. Terenom se kretao sam.

U bazi je bio u grupi kojom je zapovijedao Stjepan Žinić, a ne zna jesu li u toj akciji uopće bili raspoređeni u grupe.

Kretali su se kroz šumu, jedan dio su išli raspoređeni u strijelce, a jedan dio u koloni. Vidio je jednog civila i to prije kretanja.

Osobno nije pucao ali je čuo neku pucnjavu i neke detonacije.

Kroz selo Grubori nije prošao.

Penjali su se po nekom brdu, onda došli na plato gdje je vidio stado ovaca. Tamo su se skupili svi sudionici akcije i nakon toga se spustili na drugu stranu gdje je akcija i završila.

O događajima u selu Grubori je saznao tek poslije iz medija.

Kada su mu predložena izvješća Stjepana Žinića iz kojih proizlazi da je bio u njegovoj grupi navodi da su mu ta izvješća predložavali i na policiji ali da njemu nitko na terenu nije rekao da je pripadnik grupe kojom je zapovijedao Stjepan Žinić.

Tijekom akcije je vidio i optuženog Franu Drlju koji je prije njega došao na vrh brda.

Ispitan na glavnoj raspravi 4. veljače 2013. (1918) i raspravi 22. veljače 2016. (2501) svjedok je iskazivao identično kao tijekom istrage.

Sud nije prihvatio iskaz svjedoka Tomislava Kartela u kojem navodi da nije prolazio kroz selo Grubori kao što nisu prihvaćeni niti iskazi drugih svjedoka koji tako iskazuju jer je ta činjenica nesporno utvrđena.

Svjedok Adolf Krizmanić ispitan tijekom istražnog postupka 26. siječnja 2010. (809) naveo je da je kao pripadnik ATJ Lučko sudjelovao u akciji 25. i 26. kolovoza 1995. Ujutro 25. kolovoza su došli na teren. Bilo ih je oko 40. Nisu bili podijeljeni u grupe nego su se širili izlazeći iz automobila i napredovali kao strijelci. Zapovjednik im je bio Josip Čelić. Širina je kretanja bila oko jednog kilometra.

Sjeća se da se pored njega kretao Drago Palijan, a drugih se ne sjeća. Kretali su se kako je dopuštala konfiguracija, a u kretanju su se miješali. Nisu susreli neprijateljske vojnike i nije bilo borbe, a povremeno se čula pucnjava, dva, tri kilometra daleko.

Kroz selo Grubori nije prošao, a ne zna da li netko jest.

Nije vidio zapaljene objekte niti dim. Nije vidio generala Markača na terenu.

Na glavnoj raspravi 4. veljače 2013. svjedok je dodao (1918-1919) da su iz automobila izašli kod neke škole i nastavili dalje pješice. Crkva im je bila s desne strane i nakon toga su krenuli u brdo. Pratili su neku kozju stazu. U akciji ih je sudjelovalo oko 50. Svjedok je preko Žinićevog uređaja čuo da će se Josip Čelić vratiti s nekim civilima. Nije čuo da bi tom prilikom rekao tko treba dalje zapovijedati postrojbom.

Na raspravi 22. veljače 2016. svjedok je naveo (2502) da ih je u akciji bilo najviše 30. Prisjetio se da je prolazio pokraj nekih kuća za koje tada nije znao da su Grubori i te kuće nisu gorjele. Nisu bili podijeljeni niti u kakve grupe.

Sud je prihvatio iskaz svjedoka Adolfa Krizmanića u dijelu u kojem navodi da nisu bili podijeljeni u grupe, a svjedok zapravo posredno potvrđuje da je prošao kroz selo Grubori samo nije znao da se tako zove.

Svjedok Josip Barun, pripadnik ATJ Lučko, ispitan tijekom istražnog postupka 18. siječnja 2010. navodi (779-780) kako su 25. kolovoza 1995. oko 8 sati došli na teren. Zapovjednik je bio Josip Čelić, a bio je prisutan i Zdravko Janić. Rečeno im je da je iz Bosne ubačena neka teroristička grupa kapetana Dragana od oko pedesetak ljudi.

Nisu bili raspoređeni po grupama samo je rečeno da se rasporede po širini terena, da napredujući drže pravac i raspored po terenu.

Nakon sat vremena je počela jaka kiša i vidljivost je bila slaba. Bilo ih je 50 do 60 pripadnika.

Naišli su na neku strminu kojom su se penjali. Došli su na vrh nekog brda gdje je vidio oveću brvnaru oko koje je bilo više ogradbenih torova. Nije primijetio niti civile niti pripadnike neprijateljske vojske.

Uopće nije vidio selo Grubori.

Spuštali su se jakom strminom s tog brda prema cesti Knin – Grahovo i željezničkoj stanici Strmica gdje su se trebali skupiti nakon akcije. Prilikom silaska čuo je sa svoje desne strane par pucnjeva, a vidio je par srušenih i spaljenih kuća, ali još od ranije, jer nije vidio nikakav dim od zapaljenih objekata.

Kasnije je čuo da se brdo na koje su se popeli zove Orlovac. Na tom brdu je bio s Ivom Galićem. Pri kretanju na pretragu uz njega je bio Anto Knežević. Josip Čelić se nakon par stotina metara vratio natrag.

Drugi dan su ponovno išli na pretragu i to prema selu Oklaj ispod planine Promina. Na kraju te akcije je general Markač postrojio cijelu jedinicu, držao govor i spominjao uništavanje imovine. Nije shvatio da bi se to odnosilo na postupanje jedinice prethodnog dana.

Tijekom akcije selo Grubori nije niti vidio pa mu nije ništa poznato o mrtvim civilima. U jedinici se o tom nije pričalo. Ispitivan je na policiji i na policiji su mu pokazivali izvješća II optuženog Bože Krajine, Branka Balunovića i Stjepana Žinića u kojima se spominjala pucnjava i sukob s neprijateljem, međutim, svjedok nije vidio nikakav sukob.

Cijeni da je širina kretanja bila oko 1,5 kilometar.

Kada je pala magla više nije mogao vizualno pratiti suborce. Cijeni da je ta pretraga bila prilično neorganizirana, u početku akcije im nije pokazivano na karti kuda će se kretati niti kome da se obrate u slučaju pronalaska neprijatelja. Nije mu rečeno niti tko mu je nadređeni.

I optuženog Franu Drlju je vidio upravo na tom brdu Orlovac.

Ispitivan na glavnoj raspravi 2. svibnja 2012. svjedok je dodao (1773-1774) da je u odnosu na početnu liniju kretanja s lijeve strane bila škola i crkva.

Navodi kako on nije doživio ono što piše u izvješćima koja su mu predložena prilikom ispitivanja u policiji.

Da bi postrojba bila podijeljena u grupe također je čuo prilikom ispitivanja u policiji. Na terenu je jedinica postupala kao cjelina.

Krenuli su razvijeni u strijelce na međusobnoj udaljenosti od oko 10 metara, tako su i došli na Orlovac.

Pobija iskaz svjedoka Nevena Juričića o razgovoru I optuženog Frane Drlje s generalom Markačem. Poznato mu je da su na neke ljude u postrojbi vršeni pritisci. I njemu su policijski službenici rekli da će svi ići u pritvor iako oni znaju da pripadnici nisu počinili to, ali da će u pritvor da dobro razmisle. Konkretno, sugerirali su mu da kaže da je to činio I optuženi Frano Drljo. Svjedok je odgovorio da neka ga odmah vode u pritvor jer ne može lažno svjedočiti. Smatra da to nije moralno, a lažno svjedočenje je kazneno djelo, pa su mu policijski službenici odgovorili da to nisu ozbiljno mislili i da znaju da on nije ništa napravio. Kada su ga kolege pitali kako da se postave prilikom ispitivanja rekao bi im da se drže istine i činjenica.

Kartu terena je prvi puta vidio kada mu je predložena na policiji.

Na raspravi 23. veljače 2016. (2504-2505) svjedok je iskazivao suglasno kao na prethodnoj raspravi.

Sud je prihvatio iskaz svjedoka Josipa Baruna u dijelu u kojem govori da jedinica nije bila podijeljena u grupe, a kao i većina drugih svjedoka niti on ne može razlikovati ima li o događajima neposrednih saznanja ili mu je sugerirano prilikom ispitivanja u policiji što se zbivalo. Sam je iskazao kako mu je, doduše u šali, zapriječeno da će završiti u pritvoru pa već ta činjenica njegov iskaz čini upitnim.

Svjedok Marijan Huško ispitan tijekom istrage 22. siječnja 2010. navodi (799-800) kako je bio kao pripadnik ATJ Lučko u akciji pretrage terena u okolici Knina 25. i 26. kolovoza 1993. Na teren su došli iz Gračaca vozilima. Od zapovjednika su bili Zdravko Janić i Josip Čelić. Zdravko Janić je rekao da se na terenu nalazi domicilno stanovništvo i upozorio ih na poštivanje međunarodnog ratnog prava, a da u pretragu idu radi pronalaska eventualno zaostalih terorističkih grupa. Cijeni da je na terenu bilo 30 do 40 pripadnika jedinice.

Rasporedili su se u liniju napredovanja u strijelce. Prvo su išli po ravnom terenu, a zatim naišli na makiju i nisko raslinje te se nastavili penjati uzbrdo do jednog platoa. Na ravnom dijelu terena razmak između njih je bio desetak metara. Brdom su se povremeno kretali u koloni.

Kada je došao na plato u daljini je vidio dim za koji cijeni da je bio izvan okvira terena njihove pretrage. Na vrhu brda je vidio ovce i brvnaru.

Došli su na vrh i od olakšanja je iz puške ispalio kratki rafal. Tamo su se zadržali desetak minuta, a nakon toga krenuli nizbrdo na drugu stranu, gdje je bio kraj akcije. Nije čuo da bi se govorilo o pucnjava ili da su sreli civile.

Ne sjeća se da bi bio ili prolazio kroz selo Grubori.

Tog dana je na terenu vidio Stjepana Žinića ali se ne može sjetiti gdje i kada. Nitko ih prije akcije nije podijelio u grupe. Ne zna tko je pisao izvješća nakon akcije niti kako su nastala.

Ispitan na glavnoj raspravi 1. ožujka 2012. (1717-1718) iskazao je identično kao prethodno i naglasio da bi na terenu jedinica djelovala kao cjelina.

Za događaje u selu Grubori je saznao s televizije.

Cijeni da je širina napredovanja bila oko 500 metara.

Na raspravi od 23. veljače 2016. (2505-2506) ponavlja da jedinica nije bila podijeljena niti u kakve grupe.

Sud je prihvatio iskaz svjedoka Marijana Huška da jedinica nije bila podijeljena u grupe prilikom akcije, a nije prihvatio dio iskaza u kome govori da se ne sjeća je li prolazio kroz selo Grubori.

Svjedok Nenad Petek ispitan tijekom istrage 2. veljače 2010. naveo je (838) da je kao pripadnik ATJ sudjelovao u inkriminiranoj akciji. Bilo ih je između 30 i 50 pripadnika ATJ.

Nisu bili podijeljeni u grupe nego su se svi zajedno rasporedili na terenu. Ne sjeća se da bi prošao kroz bilo kakvo selo. Nije pucao niti sudjelovao u borbenoj akciji tom prilikom. Nije vidio zapaljene kuće. Ne sjeća se je li akcija trajala jedan ili dva dana.

Na glavnoj raspravi 21. siječnja 2013. dodaje (1908) da im je, kada su izašli iz automobila i krenuli, s lijeve strane ostala zgrada škole i općine ispred koje su bili neki civili, nakon toga su prošli kraj crkve lijevo pa s asfaltne ceste prešli na makadam te u koloni krenuli uz brdo.

Ispitan na raspravi 23. veljače 2016. iskazuje identično (2506) s time što je naveo kako se od osoba koje je vidio tijekom akcije sjeća I optuženog Frane Drlje, Palijana, Porobije, Galića i Garića.

Nije znao da su ubijeni neki civili u selu Grubori.

Sud je prihvatio iskaz svjedoka Nenada Peteka osim u dijelu u kojem navodi da nije prolazio niti kroz koje selo tijekom akcije.

U odnosu na većinu svjedoka kao posebno važno valja napomenuti da su im prilikom ispitivanja, odnosno izvida, u policiji bila predočavana razna izvješća o akciji koja su međusobno kontradiktorna, da su neki od njih bili u svojstvu osumnjičenika (Garić), nekima je prijećeno da će završiti u pritvoru (Barun), a između nekih je postojao vidljiv osobni animozitet, od događaja je prošlo preko dvadeset godina, svjedoci više niti sami nisu znali govore li o svojim neposrednim saznanjima ili o onome što im je rečeno i sugerirano ili što su saznali iz medija.

Kada se to poveže s činjenicom da se radi o pripadnicima ratne postrojbe koji su zajedno prošli nebrojeno akcija tijekom Domovinskog rata ne može se ne vidjeti da među njima postoji vrlo čvrst zavjet šutnje. Posve je neživотно i nevjerovatno da baš nitko od pripadnika postrojbe nije vidio tko bi počinio inkriminirano kazneno djelo, međutim, svi ispitanici pripadnici jedinice navode kako ne znaju i nisu vidjeli tko je pobio civile u selu Grubori osim Nevena Juričića koji navodi da je čuo da su to učinili I optuženi Frano Drljo i pokojni Igor Beneta, međutim, ne može se sjetiti od koga je to čuo.

Gotovo svi ispitani svjedoci, sudionici akcije, navode neistinito i neuvjerljivo da su o događajima, odnosno zločinu u Gruborima, saznali nekoliko godina poslije. Takve tvrdnje nisu istinite, a posve je lako provjerljivo da se radi o događajima za koje je u par dana saznala ne samo Hrvatska nego i šira javnost, a kako onda ne bi sudionici akcije.

U ovom kaznenom postupku nije utvrđeno da bi počinitelji inkriminiranih kaznenih djela bili I optuženi Frano Drljo i II optuženi Božo Krajina.

Kao sporno, a izuzetno važno pitanje bilo je utvrditi je li se jedinica kretala jedinstveno ili je bila podijeljena u grupe kako je to navedeno u optužnici.

Od svih ispitanih svjedoka, pripadnika ATJ Lučko, jedino Branko Balunović i Stjepan Žinić navode kako je jedinica bila podijeljena u grupe, međutim, niti oni nisu dosljedni u svom iskazivanju. Tako navode da su se grupe odmah u početku kretanja pomiješale, ne mogu se sjetiti tko su bili pripadnici njihovih grupa, ne poriču mogućnost da su neki od njih ušli u selo Grubori iako ne znaju tko su bili pripadnici pojedine grupe, ne znaju jesu li grupe formirane neposredno pred polazak u akciju ili prije toga. Svjedok Stjepan Žinić ne zna niti približan broj pripadnika jedinice pa navodi da to može biti od 40 do 70 ljudi te samim tim niti broj pripadnika grupe kojom bi, navodno, zapovijedao. U prvom izvješću je naveo da su bile tri grupe, a kako je nedvojbeno, po njegovoj tvrdnji, da su Branko Balunović i on zapovijedali dvjema, onda jedan od optuženika nije mogao biti zapovjednik grupe. Sam svjedok navodi da je njegovo sjećanje bilo svježije kada je pisao izvješće o tri grupe. O činjenici podjele u grupe nemaju neposrednih saznanja niti najviši zapovjednici, Mladen Markač, Željko Sačić, Josip Turkalj, Zdravko Janić. Svjedok Mladen Markač je decidirano naveo kako nema saznanja jesu li postojale grupe, a tek u slučaju da jesu navodi da bi zapovjednici grupa pisali izvješća.

Tijekom dokaznog postupka nije utvrđeno da bi tijekom akcije bilo tko pa tako niti navodni zapovjednici grupa izdali bilo koju zapovijed. Niti jedan ispitani svjedok nije iskazao da bi mu netko nešto zapovjedio. To nisu tvrdili niti Branko Balunović i Stjepan Žinić, navodni zapovjednici grupa.

Nije utvrđeno niti da bi jedinica sljedećeg dana u akciji u selu Ramljani bila podijeljena u grupe.

Posebno je važno napomenuti da u svom prvom izvješću Josip Čelić, koji je navodno podijelio jedinicu u grupe, o tome nije ništa napisao. Tek u kasnijem izvješću je naveo da je jedinica bila podijeljena u grupe. Ne postoji nikakva pisana zapovijed o podjeli jedinice u grupe kako to tvrdi svjedok Neven Juričić. Ne može se precizno utvrditi niti koliko je pripadnika jedinice bilo u navedenoj akciji.

Nadalje, iz nalaza i mišljenja geodetskog vještaka kao i zapisnika o pregledu terena predsjednika vijeća u prethodnom postupku nesporno je utvrđeno da se jedinica nije mogla kretati i nije se kretala podijeljena u grupe i nije na taj način ušla u selo Grubori.

Stoga, po mišljenju sudskog vijeća, iskazivanje o podjeli jedinice u grupe i sastavljanje nesporno neistinitih izvješća o tome ocijenjeno je kao pokušaj otklanjanja kaznene odgovornosti s određenih osoba ali to nije predmet ovog kaznenog postupka.

Nije istinita tvrdnja svih ispitanih svjedoka da su se kretali naročito teškim i nepristupačnim terenom jer je suprotno utvrđeno nalazom i mišljenjem geodetskog vještaka, a posebice neposrednim opažanjem predsjednika vijeća na terenu koji je zapisnik o pregledu pročitao tijekom dokaznog postupka i koji je detaljno razradio način i pravce kojima se jedinica kretala.

Posebice je važno napomenuti, a to potvrđuju baš svi ispitani svjedoci, da su pripadnici jedinice na završnu točku kretanja dolazili pojedinačno ili u sastavu po dvojica, trojica ili više ljudi i u različitim vremenskim intervalima. Postavlja se pitanje zašto su odstupili od podjele po grupama i kada i gdje su to učinili. Jedini logičan odgovor je da nisu niti bili podijeljeni u grupe.

U pogledu grupa svi ostali ispitani svjedoci, pripadnici jedinice, iskazuju konfuzno, proturječno sami sebi, miješaju podjelu jedinice kakva je postojala u bazi s onom na terenu, navode da im je sugerirano da kažu kako su ljudi podijeljeni u grupe, a i izravno govore da nikakve podjele na grupe nije bilo, a obzirom na utvrđeni način kretanja jedinice nedvojbeno je utvrđeno da za podjelu nije bilo niti razloga niti objektivne mogućnosti.

* I sljedećeg dana, nakon događaja u selu Grubori, bila je akcija tridesetak kilometara dalje, u selu Ramljani, a razgovor koji se odvijao između I optuženog Frane Drlje i generala Mladena Markača se odnosio na paljevinu u tom selu.

I optuženom Frani Drlji i se pored neposrednog počinjenja kaznenog djela optužnicom stavlja na teret i omisivni delikt ratnog zločina, nesprečavanje počinjenja istog. II optuženom Boži Krajini se na teret stavlja samo kazneno djelo omisivnog delikta ratnog zločina, nesprečavanje istog.

Da bi netko počinio kazneno djelo nesprečavanja podčinjenih da počine kazneno djelo ratnog zločina, moraju imati svojstvo zapovjednika i znati ili moći znati da će njihovi podčinjeni izvršiti ili da izvršavaju ratni zločin, a nisu poduzeli sve potrebne i razumne radnje u granicama njihove moći kako bi se spriječilo izvršenje.

I i II optuženici nisu imali potrebno svojstvo pa nisu mogli niti počiniti takav delikt.

S obzirom na utvrđenu činjenicu da jedinica nije bila podijeljena u grupe I i II optuženici nisu mogli biti niti zapovjednici pa samim time niti odgovarati po zapovjednoj odgovornosti.

Kako je ranije navedeno, cijela jedinica je prošla kroz selo Grubori pa je kazneno djelo mogao počiniti bilo koji njezin pripadnik. Od tuda, po mišljenju sudskog vijeća, dolazi i vidljiv strah većine ispitanih svjedoka od kaznene odgovornosti.

U ovom kaznenom postupku nije utvrđeno tko je neposredni počinitelj ili tko su počinitelji ubojstva civila i paljenja kuća.

Optužen je Frano Drljo. Niti jedan svjedok nije iskazao da bi vidio da bi upravo I optuženi Frano Drljo bio neposredni počinitelj. Svjedok Neven Juričić neuvjerljivo i neprovjerljivo navodi kako je čuo da je netko, za koga se ne može sjetiti o kome se radi, rekao

da je to učinio I optuženi Frano Drljo. Temeljem takvog iskaza ne može se donijeti zaključak na kojem bi se temeljila osuđujuća presuda.

Nesporno je da se 25. kolovoza 1995. dogodio strašni zločin koji je počinila jedna ili više osoba, pripadnika ATJ Lučko, a koji je predmet ovog kaznenog postupka, međutim, nije utvrđeno da bi iste počinili I i II optuženici pa je presuđeno kao u dispozitivu.

S obzirom na oslobađajuću presudu odlučeno je da troškovi kaznenog postupka padaju na teret proračunskih sredstava suda.

Slijedom iznijetog presuđeno je kao u izreci.

U Zagrebu, 26. veljače 2016. godine

Zapisničar

Predsjednik vijeća

Suzana Cvitković, v.r.

Ivan Turudić, univ.spec.crim.,v.r.

UPUTA O PRAVU NA ŽALBU:

Protiv ove presude stranke imaju pravo žalbe u roku od petnaest (15) dana od dana primitka pismenog otpravka. Žalba se podnosi ovome sudu pismeno, u četiri (4) istovjetna primjerka, a o njoj odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske.

DNA:

1. Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu na broj K-DO-358/09
2. I optuženi Frano Drljo, Zagreb, Braće Domany 8/I
3. II optuženi Božo Krajina, Zagreb, Davora Zbiljskog 28
4. Branitelji I optuženika, odvjetnik Ljubo Pavasović Visković – pretinac
5. odvjetnik Ivan Stanić – pretinac
6. odvjetnik Nikola Mandić – pretinac
7. Braniteljica II optuženika, odvjetnica Jadranka Sloković – pretinac
8. Punomoćnik oštećenika, odvjetnik Luka Šušak – pretinac
9. U spis

Za točnost otpremljenosti ovlašten službenik

